Проект

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

НА ОБЩИНА СМЯДОВО
за периода 2023 – 2028 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване", за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ", по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ"

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. ВЪВЕДЕНИЕ……...6
II. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА……...10
1. Природо-географски и териториално-административни фактори……...10
1.1. Географско положение ……10
1.2. Съседни общини ……...11
1.3. Релеф ……..12
1.4. Климат……13
1.5. Слънчево греене ……14
1.6. Полезни изкопаеми ……..…..15
1.7. Кметства и населени места в община Смядово …… 15
III. ДАННИ И ИНФОРМАЦИЯ, ОТНАСЯЩИ СЕ ДО ОКОЛНАТА СРЕДА……17
1. Атмосферен въздух. Качество на атмосферния въздух (КАВ) ……17
2. Водни ресурси……...20
2.1. Повърхностни водни обекти, риск от наводнения и подземни водни тела на територията общ. Смядово……...……..20
2.1.1. Повърхностни води……...20
2.1.2. Райони със значителен потенциален риск от наводнения съгласно чл.143 от Закона за водите……22
2.1.3. Подземни води……23
2.2. Отпадъчни води……26
2.3. Зони за защита на водите……..27
2.4. Питейни води……29
2.5. Минерални води……30
2.6. Водоснабдяване. Водопроводна мрежа……..30
2.7. Степен на изграденост, степен на ползваемост и състояние на канализационната система в населените места……38
2.8. Селищни пречиствателни станции за отпадъчни води……...39
2.9. Източници на замърсяване……...40
2.9.1. Източници на замърсяване на атмосферния въздух……..40
2.9.2. Източници на замъсряване на почвата……41

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

2.9.3. Източници на замърсяване на водите……..42

3. Отпадъци……43

3.1. Генерирани отпадъци по видове и източници……43

3.1.1. Битови отпадъци……..……43

3.1.2. Биоразградими отпадъци……..……..……44

3.1.3. Отпадъци от опаковки……..……46

3.1.4. Строителни отпадъци……...47

3.1.5. Специфични потоци отпадъци……...47

3.2. Съществуващи практики за събиране и третиране на отпадъци……..48

3.2.1. Събиране и транспортиране на отпадъци……...48

3.2.2. Оползотворяване и обезвреждане на отпадъци……..49

3.2.3. Стари замърсявания с битови отпадъци и други отпадъци ……51

3.3. Рискове за замърсяване от депонирането на отпадъците……..51

3.4. Почви и нарушени терени……51

3.5. Замърсени почви с тежки метали, пестициди, нефтопродукти, нитрати, други замърсители……...53

3.6. Ерозирали почви……54

3.7. Физически нарушени почви и терени……55

4. Ландшафт……...55

5. Защитени територии и зони и биоразнообразие……56

5.1. Защитени територии……56

5.2. Защитени зони……...57

5.3. Биоразнообразие……58

5.4. Лечебни растения……..61

5.5. Горско стопанство……61

6. Шум……63

7. Зелени площи в Община Смядово……...63

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

8. Радиационна обстановка и влияние на нейонизиращи лъчения……...64

9. Управленски ресурси……65

9.1. Роля на Общинския съвет и общинската администрация при изпълнение на политиката по опазване на околната среда в община Смядово……65

9.2. Обмен на информация и сътрудничество с регионални органи, съседни общини, бизнеса, НПО……67

9.3. Информиране на обществеността……68

9.4. Системи за наблюдение и контрол на качеството на околната среда……69

9.5. Услуги, предоставяни от общината и на територията на общината, свързани с опазване на околната среда - обхват на дейност и статут на фирмите, осъществяващи съответната дейност:……..69

10. Икономически показатели……70

10.1. Развитие на отделните отрасли в общината……...70

10.2. Състояние на инфраструктурата на Община Смядово……..74

11. Финансови показатели……..79

12. Демографски показатели……..81

IV. АНАЛИЗ НА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ (SWOT-АНАЛИЗ)……...89

V. ВИЗИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА СМЯДОВО……92

VI. ЦЕЛИ……92

1.1. Стратегически цели……93

1.2. Специфични цели……93

1.3. Приоритети……..94

VII. ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА……109

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Списък на използваните съкращения

ЕС Европейски съюз

ЕК Европейската комисия

МОСВ Министерство на околната среда и водите

РИОСВ Регионална инспекция за опазване на околната среда и водите

ПМС Постановление на министерски съвет

МСП Малки и средни предприятия

ОП Оперативна програма

СИРП Североизточен регион за планиране

ДВ Държавен вестник

НСИ Национален статистически институт

SWOT Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите

ВЕИ Възобновяеми енергийни източници

ОП “РР” Оперативна програма „Региони в растеж”/ „Развитие на регионите“

ОП “РЧР” Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”

ПРСР Програма за развитие на селските райони

ОП “ОС” Оперативна програма „Околна среда

ДФЗ Държавен фонд земеделие

МОН Министерство на образованието

МТСП Министерство на труда и социалната политика

ПУРБ План за управление на речните басейни

ФЕЕВИ Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“

ПУДООС Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Европейска политика

От десетилетия насам Европейският Съюз (ЕС) продължава да разширява обхвата на прилаганото законодателство в областта на опазването на околната среда. Понастоящем гражданите на ЕС използват вода със сравнително най-добро качество в света и над 18% от територията на съюза е определена като защитени зони. Въпреки това пред сектора продължават да стоят много предизвикателства, които следва да се адресират по структуриран начин.

Приета е 8-ата програма за действие за околната среда (ПДОС), която е задала рамката за изготвянето и изпълнението на политиките в областта на околната среда до 2030 г. Приемането и е предшествано от постигането на предварително споразумение с Европейския парламент през декември 2021 г. и представлява последният етап на процедурата за нейното приемане.

Осмата програма за действие за околната среда поставя за цел да ускори екологичния преход по справедлив и приобщаващ начин, а дългосрочната ѝ цел до 2050 г. е „Да живеем добре в пределите на нашата планета“.

Шестте тематични приоритетни цели на 8-ата ПДОС са свързани с намаляването на емисиите на парникови газове, адаптирането към изменението на климата, модела на растеж с възстановяване, амбицията за нулево замърсяване, опазването и възстановяването на биологичното разнообразие и намаляването на основните последици за околната среда и климата, свързани с производството и потреблението.

Съветът и Парламентът постигнаха съгласие по няколко благоприятстващи условия за постигане на приоритетните цели, и по-специално:

- ❖ намаляване на отпечатъка от материалите и потреблението в ЕС
- ❖ засилване на положителните за околната среда стимули
- ❖ постепенно премахване на вредните за околната среда субсидии, по-специално субсидиите за изкопаеми горива.

Съзаконодателите се споразумяха също така да включат в 8-ата ПДОС междинен преглед (през 2024 г.) на напредъка при постигането на нейните тематични приоритетни цели. След този преглед Комисията следва да представи, ако е целесъобразно, законодателно предложение за добавяне на приложение към 8-ата ПДОС, което да съдържа списък и график за действията в периода след 2025 г.

Преглед на национално законодателство

Законът за опазване на околната среда (ЗООС) е основният документ, уреждащ въпросите, касаещи състоянието на околната среда в България.

Там се засягат въпроси като:

- ✓ опазването на околната среда за сегашните и бъдещите поколения и защитата на здравето на хората;
- ✓ съхраняването на биологичното разнообразие в съответствие с природната биогеографска характеристика на страната;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- ✓ опазването и ползването на компонентите на околната среда;
- ✓ контрола и управлението на факторите, които увреждат околната среда;
- ✓ осъществяването на контрол върху състоянието на околната среда и източниците на замърсяване;
- ✓ предотвратяването и ограничаването на замърсяването;
- ✓ създаването и функционирането на Националната система за мониторинг на околната среда;
- ✓ стратегиите, програмите и плановете за опазване на околната среда;
- ✓ събирането и достъпа до информацията за околната среда;
- ✓ икономическата организация на дейностите по опазване на околната среда;
- ✓ правата и задълженията на държавата, общините, юридическите и физическите лица по опазването на околната среда.

Във връзка с обхвата на ЗООС са и задълженията на кметовете на общините, които, според чл. 79 от ЗООС, разработват програми за опазване на околната среда за съответната община в съответствие с указания на министъра на околната среда и водите.

Цели на програмата

Общинската програма за опазване на околната среда (ОПООС) има за цел да даде отговор на три ключови въпроса:

- къде сме сега (по отношение на опазването/замърсяването на околната среда)?
- къде искаме да отидем (в контекста на общоевропейските цели и приоритети)?
- как да стигнем до там (в контекстна на ограничените ресурси, принципите за устойчиво развитие и климатичните промени)?

Друга цел на програмата е да послужи, като средство за обединяване на заинтересованите страни – общинските органи, държавните институции, населението, гражданското общество и бизнеса на територията на общината, така че да се намери консенсус за разрешаването на идентифицираните проблеми и трудности, в контекста на опазването на околната среда в общината и по принцип.

Тук е и мястото, където ще се формулират приоритети за опазване на околната среда, които да бъдат синхронизирани и в унисон с националните програми и стратегии. Към тях ще се прецизират и специфични мерки, които общината да изпълни, прилагайки действащото законодателство, касаещо опазването на околната среда.

Програмата е разработена в унисон с приетия План за интегрирано развитие на Община Смядово 2021-2027 година.

Програмата има и за цел да обоснове интервенциите, предложени за финансиране от общински, национални и международни източници на финансиране.

Методика

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Основният документ, към който ще се придържат експертите при разработването на ОПООС са Методическите указания за изготвяне на програми за опазване на околната среда. Основните елементи, които трябва да съдържа Програмата са следните:

- ✓ Анализ на средата;
- ✓ Обща информация за общината (природно-географски и териториално-административни фактори);
- ✓ Данни и информация за околната среда (въздух, водни ресурси, отпадъци, почви и нарушени терени, ландшафт, защитени територии и биоразнообразие, шум, зелени площи в населените места, радиационна обстановка и влияние от нейонизиращи лъчения, управленски);
- ✓ Икономически показатели;
- ✓ Финансови показатели;
- ✓ Демографски показатели;
- ✓ Социално-икономически показатели;
- ✓ Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите (SWOT);
- ✓ Визия за околната среда;
- ✓ Цели;
- ✓ План за действие;
- ✓ Организация за изпълнението на програмата.

Анализът описва съществуващото състояние на сектора, установява причините, които предизвикват проблеми в развитието, и набелязва насоките на бъдещото развитие и възможните инвестиционни решения.

Анализът има за цел постигане на една широкообхватна оценка на факторите, които са от значение за развитието на съответния сектор, и описание на политическите, икономическите, социалните и технологичните фактори, които се отразяват върху развитието на съответния сектор.

Много важен елемент от анализа е намирането на отговор на въпроса какви данни са необходими в подкрепа на разработването на програмата. Важно е да има яснота какви данни трябва да съберат, кои са най-подходящите методи, кои данни имаме и какви липсват, какъв е балансът на количеството и качеството на данните, нужни ли са научни доказателства за необходимостта от целенасочена промяна. Анализът трябва да се базира на достоверни данни. Той показва в каква заобикаляща среда се намираме. В него се посочва: какъв е регионалният характер на политиката, която искаме да провеждаме; каква е тенденцията в Европейския съюз.

Според Методологията за стратегическо планиране в Република България, SWOT анализът се използва при разработването на националните стратегии, отнасящи се до отделните сектори. Тези стратегии се разработват на базата на анализа на вътрешните (силни и слаби страни) и външните (възможности и заплахи) за средата фактори, като освен това се описват причините, предопределящи силните и слабите страни, възможностите и заплахите.

Изготвянето на общинската програма за опазване на околната среда (ОПООС) е в пълно съответствие с изискванията на нормативната база за опазване на околната среда, управление на отпадъците, в т.ч.:

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- ❖ Закон за опазване на околната среда (обн. ДВ, бр.91/25.09.2002 г.);
- ❖ Закон за управление на отпадъците (обн. ДВ. бр.53/13.07.2012 г.);
- ❖ Закон за биологичното разнообразие;
- ❖ Закон за защитените територии;
- ❖ Закон за водите;
- ❖ Закон за чистотана на атмосферния въздух;
- ❖ Наредба за разделно събиране на биоотпадъците, приета с ПМС № 275 от 06.12.2013 г. (Обн. ДВ, бр. 107 от 13.12.2013 г.)
- ❖ Наредба за третиране на биоотпадъците, приета с ПМС №235 от 15.10.2013 г. (Обн. ДВ, бр. 92 от 22.10.2013 г.)
- ❖ Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки (обн., ДВ, бр. 85/06.11.2012 г., изм. и доп., бр. 76/30.08.2013 г.)
- ❖ Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (Издадена от министъра на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 80 от 13.09.2013 г., в сила от 13.09.2013 г)
- ❖ Наредба за излезлите от употреба моторни превозни средства (Приета е ПМС №11 от 15.01.2013 г., обн., ДВ. бр. 7 от 25.01.2013 г., в сила от 25.01.2013 г., изм. и доп., бр. 95 от 01.11.2013 г., в сила от 1.11.2013 г.)
- ❖ Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори (приета е ПМС №351 от 27.12.2012 г,, обн. ДВ. бр.2 от 08.01.2013 г.)
- ❖ Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти (приета е ПМС №352 от 27.12.2012 г,, обн. ДВ. бр.2 от 08.01.2013 г.)
- ❖ Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване (приета е ПМС №256 от 13.11.2013 г,, обн. ДВ, бр. 100 от 19.11.2013 г,, в сила от 01.01.2014 г.)
- ❖ Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми (Приета с ПМС №221 от 14.09.2012 г,, обн. ДВ. бр.73 от 25.09.2012 г.)
- ❖ Наредба №7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци (обн., ДВ, бр. 111 от 27.12.2012 г.)
- ❖ Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, приета с ПМС 277 от 5.11.2012 г. (Обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г.)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

❖ Национален план за управление на отпадъците 2021-2028 г.., приет с Решение № 459 на Министерския съвет от 17.06.2021 г.

❖ Методически указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците, утвърдени със Заповед № РД-883/23.09.2021 г. на министъра на околната среда и водите;

❖ Действащите общински стратегии, планове (в т.ч. План за интегрирано развитие на община Смядово 2021-2027 г.), програми и наредби с отношение към управлението на отпадъците и опазването на околната среда.

II. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА

1. Природо-географски и териториално-административни фактори

1.1. Географско положение

Община Смядово е една от съставните общини на област Шумен. Тя е разположена в полите на северните склонове на Източна Стара планина и попада в две физико-географски области: Област на Дунавската равнина, източна подобласт (Лудогорско-Добруджанска); Шуменско-Провадийски район и Старопланинската област, подобласт на Предбалкана.

Фигура 1. Географско положение на община Смядово

На север община Смядово граничи с община Шумен, на североизток с община Провадия /Варненска област/, на юг с общините Руен и Сунгурларе /област Бургас/, на запад с община Върбица и на северозапад с община Велики Преслав.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване", за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ", по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ"

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Общата площ на община Смядово (353,8 кв. км.), съставлява 10.4% от територията на област Шумен и около 2.4% от територията на Североизточния район.

Общата територията на Община Смядово възлиза на 353 762,329 дка, от които 51,2% са горски територии, а 44,2% - селскостопански фонд.

Преобладават горските и земеделски площи, като с най-малък относителен дял са водните площи, изградената транспортна инфраструктура и урбанизираните територии.

Съгласно настоящото административно-териториално деление на страната град Смядово е общински център. В рамките на община Смядово са включени 10 (десет) населени места – град Смядово и селата: Веселиново, Риш, Александрово, Кълново, Янково, Ново Янково, Черни връх, Бял бряг и Желъд. По териториална близост могат да се обособят три групи населени места на територията на Община Смядово, както следва:

I група – гр. Смядово и с. Кълново;

II група – с. Янково, с. Бял бряг, с. Ново Янково, с. Желъд и с. Черни връх;

III група – с. Веселиново, с. Риш и с. Александрово.

Съгласно йерархичната система от градове-центрове на Националната концепция за пространствено развитие на България за периода 2013-2025 г., Смядово е определен на 5-то ниво - много малки градове и села, центрове с общинско значение за територията на съответните общини. Урбанизираността на територията на общината към 2022 г. е 60.% градско, спрямо 40% селско население.

Урбанистичната класификация на селищата е поляризирана - 1 град - Смядово, 3 средно големи села - Риш, Янково и Веселиново, 1 средно село - Бял бряг и 3 малки села - Кълново, Черни връх и Ново Янково и 2 много малки села - Александрово и Желъд. Населението е неравномерно разпределено по територията на общината и с доста слаба гъстота на заселването.

1.2. Съседни общини

На север община Смядово граничи с община Шумен, на североизток с община Провадия /Варненска област/, на югоизток с община Дългопол, на юг с общините Руен и Сунгурларе /област Бургас/, на запад с община Върбица и на северозапад с община Велики Преслав.

Фигура 2: Административни граници на община Смядово

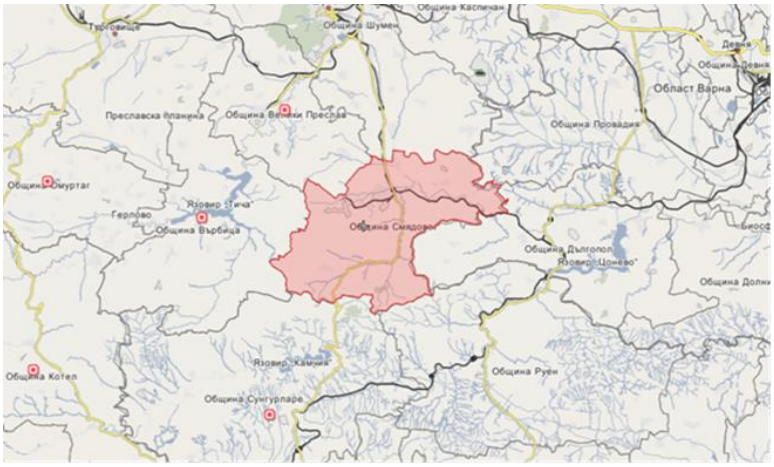

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване", за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ", по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ"

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

1.3. Релеф

Релефът, с който се характеризира община Смядово, е типичен за предпланините на Източна Стара планина – той е равнинно-хълмист и нископланински. Средната надморска височина на територията на общината е 251 м. Най-високата точка е връх "Ракойна" със 725 м. надморска височина, а най-ниската се намира на десния бряг на р.Брестова и е с около 90 м. надморска височина.

На север е разположена широката долина на р. Голяма Камчия (Тича), която е главна отводнителна артерия в общината. Релефът тук е равнинен, с наклони на терена от 0 до 5-8 º. Североизточно от долината на р.Голяма Камчия се издигат склоновете на Роякското плато, което заедно с тази част от долината на Голяма Камчия се включва в пределите на Източната Дунавска равнина. Средните наклони на склоновете на платото са от 8 до 15 º, но на места по стръмните дерета наклоните на терена се увеличават до 20-25 º.

На юг от долината на р. Голяма Камчия се издига Драгоевска планина (вр. Отъна, 609 м), която е част от Предбалкана. Главното било на планината представлява широко отворена на североизток дъга, а склоновете й имат наклони от 8 до 23 º.

В източна посока долината на р. Голяма Камчия постепенно се стеснява и формира Аркотинския пролом между Роякското плато и Лопушненските възвишения. Тук, на източната граница с община Дългопол, се намира най-ниската точка в релефа на територията на общината (70 м). През пролома е прекарана ж.п. линията от Шумен към Комунари.

Между с. Веселиново и гр. Смядово Драгоевска планина е проломена от р. Брестова, която тук протича в посока от юг на север. По пролома на реката преминава второкласният път от Шумен през Ришкия проход (405 м) към Южна България. Южно от пролома, в горното си течение, р. Брестова протича в посока от запад на изток. Тук реката и нейните притоци отводняват Ришката котловина. Дъното на котловината има относително заравнен релеф със средни наклони от 0 до 3 º, но в периферията му наклоните постепенно се увеличават до 5-8 º.
Южно от Ришката котловина се простира Върбишкият дял на Източна Стара планина. Най-голяма площ Върбишка планина заема в югоизточната част на общината (в посока към община Руен), където наклоните на терена достигат 25º. Билото на планината е с направление запад-изток и се издига средно на 600-700 м н.в., като разделя водосбора на р. Голяма Камчия от този на р. Луда Камчия. По Върбишка планина минава и границата на общината с общините Сунгурларе и Руен.

Хълмистият характер определя разпределението на площта: половината от нея е разположена на наклонени терени, около една трета на стръмни и много стръмни склонове и почти една пета – на равни и полегати терени.

Разнообразният релеф на територията на общината оказва влияние не само върху останалите природни компоненти (климат, води, почви, растителност и животински свят), но и върху пространственото развитие на селищната мрежа и на транспортните връзки. Особеностите на релефа предопределят конфигурацията на транспортната мрежа в общината и относителната й транспортна изолираност по отношение на транспортните й връзки с Южна България.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване", за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ", по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ"

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Населените места в общината също са пространствено групирани в зависимост от релефа – в северната равнинна част са разположени гр. Смядово и с. Кълново, в източната част по долината на Голяма Камчия – селата Бял Бряг, Янково, Ново Янково, Желъд и Черни връх, а в Ришката котловина – селата Веселиново, Александрово и Риш. Вертикалното разчленение на релефа и значителните наклони на терените (особено южно от долината на Голяма Камчия) активизират протичането ерозионни процеси в обезлесените територии. Спецификата на релефа определя до голяма степен и раздробеността на обработваемите земи в южните части на общината, където те са представени предимно във вид на многобройни маломерни парцели. Това от една страна възпрепятства развитието на интензивно земеделие, а от друга – изисква прилагането на специална агротехника, съобразена с условията на планинското земеделие.

1.4. Климат

Според възприетата климатична класификация, територията на Община Смядово се намира в умерено-континенталната подобласт на Европейската континентална климатична област. Източната част на общината попада в средния климатичен район на Дунавската хълмиста равнина. В източния климатичен район на Дунавската хълмиста равнина е разположена южната част на общината, а останалата част се намира в Предбалканския (припланински) и нископланински климатичен район. Под въздействието на планинските масиви острият характер на климата е значително смекчен и голямо влияние за това оказва Черно море.

Таблица 1:Средна температура на въздуха

Климатичен район пояс м.н.в.	**Температура на въздуха за месеци C°**				**Ср. годишна t°**	**Ср.год. абсолютен мин t°**	**Ср.год. абсолютен макс t°**	**Средна продължителност на трайно задържане на температурата на въздуха**	
	I	**IV**	**VII**	**X**				**Над 5°**	**Над 10°**
Среден на Дунав. Хълм. Равнина (150-450 м.н.в.)	-2.5	9	19.5	10	9	-21	34	От 15-23III	10-20IV
	-1.5	11	22	12	10.5	-17	37	До 17-21XI	20-26X
Източен на Дунав. Хълм. Равнина (50-400 м.н.в.)	-1.5	9.5	20.5	11	10	-18	34	От 10-20III До 20-30XI	10-20IV 29IX-2XI
	-0.5	11	23	13	11.5	-16	36		
Предбалкански (предпланин.) и нископланински (300-1000 м.н.в.)	-3	7	16.5	8.5	7	-20	31	От 20III-10V До 3-17XI	15IV-8V 8-22X
	-1	10	19.5	11	10	-17	35		

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Температурните разлики не се променят съществено в различните климатични райони. Зимата е сравнително мека, пролетта и есента са топли, а лятото без големи горещини, въпреки, че максималните температурни стойности могат да бъдат и много високи.

Средната годишна относителна влажност на въздуха в непланинските части е между 70 и 75 %. В по-високите части достига до 80 %. Най-голямата относителна влажност е през месеците декември и януари. Минималните стойности на относителната влажност на въздуха са през летните месеци юли и август.

Преобладаващите ветрове са от северозапад и североизток, особено през есента и зимата.

Често явление е фьонът, който се проявява най-често в южните части на общината.

Таблица 2:Разпределение на средните сезонни и годишни суми на валежите

Климатичен район пояс м.н.в.	**Валежни суми - мм**				**Средно годишно**	**Месец с макс сума валежи**	**Месец с мин сума валежи**
	зима	**пролет**	**лято**	**есен**	**мм**		
Среден на Дунав. Хълм. Равнина (150-450 м.н.в.)	85-140	135-175	180-220	115-150	550-680	VI	II
Източен на Дунав. Хълм. Равнина (50-400 м.н.в.)	110-150	130-140	170-200	140-160	550-650	VI	VIII
Предбалкански (предпланин.) и нископланински (300-1000 м.н.в.)	150-190	180-250	200-250	150-200	680-850	V,VI	VIII,IX

Неблагоприятни фактори са падащите мокри снегове, късните пролетни и ранните есенни замръзвания.

1.5. Слънчево греене

След извършен анализ на средногодишното количество на слънчево греене за България, страната е разделена на три района по слънчев потенциал в зависимост от интензивността на слънчевото греене. Община Смядово попада в Североизточен регион – 50% от територията на страната, предимно селски райони, индустриални зони, както и част от централната и северната брегови ивици. В този район средногодишната продължителност на слънчевото греене е от 450 h до 1 750 h - 1 550 kWh/m2 годишно.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Фигура 3. Глобална хоризонтална слънчева радиация

Източник: www.solargis.info

1.6. Полезни изкопаеми

На територията на Община Смядово рудни полезни изкопаеми няма. От нерудните изкопаеми перспективни са сенонските варовици. В района южно от с. Риш и с. Веселиново се намират малки лещи или тънки прослойки от гагатни въглища, които са негодни за експлоатиране. Пясъчниците и варовиците на сенона, барема и апта, както и пясъчниците на хотрива се използват за строителен материал. С добри качества за строителство е добива на пясък и чакъл от терасите на р. Камчия. С добри качества за строителство е добива на пясък и чакъл от терасите на р. Камчия

На това основание за целите на настоящата програма:

❖ Общината следва да осъществява контрол по отношение възможно нерегламентирано извличане на инертни материали от речните корита, което пряко се отразява върху хидроморфологичните им характеристики и води до повишен риск от наводнения и възможност на влошаване качествата на речните води.

1.7. Кметства и населени места в Община Смядово

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Към 31.12.2011 година населението на община Смядово възлиза на 6698 души. Наблюдава се трайна тенденция за намаляването му към 31.12.2021 г., като броя на населението възлиза на 5502 души.

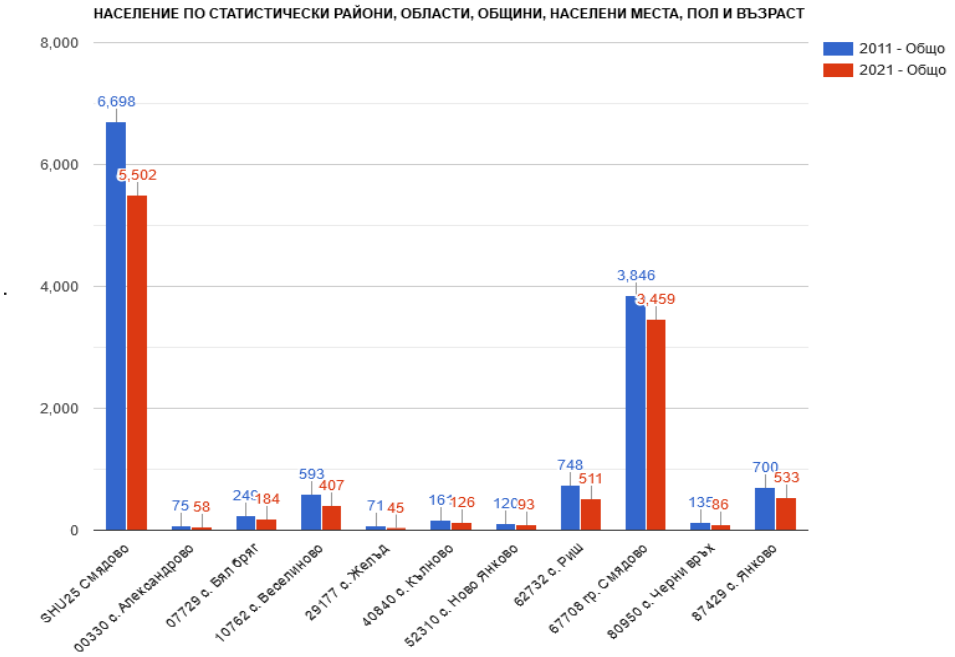

(Източник; https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/reports/result.jsf?x_2=1537).

Фигура 4 Население по статистически райони,области,населени места, пол и възраст

Селищната мрежа е представена от 10 населени места, включително общинския център град Смядово и 9 села (Фиг.5.).

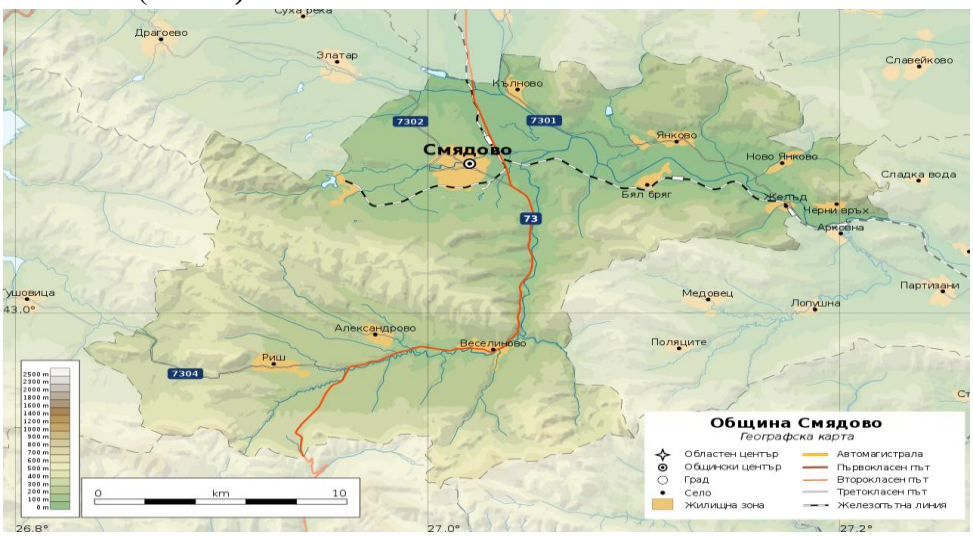

Фигура 5: Териториално-административно устройство на община Смядово

По данни на НСИ към 2022 г. населението на община Смядово, населението е

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

неравномерно разпределено по територията. Градското население е 3565 души (окло 60%) от общото население на общината и е концентрирано в единствения град по територията й - Смядово. В селата живеят 2387 души (около 40%).

III. ДАННИ И ИНФОРМАЦИЯ, ОТНАСЯЩИ СЕ ДО ОКОЛНАТА СРЕДА

1. Атмосферен въздух. Качество на атмосферния въздух (КАВ)

Община Смядово е част от Северен Район за оценка на КАВ (РОУКАВ), съгласно утвърдена Заповед № РД-969 от 21.12.2013 г. на Министъра на околната среда и водите, актуализирана класификация на РОУКАВ, в сила от 01.01.2014 г.

На територията на Община Смядово не функционира местна система за мониторинг на въздуха, тъй като не разполага със стационарна станция за замерване състоянието на въздуха. Качеството на атмосферния въздух за района, в които попада и Община Смядово се наблюдава и контролира чрез мобилна станция за имисионен контрол на РИОСВ – Варна, оборудвана с автоматични монитори за въглероден оксид, озон, азотни оксиди, серен диоксид и фини прахови частици – ФПЧ10 (с големина на частиците под 10μm) и чрез местна система за наблюдение и контрол на КАВ от РИОСВ – Шумен чрез ръчни методи за пробонабиране на атмосферния въздух. Във връзка с утвърден от Министъра на околната среда и водите график през 2018 г. са извършени мониторингови имисионни измервания от мобилна автоматична станция на РЛ – Варна към ИАОС, гр. София за установяване качеството на атмосферния въздух в гр. Смядово през следните периоди:

- 03.05.2018г.-17.05.2018г.
- 29.06.2018г.-12.07.2018г.
- 10.10.2018г.- 23.10.2018г.
- 22.11.2018г.–05.12.2018г.

Получените резултати от измерванията показват, че не са регистрирани превишения на нормите за замърсители: серен диоксид, азотни оксиди, въглероден оксид и озон. По отношение на финните прахови частици с размер до 10 μg (ФПЧ $_{10}$) направените изчисления на базата на резултатите, показват че нивото при 90,4 перцентил е 51,74 μg/m^3, което означава, че среднодеионощната норма от 50 μg/m^3 за 2018 г. е превишена, през месеците октомври, ноември и декември 2018 г.

Съгласно изготвена от Министерството на околната среда и водите класификация на районите за оценка и управление качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ), утвърдена със Заповед № РД-257/25.03.2022 г. на Министъра на околната среда и водите, в сила от 01.01.2022 г., Община Смядово е включена в Таблица № 3, ред №4, колона №6 и определена като териториална еденица в рамките на Северен/Дунавски РОУКАВ, в която са регистрирани превишения на нормата за показател ФПЧ$_{10}$. Предвид това Община Смядово има издадено предписание №275/02.09.2022 г. от Директора на РИОСВ – Шумен за изготвяне на „*Програма за намаляване нивата на замърсителите и достигане на нормите за качество на атмосферния*

въздух по показател фини прахови частици с размер до 10 µg (ФПЧ10) на територията на град Смядово".

В Община Смядово постъпването на емисии от вредни вещества в атмосферата се формира от битово и административно отопление, производствени фирми около гр.Смядово, транспорта, селскостопански дейности и дейности върху открити площи с насипни материали (депа, сметища, строителни площадки и др.), като най-голям дял се пада на битовите отоплителни източници. Например в табл. № 3 са показани изразходваните количества горива за отопление в Община Смядово за периода 2015-2019 г.

Таблица 3: Израходвани горива за отопление в Община Смядово за периода 2015-2019г.

Изразходвани горива за отопление	**Консумация**				
	2015г.	**2016г.**	**2017г.**	**2018г.**	**2019г.**
Дърва *(пл. м3)*	586	520	468	455	398
Пелети	0.450	1.130	0.300	20.300	25.150
Нафта *(т)*	43 564	30 171	32 828	36 260	29 568
Ел. енергия	412 146	505 607	564 476	493 593	453 800

Източник: ПИРО 2021-2027 г .

Спад на използваните горива за отопление за 2019 г., спрямо 2015 г. се наблюдава при дървата и нафтата - около 68 %. Плавно увеличение се наблюдава при електрическата енергия.

Точкови източници:

Всички източници на вредни емисии, които имат определени параметри (точни координати, височина, напречно сечение, скорост на газовия поток, дебит, температура на газа и масовия поток на вредни вещества) се характеризират като стационарни точкови източници.

Това са димоходите (комини) на горивни инсталации, изпускателни устройства на производствени вентилации и аспирации и др.

Потенциално точкови източници на територията на Община Смядово се явяват: в северозападна посока „Караш Инвест" ООД гр. Габрово – обособено производство гр. Смядово за производство на промишлени взривни смеси, „Булбиокем" ЕООД – Производство на разредители и битумен продукт, а в североизточна посока – производствените площадки на „ТЕСИ" АД за производство на домакински електроуреди, които в последните няколко години не осъществяват дейност.

На територията на Община Смядово на този етап промишлените източници на замърсяване са незначителни. Данните от собствените измервания на предприятията показват, че изчислените концентрации на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух са по-ниски от ПДК или близки до наложените от нормативната уредба.

По данни на РИОСВ –Шумен, за периода 2015-2022 г., община Смядово няма наложени санкции за замърсяване на атмосферния въздух.

Площни източници

Поради ниското застрояване, характера на терена, вида на отоплителните уреди, като

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване", за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ", по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ"

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

площни източници са разгледани комините на битовото отопление и отоплението в обществените сгради на територията. Малка част от жителите на общината се отоплява с електроенергия. Други източници на емисии в атмосферата се явяват горските и селскостопанските пожари, а също така и безразборното палене на битови и растителни отпадъци.

Замърсяванията на атмосферния въздух от битови потребители са главно през зимния период, при ползването на твърди горива в битовия сектор, в зависимост от метеорологичните условия. Анализът на наличната информация показва, че през зимния период, въпреки на интензивното използване на твърди горива за отопление в битовия сектор при определени метеорологични условия /безветрие/ е малко вероятно да се натрупват замърсители в приземния слой от ФПЧ10, серен диоксид, азотни оксиди и въглероден оксид до границите на пределно допустимите норми. През летните месеци замърсяванията са главно от прах и неприятни миризми, породени от състоянието на инфраструктурата /липса на канализации и недобре поддържани пътни артерии/, нерегламентирани замърсявания, отглеждане на различни видове животни, както и използването на естествени и изкуствени торове. Това води до допълнително замърсяване на атмосферния въздух с летливи органични съединение /ЛОС/, метан и амоняк. Животинският тор вече е известен като главната причина за замърсяването на подпочвените води.

Линейни източници

Основен източник на емисии от линейни източници са отработили газове от моторни превозни средства. Отделените от двигателите вредни вещества (азотни оксиди, въглероден оксид, серни оксиди и въглеводороди) влошават качеството на атмосферния въздух. Поради увеличаване на автомобилния трафик през летния сезон на годината се увеличават емисиите от ФПЧ10. Емисиите на прахови частици са причинени от директни емисии от отработените газове на автомобилите, от износване на гумите, от неблагоустроените улици и повторното суспендиране на праха по пътищата. Замърсяването на атмосферния въздух от автомобилния транспорт на територията на общината е незначително, предвид голямата територия и слабия трафик на автомобили.

Неорганизирани източници

Големите локални замърсявания с битови и селскостопански отпадъци са едни от източниците на емисии на парниковия газ CH4.

Всички бензиностанции на територията на община Смядово са въведени в съответствие с изискванията на Наредба № 16- Етап I за улавяне на бензиновите пари.

На територията на общината няма регистрирани инсталации в обхвата на Наредба №7/2003 г., големи горивни инсталации по смисъла на Директива 2001/80/ЕС и Наредба № 10/2003 г.към ЗЧАВ и обекти с разрешителни за търговия с квоти за емисии от парникови газове, съгласно Директива 2003/87/ЕС.

ИЗВОДИ:

- Замърсяванията на атмосферния въздух от битови потребители се наблюдава главно през зимния период, при ползването на твърди горива в битовия сектор, в зависимост от метеорологичните условия. С използване на екологично чисто гориво – газ за отоплителните инсталации, термо – помпи и други алтернативи, би допринесал за чувствителното намаляване на емисиите. Важно е да се насърчат устойчиви енергийни решения, които значително ограничават отделянето на замърсители, предвид факта, че течните и твърдите горива, използвани в България, често имат високо съдържание на сяра.
- Озеленяването и благоустрояването на уличните платна ще доведат до по-ниски нива на прах в атмосферния въздух. Във връзка с европейската и национална политика, насочени към намаляване на емисиите от парниковите газове и пряко свързаната с този факт промяна на климата, община Смядово е предприела мерки, свързани с повишаване на енергийната ефективност и внедряване на възобновяеми енергийни източници.
- Оценката на замърсяването на територията на общината може да се извърши чрез данни от инструментални измервания на емисиите на вредни вещества, изхвърляни от точкови източници в атмосферния въздух, както и от експертна оценка на база статистически и теоретични разчети.

2. *Водни ресурси*

Качеството на водите е най-значителния индикатор за въздействието на човешката дейност върху естествената водна среда. Основните източници на замърсявания на водите, от които идват и съответните проблеми са: земеделието, промишлеността, транспорта и населените места, като голяма част от тези замърсявания постоянно се изпускат в повърхностните и подземни води. Замърсителите, предимно от органичен произход, се разграждат под въздействието на естествени самопречистващи процеси до определена степен, но някои вещества изобщо не могат да бъдат разградени от естествените процеси, което налага тяхното отстраняване или намаляване до допустими за околната среда граници.

Състоянието на повърхностните и подземни води на община Смядово е в зависимост от състоянието на нивото на развитие на инфраструктурата и технологиите на пречистване, заустването в естествените водоизточници без пречистване, туризма, развитите отрасли на промишлеността, селското стопанство. Наличните водни количества на територията на Община Смядово са формирани от повърхностни и подземни води.

2.1. Повърхностни водни обекти, риск от наводнения и подземни водни тела на територията на Община Смядово

2.1.1. Повърхностни води

Община Смядово попада в района на Басейнова дирекция за управление на водите в Черноморски район, създадена със Заповед №РД-27/17.01.2002 г. на министъра на околната среда и водите в съответствие с изискване на Директива 2000/60/ЕС на Европейския съюз и националното законодателство по водите.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Река Камчия е водоприемник втора категория. Съгласно оценката на актуалното състояние на водите в Черноморски басейнов район, екологичното състояние на басейна на река Камчия е лошо. Екологичния потенциал на речния участък, пресичащ територията на общината по физико-химични и хидроморфологични показатели е влошен. Оценката на риска на този участък е в риск от органични вещества, азот и фосфор.

Характеризирането на повърхностните води се извършва по Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризирането на повърхностните води. Съгласно наредбата, химичното състояние на повърхностните води се оценява в два класа – добро и непостигащо добро състояние. Екологичното състояние на повърхностни водни тела се оценява в пет класа – отлично, добро, умерено, лошо и много лошо. Оценката на екологичното състояние/потенциал се извършва в съответствие с въведените стандарти за качество на околната среда (СКОС) за химични елементи и специфични замърсители, включени в Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризиране на повърхностните води. Като основен критерий при оценката се използват средногодишните (СГС) СКОС при минимален брой на анализите - 4 пъти годишно (1 път на всеки 3 месеца).

Статуса на повърхностните водни тела на територията на община Смядово, съгласно ПУРБ ЧР 2016-2021 г., приета с Решение №1107/29.12.2016 г. на Министерски съвет е отразено в таблицата по-долу.

Таблица 4: Екологично състояние на основните речни артерии, прекосяващи територията на община Смядово.

№	Поречие	Код на повърхностното водно тяло	Име на Повърхностното Водно тяло	Категоризация по Хидроморфоло гични характеристики	Тип	Код на типа	Категория на пов.водно тяло	Обща оценка На екологичното състояние/ потенциал	Химична оценка	Елементи за качество, по които не е постигнато добро състояние
1.	Река Камчия	BG2KA578 R1203	I участък: р. Камчия - от вливане на р. Поройна / Боклуджадере до вливане на река Токатдере (Лопушна) при с. Арковна II участък : Аркотински пролом, р. Камчия – от вливане на река	СМВТ	По лупланински регион 12	R4	река	лошо	Непо-стигащо добро	МЗБ, МФ, ФБ, БПК, N-NH4, N-NO2, N-total, P-PO4

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

			Токатдере (Лопушна) при с. Арковна до въжен мост от с. Камен дял за Гара Партизани							
2.	Река Камчия	BG2KA700R017	Р. Златарска от извор до вливане в р. Камчия	естествено	Полу Планински	R4	река	умерено	добро	МЗБ
3.	Река Камчия	BG2KA600R018	Р. Брестова и притоци	естествено	Полу Планински регион 12	R4	река	умерено	добро	МЗБ, МФ, ФБ, БПК, N-NH4, N-NO2, N-total, P-PO4

Източник: Басейнова дирекция "Черноморски район", ПУРБ 2016-2021 г.,

2.1.2. Райони със значителен потенциален риск от наводнения съгласно чл.143 от Закона за водите.

Плана за управление на риска от наводнения (ПУРН 2016-2021г.) определя райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН). РЗПРН се определят на база на резултатите от предварителната оценка на риска от наводнения по Критерии и методи за определяне и класифициране на риска и определяне на РЗПРН, утвърдени от МОСВ, съгласно чл.187, ал.2,т.6 от ЗВ.

Община Смядово попада в потенциалните граници на заливане на потенциални бъдещи наводнения с период на повторяемост 20, 100 и 1000 години, със степен на риск-висок.
На територията на община Смядово са определени следните четири района със значителен потенциален риск от наводнения по чл.143г от ЗВ, които са показани в табл. № 130.

Таблица 5: Райони със значителен потенциален риск от наводнения съгласно ПУРН 2016-2021г.

Код на РЗПРН	Име	Дължина в км.	Поречие	Водно тяло- код	Населено място	Степен на риск
BG2_APSFR_KA_02	Камчия - Смядово	28	Р. Камчия	BG2K600R018	Смядово Бял бряг Янково Кълново	Висок
BG2_APSFR_KA_03	Камчия-Златар	29	Р. Камчия	BG2K578R003	Кълново	Висок
BG2_APSFR_KA_04	Камчия-Шумен	97	Р. Камчия	BG2K578R003	Кълново	Висок
BG2_APSFR_KA_05	Камчия-Веселиново	3	Р. Брестова	BG2K600R018	Веселиново	Висок

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Съгласно проекта на ПУРН 2022 – 2027 г. РЗПРН с номера BG2_APSFR_KA_02, BG2_APSFR_KA_03 и BG2_APSFR_KA_04 са включени в обхвата на РЗПРН BG2_APSFR_KA_101 - https://bsbd.org/PURN/2022-2027/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82/BG2_%D0%9F%D1%80%D0%B8%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B5%20%D0%95.pdf.

При изготвянето на ПУРН 2022 – 2027 г. е направена оценка на наводненията през изминалия период и са набелязани нови мерки за намаляване на риска от наводнения на територията на община Смядово, както следва:

- Почистване и поддръжка на речните корита, включително в урбанизираните територии
- Поддържане на проводимостта и почистване на растителността в речните легла.
- Изграждане на нови насипни съоръжения
- Авариен ремонт на мостове
- Поддържане и подобряване състоянието на язовирите
- Възстановяване на съществуващи насипни съоръжения
- Разширяване на "тесните места" като мостове

Всички избрани мерки са с ниска обща оценка на съотношението ползи-разходи. Това се обяснява с общите ниски нива на риск, оценени в КЗРН. В настоящата Програма са предвидени мерки за намаляване на риска от наводнения, съобразно проекта на План за управление на речните басейни (ПУРН 2022-2027г.) на БДЧР.

2.1.3. Подземни води

Община Смядово е част от Севернобългарското сводово издигане на Мизийската платформа. Геоструктурната обстановка в община Смядово създава условия за формиране на подземни води в следните литостратиграфски колектори:

❖ Подземни води в долнокредния седиментогенен комплекс. Водовместваща среда са мергелно-варовиково-пясъчниковите отложения. Водите са пукнатинно-пластови, слабо напорни. Подхранването им е основно от инфилтрацията на метеорните води.

❖ Подземни води в кватернерните отложения. Привързани са към алувиалните отложения на реките в общината и делувиалните наслаги по полегатите склонове и в подножията им.

Това са води от инфилтрационен тип, безнапорни или със слаб напор, ресни. На територията на община Смядово са разположени осем подземни водни тела /ПВТ/, като зони за защита, в четири водоносни хоризонта:

1. Кватерен водоносен хоризонт с разположено *ПВТ BG2G000000Q004- „Порови води в кватернера на р. Врана“, с колектор от чакъли, пясъци и глини.* Площта на ПВТ е 143,08 кв.м. Основните точкови източници на замърсяване на ПВТ се явява канализация Смядово и общинското депо.

2. Палеогенски водоносен хоризонт с *ПВТ BG2G000000PG027- „Порови води в палеоген-еоцен, олигацен Провадия“,* с колектро от пясъци, пясъчници, варовици, глини, мергели и

конгломерати. Площта на ПВТ е 904.31 кв.м. Подхранването му се осъществява от валежи в зоната, а в дълбочина от водите формирни на повърхността или взаимодействието му с други хоризонти.

3. Горнокреден водоносен хоризонт с *ПВТ BG2G000000K2032- Карстови води в горна креда, турон-мастрихт Провадийска синклинала с колектор от теригенно- карбонатни отложения* с площ 959.52 кв.м. и *ПВТ BG2G000000K2033- Карстови води в горна креда, плюс юрастриас Котелски карстов басейн с колектор от теригенно- карбонатни отложения,* с площ 951.07 кв.м. Подхранването е основно от от валежи.

4. Долнокреден водоносен комплекс- подхранването му се осъществява основно от валежи и взаимодействието с други водни хоризонти.

- ПВТ *BG2G00K1hb037- Пукнатинни води във валанж –хотрив-апт Шумен- Търговище с колектор от мергели, пясъчници, варовици и глини.* Площта на ПВТ е 1040.57 кв.к. Основен точков източник е канализация Смядово и общинското депо.

- ПВТ *BG2G00K1hb038- Пукнатинни води във валанж –хотрив-апт Предбалкан- Конево с колектор от мергели, пясъчници, варовици и глини,* с Площ 1113.40 кв.км.

- ПВТ *BG2G00K1hb039- Пукнатинни води във валанж –хотрив Предбалкан – Риш с колектор от мергели, пясъчници, варовици и глини.* Площта е 231.25 кв.кв.

5. Малм- валанжски водоносен хоризонт с ПВТ *BG2G000J3K1040 "Карстови води в малм- валанж". Площта на ПВТ е 3422.26 кв. км.*

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване", за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ", по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ"

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Таблица 6: Оценка на екологичното и химичното състояние на подземните водни тела

Нов код на водно тяло ПУРБ II	Име на ВТ	Количествено състояние - Подземни води	Химично състояние - Подземни води	замърсители	Категория натиск	
					точкови	дифузни
					източник	източник
BG2G000000Q004	Порови води в кватернера на р. Врана	добро	лошо	NO_3	ГПСОВ-т.заустванил, ІРРС с КПКЗ и без КПКЗ, ферми, складове и др.селскостопанск и обекти, ББ кубове.	инфраструктура без канализации, земеделски земи обработваеми, смесени земеделски площи, ферми - крави, овце, свине, птици, дренажи от градове.
BG2G00000PG027	Порови води в палеоген - еоцен, олигоцен Провадия	добро	лошо	NO3	ГПСОВ	депа за отпадъци,селско стопанство, населени места без канализации
BG2G00000K2032	Карстови води в K2t-m - Горна креда турон - мастрихт-Провадийска синклинал	добро	лошо	NH_4	ІРРС без КПКЗ	селско стопанство, населени места без канализации , дренажи от градове
BG2G00000K2033	Карстови води в K2t-st-cp.m+JT Котелски карстов басейн	добро	добро	няма установени	ГПОСВ, Кариера, Депо за отпадъци	селско стопанство, населени места без канализации , дренажи от градове, ферма
BG2G000K1Hb037	Пукнатинни води във Валанж- Хотрив - апт Шумен - Търговище	добро	лошо	NO_3, NH_4, Mn	ГПОСВ, Кариери, Депа за отпадъци,ферми, складове и др.селскостопанск и обекти, ІРРС индустрия с КПКЗ, Ферми,	селско стопанство, населени места без канализации , дренажи от градове, ферма,
BG2G000K1HB038	Пукнатинни води в Предбалкан -Валанж-Хотрив - апт Конево	добро	добро	няма установени	Депа, ІРРС индустрия с КПКЗ, ББ кубове	селско стопанство, населени места без канализации , дренажи от градове, ферма,
BG2G000K1hb039	Пукнатинни води в Предбалкан -Валанж-Хотрив-Риш	добро	добро	няма установени	няма установен	селско стопанство, населени места без канализации , дренажи от градове
BG2G000J3K1040	Карстови води в малм-валанж	добро	добро	няма установени	Депа, ІРРС индустрия с КПКЗ,	селско стопанство, населени места без канализации , дренажи от градове

Източник:БДЧР, ПУРБ2016-2021г

ИЗВОДИ:

- четири от осемте подземни водни тела са в лошо химично състояния;
- четири са в добро;
- всички подземни водни тела са в добро количествено състояние;

Антропогенно въздействие върху подземните води

- Проблеми от точкови източници на замърсяване, като такива се разглеждат локални замърсявания с отпадъци, общинското депо за ТБО в гр. Смядово, течове от замърсени площадки, депа на производствени и опасни отпадъци, местоположения на стари замърсители, затворени индустриални терени. При замърсявания от точкови източници в подземните води се повишава съдържанието на биогенни вещества.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване", за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ", по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ"

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

• Проблеми от дифузни източници на замърсяване - дифузни източници на замърсяване са земеползването (орна земя и трайни насаждения), селища без изградена канализационна мрежа, урбанизирани територии. Значимите проблеми от този вид въздействие върху подземните води са увеличаване съдържанието на нитрати, фосфати, сулфати, хром, желязо и манган. Съдържанието на нитрати е водещ параметър за дифузните внасяния при подземните води.

• Проблеми от значими водочерпения - това са водочерпения за питейни нужди, за земеделието, за промишлени цели, като проблемите тук се проявяват при свръхводочерпене на подземните водни тела.

2.2. *Отпадъчни води*

Основен проблем в Община Смядово остава събирането, отвеждането и пречистването на битовите отпадъчни води.

На територията на обкщината няма агломерации с над 10 000 е.ж. Единствената агломерации с над 2000 еж е Смядово с код BGAG67708_00 и е с генериран товар 3666 е.ж. - https://www.moew.government.bg/bg/vodi/opazvane-na-vodite-ot-zamursyavane/kanalizacionni-sistemi/dokladi/. От докладите по чл.15 и чл.17, които се изготвят от МОСВ, в съответствие с разпоредбите на Директива 91/271/ЕИО, е видно че само 65 % от товара в агломерацията се събира от канализационна мрежа и се зауства във водно тяло BG2KA600R018.

На територията на град Смядово няма пречиствателна станция за отпадъчни води. Всичко това води до антропогенно натоварване на повърхностните водни обекти, който преминават през населените места и влияе отрицателно върху всички компоненти на околната среда и върху качеството на живот.

Мерките за намаляване замърсяването на водите с органични вещества и биогени, както и мерки за недопускане на замърсяване с приоритетни и специфични замърсители са: прилагане на добри земеделски практики, контрол върху прилагането на торове и препарати за растителна защита, изграждане на канализации и ПСОВ за населените места над 2000 е.ж. и контрол на разрешителните за заустване и преразглеждане на условията им, при необходимост.

На територията на общината са разположени 4 броя хидротехнически съоръжения: микроязовир “Качица”- 1978 г. с вместимост 1836 хил. м3, микроязовир с.Александрово- 1965г. с вместимост 1000 хил. м3, микроязовир с.Янково - 1961г. с вместимост 935 хил. м3, микроязовир с.Кълново – 1960г. с вместимост 850 хил. м3. Последните два язовира са изградени за задоволяване на селскостопански нужди. Язовирите са със земнонасипни стени, според обема са микроязовири и без напорни изпускатели.

Във връзка с разпоредбите на Закона за Министерството на вътрешните работи, Закона за защита при бедствия и Наредба №8121з-196 от 19 февруари 2015г. за реда за осъществяване на превантивен контрол от органите за пожарна безопасност и защита на населението на Министерството на вътрешните работи и със Заповед от 2016г. на Министъра на вътрешните работи на територията на община Смядово всички язовири са определени като потенциално опасни язовири:

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

1. Яз. "Кълново", с.Кълново, ПИ 000003, собственост на Напоителни системи ЕАД , гр.Шумен;

2. Яз. "Качица", гр.Смядово, ПИ 67708.282.565, собственост на „Караш Инвест ООД“;

3. Яз. "Янково", с.Янково, ПИ 000042, общинска собственост, с договор за концесия „КОМС ТРЕЙДИНГ“ ООД от 02.07.2018г.;

4. Яз."Александрово ", с.Александрово, ПИ 00330.139.180, общинска собственост;

2.3. *Зони за защита на водите*

Чувствителна и уязвима зона

Съгласно Заповед № РД- 970/28.07.2003г. на Министъра на околната среда и водите, община Смядово подада в така наречената ***чувствителна зона.***

В регистъра на чувствителните зони в повърхностни водни тела за чусвствителни зони, следва да се определят тези водни обекти, в които се цели защита от еутрофикация- явление, което е предизвикано от повишаване на съдържанието във водите на биогенните елементи- азот и фосфор и съответно предизвиква растеж на зелени растения във водите. Това състояние е свързано с ускорен растеж на водорасли и по - висши растителни видове, в резултат на което настъпва нежелано нарушаване в баланса на присъстващите във водите организми и влошаване качеството на водите. Поради това се изисква, отпадъчните води от всички агломерации с над 10 000 е.ж., които се заустват в него да бъдат предмет на допълнително пречистване с цел отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор до определените в разрешителното за заустване индивидуални емисионни ограничения. По този начин водоприемникът се предпаза от от допълнителна еутрофикация и се цели подобряване в неговото състояние.

За повърхностните и подземните тела със значими натоварвания с нитрати, като уязвими зони се приемат само тези, за които има данни за съдържание на нитратни йони над 50 mg/l. Съгласно Заповед № РД-660/28.08.2019 г. на Министъра на околната среда и водите, за определяне на водите, които са замърсени и застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници и уязвимите зони, в които водите се замърсяват с нитрати от земеделските източници, територията на община Смядово попада с надморска височина до 100 м попада в ***уязвима (нитратна) зона***.

- **Повърхностни водни тела, определени като зони за защита** - на територията на община Смядово, ПВТ, определено като зона за защита е яз. Тича:

Таблица 7: Регистър на повърхностни водни тела, определени като зони за защита за питейни нужди, (съгласно чл. 119а от Закона за водите)

№	Код на зона за защита	Код на повърхностно водно тяло	Име	Географско описание на ПВТ	Обем	Тип
1	2DSWL021	BG2KA900L021	яз. Тича	яз. Тича	311,8	Прецизирани са границите на повърхностни

						водни тела

- **Подземни водни тела, определени като зони за защита –** това са водните тела, със следните кодове - *BG2G000000Q004; BG2G00000PG027; BG2G00000K2032; BG2G00000K2033; BG2G000K1hb037; BG2G000K1hb038; BG2G000K1hb039; BG2G000J3K1040*

Таблица 8 Регистър на подземни водни тела, определени като зони за защита за питейни нужди, (съгл. чл. 119а от Закона за водите)

	Код на зона за защита	Код на подземно водно тяло	Име на подземно водно тяло	Обща площ, кв.км.
1.	BG2DGW000000Q004	BG2G000000Q004	Порови води в кватернера на р. Врана	165,31
2.	BG2DGW00000PG027	BG2G00000PG027	Порови води в палеоген-еоцен, олигоцен Провадия	898,29
3.	BG2DGW00000K2032	BG2G00000K2032	Карстови води в Горна креда турон- мастрихт – Провадийска синклинала	959,92
4.	BG2DGW00000K2033	BG2G00000K2033	Карстови води в горна креда, плюс юратриас Кооτелски карстов басейн	851,06
5.	BG2DGW000K1HB037	BG2G000K1hb037	Пукнатинни води в валанж-хотрив-апт Шумен - Търговище	1038,6
6.	BG2DGW000K1HB038	BG2G000K1hb038	Пукнатинни води в Предбалкан – хотрив-Конево	1109,32
7.	BG2DGW000K1HB039	BG2G000K1hb039	Пукнатинни води в Предбалкан- валанж-хотрив в Предбалкан – валанж- хотрив- Риш	231,25
8.	BG2DGW000J3K1040	BG2G000J3K1040	Карстови води в малм-валанж	3090,7

Таблица 9. Пунктове за мониторинг на подземни води за количествено и химично състояние в района на община Смядово

Код на ПВТ	Име на ПВТ	Област	Община	Нас. място	Код на пункта	Име на пункт	Мониторинг
BG2G000 000Q004	Порови води в кватернера на р. Врана	Шумен	Смядово	Кълново	BG2G000 000QMP015	Кълново, ШК 1	химичен
BG2G000 000Q004	Порови води в кватернера на р. Врана	Шумен	Смядово	Смядово	BG2G000 000QMP013	Смядово, Шахтов кладенец	химичен
BG2G000 000Q004	Порови води в кватернера на р. Врана	Шумен	Смядово	Кълново	BG2G000 000QMP011	876 Сондаж Кълново	химичен
BG2G000 K1HB039	Пукнатинни водив хотрив- барем- апт Предбалкан Риш	Шумен	Смядово	Риш	BG2G000 K1HBMP113	Риш, извори „Тушавица“ и „Бялата вода“	Количествен и химичен

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

BG2G000 K1HB038	Пукнатинни води в хотрив – барем- апт Предбалкан Конево	Шумен	Смядово	Желъд	BG2G000 K1HBMP109	Желъд, извор Кузлука 2	Количествен и химичен.

Източник: БДЧР, ПУРБ 2016-2021г.

2.4. Питейни води

Водоснабдяването в Общината се извършва от собствени водоизточници. Изградени са различни видове кладенци и каптажи, чрез които се доставя питейна вода до всички населени места. На територията на Община Смядово няма не водоснабдени населени места. Независимо от високата степен на изграденост на водоснабдителната мрежа не е постигнато оптимално задоволяване на нуждите от питейна вода. Причините за това са пресъхването и силното намаляване на дебита на някои водоизточници, поливането на градини и селскостопански площи от водопреносната мрежа, кражби на вода и големи загуби по водопреносната мрежа.
„ВиК – Шумен“ ООД осигурява питейна вода за всички населени места от община Смядово, разпределени в 10 зони за водоснабдяване (з.в.)

1. з.в. Смядово, включваща гр. Смядово- основните водоизточници са шест броя шахтови кладенци (ШК) и два броя каптаж – Каптаж „Извора 1“, каптаж „Извора 2“, шахтов кладенец 5,6,8,9,10 гр. Смядово
2. з.в. Кълново, включваща с. Кълново- ШК 7
3. з.в. Янково, включваща с. Янково- ШК, Каптаж 2;
4. з.в. Ново Янково, включваща с. Ново Янково – Каптаж 1, Каптаж 2;
5. з.в. Бял бряг, включваща с. Бял бряг – ШК, Каптаж „Селище“
6. з.в. Жълъд, включваща с. Жълъд- Каптаж „Козлука 1 и 2“
7. з.в. Черни връх, включваща с. Черни връх- Каптаж „Пещерата“;
8. з.в. Веселиново, включваща с. Веселиново – каптаж „Скока“, дренаж, Каптаж „Големите лоза 1 и 2“;
9. з.в. Александрово, включваща с. Александрово – Каптаж „Стоянкина чешма“
10. з.в. Риш, включваща с. Риш – Каптаж „Ак Су“, Каптаж „Андонови кладенци“, „Ливадите 1 и 2“, Каптажи от ВС „Тушовица“.

Домът за пълнолетни лица с психични разстройства в с. Черни връх се водоснабдява от собствен водоизточник – каптаж.

Контролът върху качеството на питейната вода се извършва от РЗИ - Шумен, чрез периодични пробонабирания на мястото на изтичане и от крана на потребителя. Пробите се изследват по физико-химични (цвят, мирис, вкус, мътност, pH, окисляемост, амоняк, нитрати, нитрити, хлориди) и микробиологични показатели (общ брой микроорганизми и коли форми).

За периода 2015-2022 г. питейната вода в община Смядово е с минимални отклонения на стойностите на показателите, заложени в Наредба № 9 от 16 март 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели. По данни на РЗИ- Шумен, трайно отклонение от хигиенните норми по химичен показател нитрати е отчетено в зона на

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

водоснабдяване (з. в.) Янково. Отклоненията, които се наблюдават в резултатите от изпитването, се дължат на пропуски в обеззаразяването на водата.

В седем от населените места на общината – гр. Смядово, с. Ново Янково, с. Черни връх, с. Желъд, с Кълново и с. Бял бряг, питейната вода се обеззаразява автоматично. Останалите нaселени места – с.Веселиново и с. Риш се обеззаразяват ръчно. За обеззаразяване се използва натриев хипохлорид под формата на белина.

2.5. *Минерални води*

На територията на общината официално няма регистрирани зони за къпане и минерални водоизточници. Съществуват 83 бр. чешми, изградени на естествени извори. След направена актуализация на Регистъра на кладенците, на територията на общината има изградени 595бр. кладенци. Качеството на питейните води е задоволително, повърхностните води отговарят на нормите за съответната категория.

2.6. *Водоснабдяване. Водопроводна мрежа*

Водоснабдяването в Общината се извършва от собствени водоизточници. Изградени са различни видове кладенци и каптажи, чрез които се доставя питейна вода до всички населени места. На територията на Община Смядово няма не водоснабдени населени места.

Водопроводната мрежа на територията на общината е остаряла, с изтекъл амортизационен срок, по-голямата част от нея е строена преди 60 г. Подаването на вода стига до населените места посредством водоснабдителни групи

❖ ВОДОСНАБДИТЕЛНА ГРУПА СМЯДОВО

Водоснабдяването на град Смядово се осъществява от водоснабдителна група „Смядово". Групата подава вода за града и село Кълново, съответно чрез помпена станция Смядово („Нова") и помпена станция Кълново. Втората помпена станция допълва нуждите на град Смядово при необходимост.

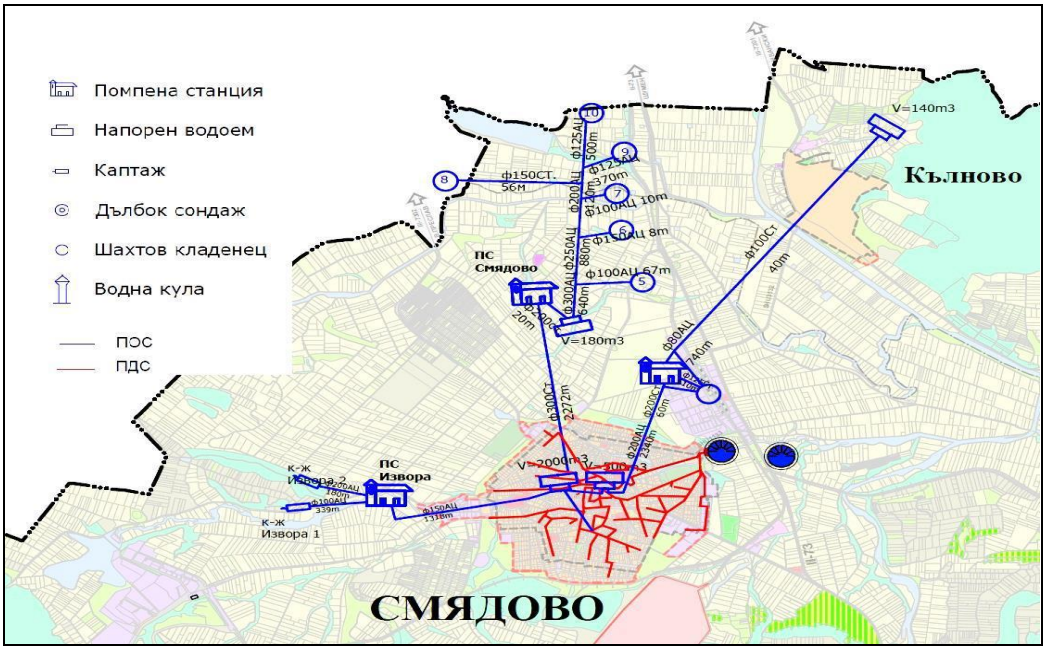

Фигура 6. Схема на водоснабдителна група Смядово

ВС Смядово - Основните водоизточници за питейна вода на града са шест броя шахтови кладенци (ШК), като за тях има издадено Разрешително за водовземане № 21510256 / 21. 09. 2011 г. с Решение за изменение № 8 / 27. 01. 2016 г. и разрешен общ годишен обем от 250 000 м3. Изградени са от бетонови пръстени Ø 3000 и барбакани под нивото на водата и са с дълбочини, съответно 9.00 м. (ШК 5), 10.00 м. (ШК 7, ШК 9 и ШК 10), и 11.00 м. (ШК 6 и ШК 8). Всяко от водовземните скъоръжения е оборудвано с помпа 11ПВ 25 х 2 с дебит Q ном = 11,0 л/с и Н = 48 м. В предходен период ВС Смядово се е захранвала от два каптажа през ПС Извора, но поради лошото състояние на ПС, същите към момента не се ползват.

ВС Кълново - Водоснабдителната система осигурява питейна вода на 1 населено място в община Смядово - с. Кълново. Водоснабдителната система се захранва от ШК „Кълново", като за него има издадено разрешително №21510138/29.03.2010 г. Дълбочината на водовземното съоръжение е 8.60 м. Изградено е от бетонови пръстени Ø 3600, а от дълбочина 6.00 м до 8.60 м са разположени барбакани. Оборудвано е с 2 броя хоризонтални помпи на 7,0 м, съответно с дебит Q макс-5.0л/с. и Q макс-2.12л/с. Съоръжението е единственият водоизточник за ВС „Кълново".

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване", за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ", по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ"

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Таблица 10 Технически характеристики на ВС Смядово и ВС Кълново

Име на водоизточника	Подземно водно тяло (ПВТ)	Максимален дебит, л/сек	Годишна водна маса, м3/год	Разрешен среднонощен дебит, л/сек	Статус	Разрешително № / Дата	Краен срок на валидност на разрешителното	Място на ползването
К-ж "Извора 1"	BG2G000K1hb037	4,500	23652	0,750	Ползва се	0468/ 31.07.2001 г.	30.04.2002	гр. Смядово
К-ж "Извора2"	BG2G000K1hb037	4,500	23652	0,750	Ползва се	0468/ 31.07.2001 г.	30.04.2002	гр. Смядово
ШК-5 "Смядово"	BG2G000000Q005	11,000	41667	1,322	Ползва се	2151 0256/ 21.09.2011 г.	31.08.2021	гр. Смядово
ШК-6 "Смядово"	BG2G000000Q005	11,000	41667	1,322	Ползва се	2151 0256/ 21.09. 2011 г.	31.08. 2021	гр. Смядово
ШК-8 "Смядово"	BG2G000000Q005	11,000	41667	1,322	Ползва се	2151 0256/ 21.09.2011 г.	31.08.2021	гр. Смядово
ШК-9 "Смядово"	BG2G000000Q005	11,000	41667	1,322	Ползва се	2151 0256/ 21.09.2011 г.	31.08.2021	гр. Смядово
ШК-10 "Смядово"	BG2G000000Q005	11,000	41667	1,322	Ползва се	2151 0256/ 21.09. 2011 г.	31.08.2021	гр. Смядово
ШК-7 "Кълново"	BG2G000000Q005	11,000	41667	1,322	Ползва се	2151 0256/ 21.09. 2011 г.	31.08.2021	гр. Смядово
ШК "Кълново"	BG2G000000Q004	10,000	67000	5,000	Ползва се	2151 0138/ 29.03.2010 г.	29.03.2035	гр. Смядово и с. Кълново

Вътрешна водопроводна мрежа на гр. Смядово

Водопроводната система на гр.Смядово подлежи на основен ремонт и реконструкция. Изготвено с прединвестиционно проучване и идеен проект за реконструкция на водопроводната мрежа на гр. Смядово, като част от проект: „Интегриран проект за воден цикъл на гр.Смядово“.

Съществуващата вътрешна водопроводната мрежа на гр.Смядово е изградена в периода 1960г-1970г. предимно от етернитови тръби (около 80 %), стоманени и поцинковани тръби.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Възприетата водопроводна схема за града е разклонена и частично сключена.

Общата дължина на съществуващата водопроводна мрежа в гр. Смядово е 49517м.

През 2016 г. е извършена рехабилитация на 1 220 м. водопроводната мрежа в гр.Смядово по ул. „Петър Берон“ – 170 м., ул. „Васил Левски“ - 550 м. и ул.“Шумен“ - 500 м. , находящи се в гр.Смядово, общ.Смядово, обл.Шумен.

През 2019 г. е извършена рехабилитация на 2 513 м. водопроводната мрежа в гр.Смядово по ул. „Райна Княгиня“ с дължина 466 м., ул. „Захари Величков“ с дължина 886 м., ул. „Иван Вазов“ с дължина 574 м. и ул. „Априлско въстание“ с дължина 587 м.

- **ВОДОСНАБДЯВАНЕ НА СЕЛАТА ЯНКОВО, БЯЛ БРЯГ, НОВО ЯНКОВО, ЧЕРНИ ВРЪХ И ЖЕЛЪД**

ВС Янково - включва 3 напорни резервоара, 4 каптажа и шахтов кладенец с помпена станция. Основното количество вода се добива от шахтовия кладенец, който е с дебит 16л/сек, оборудвано с помпа S 181 А-8 с дебит Q ном = 18,0 л/с и Н = 150 м.

Водата се припомпва към напорен резервоар с обем 180м3. Той е свързан с друг напорен резервоар с обем 50м3 , към който се подават водите от Каптаж 2. Тъй като тези 2 водоизточника са недостатъчни през летните месеци, е изградено допълнително водоснабдяване към селото. Трите каптажа („Чомлек чешма“, „Чанаджик“ и „Топчията“), с общ дебит 3,08л/сек., подават гравитачно вода към нов напорен резервоар с обем 180м3. Има издадени Разрешителни за водовземане № 21510243/24.08.2011 г. и № 2151 0382/ 01.04.2016 г.

Фигура 7 Схема на водоснабдителна система Янково, Бял бряг, Ново Янково, Черни връх и Желъд

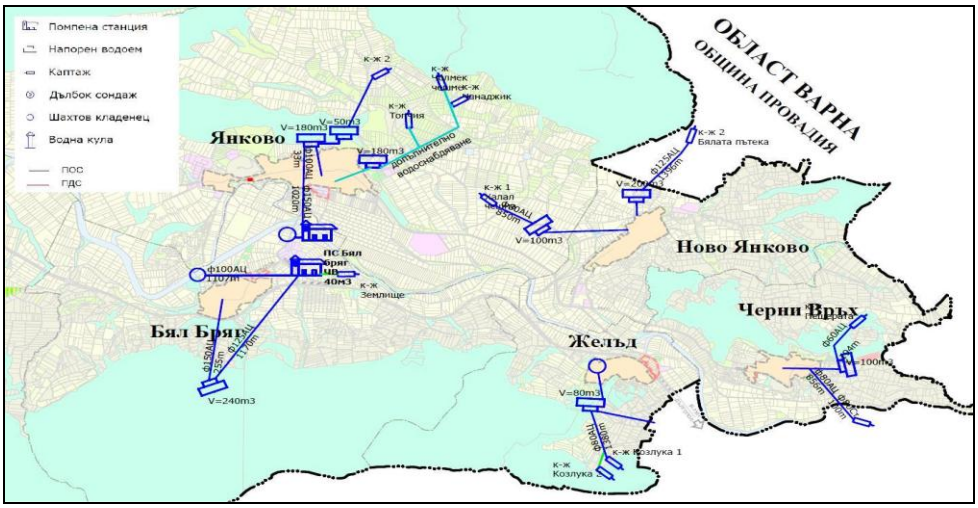

Водоснабдителната система работи като събирател на водоизточниците: каптажите и ШК-Янково, което значително намалява концентрацията на нитрати под пределно допустимата. Водоизточникът ШК Янково може да бъде остане в експлоатация.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

За ВС Янково са констатирани следните несъответствия във водоснабдителна система: отклонения в качеството на водата – нитрати, водоизточници без измервателни устройства, режим на водоподаване и реконструкция на довеждащи водопровод.

ВС Бял бряг се водоснабдява от един шахтов кладенец (с дебит 6 л/сек с дълбочина 11 м.,изграден от бетонови пръстени Ø 3000) и каптаж „Землище“. Помпена станция припомпва водата от двата към напорен резервоар с обем 240 м3., като за тях няма издадено Разрешително за водовземане.

ВС „Бял бряг“ граничи с ВС Кълново, ВС Янково, ВС Черни връх, ВС Жълъд, ВС Смядово и ВС Веселиново. Съседните водоснабдителни системи се захранват от ШК или каптажи. След преглед на ПУРН 2016-2021 е констатирано, че каптаж „Землище” и ШК „Бял бряг” са извън зона в риск от наводнения, но при по-интензивни дъждове съоръженията се заливат, поради специфичния релеф в района. Най-близкият водоизточник, който е извън зона в риск от наводнения е КИ-2 Янково от ВС „Янково“, отстоящ на 1954 м.

За опазване на съоръженията от заливане е нужно изграждане на локално защитно съоръжение – дига.

ВС Ново Янково - водата се подава гравитачно от два каптажа към два напорни резервоара, с обеми 100м3 и 200м3. Дебита от каптажите е много малък (1л/сек.) и променлив .Водоснабдяването на село Ново Янково към момента се осъществява само от единия каптаж, като от 2007 г. не е имало режим на водоподаване. От това може да се направи извод, че от водоизточниците се черпи необходимото водно количество, включително загубите по довеждащите водопроводи и селищната разпределителна мрежа. В регистъра на БДЧР водно тяло *BG2G00000Pg027 Порови води в палеоген - еоцен, олигоцен Провадия* е със свободни водни количества 707.5 л/с. към 2018 г. В Каптаж 2 не са регистрирани отклонения в качеството на суровата вода.

Съществуващия довеждащ водопровод се нуждае от реконструкция с цел намаляване на водните загуби и осигуряване непрекъснатост на водоснабдяването, от Каптаж 2 до с.Ново Янково и от Каптаж 1 до с.Ново Янково.

ВС Черни връх - Водоснабдителната система се захранва от 1 каптаж „Пещерата”, като за него няма издадено разрешително. В района на селото има още един действащ каптаж, който се стопанисва от община Смядово и обслужва само ДПЛПР – общинска собственост.

ВС Черни връх граничи с ВС Жълъд и ВС Ново Янково, които също са на режим на водоподаване, поради което не могат да осигурят допълнителни водни количества за ВС Черни връх.

За ВС Черни връх е възможен само един вариант за отстраняване на режима на водоподаване в селото и той е изграждане на ново водоснабдително съоръжение.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ВС Желъд - Гравитачно водата се подава от два каптажа („Козлука“ 1 и 2), с общ дебит 3л/сек, към напорен резервоар с обем 80м3. Летните месеци водата е недостатъчна и селото е на постоянен режим. Допълнително водоснабдяване се осигурява от тръбен кладенец (ТК) по поречието на река Камчия (започнато 1994 г. и завършено 2006 г.), директно свързан към част от къщите в селото. Належащо е да бъде разширена и вътрешната водопроводна мрежа. За ТК Желъд е издадено Разрешително за водоползване от БДЧР №21510403/23.04.2018 г. За село Жълъд от 2006 г. насам не е имало режим на водоподаване. От това може да се направи извод, че от водоизточниците се черпи необходимото водно количество, включително загубите по довеждащите водопроводи и вътрешната разпределителна мрежа. В регистъра на БДЧР водно тяло BG2G00000K2032 Карстови води в Горна креда турон - мастрихт- Провадийска синклинала е със свободни водни количества 174.8 л/с. към 2018 г., което позволява за двата каптажа да бъде издадено актуално разрешително с необходимите водни обеми.

Съществуващия довеждащ водопровод се нуждае от реконструкция с цел намаляване на водните загуби и осигуряване непрекъснатост на водоснабдяването.

❖ ВОДОСНАБДИТЕЛНА СИСТЕМА ВЕСЕЛИНОВО

ВС Веселиново - Водоснабдителната система се захранва от 3 каптажа и 1 дренаж, като за дренажа няма издадено разрешително. За 3 каптажа - капт. извор "Скока" и "Ерменина-1 и 2" е издадено Разрешително за водоползване от БДЧР 2151 0126/ 12.02.2010 г. с годишен лимит от 48 000 м3. Водоснабдяването на село Веселиново към момента се осъществява от трите каптажа, от дренажа не се черпи.

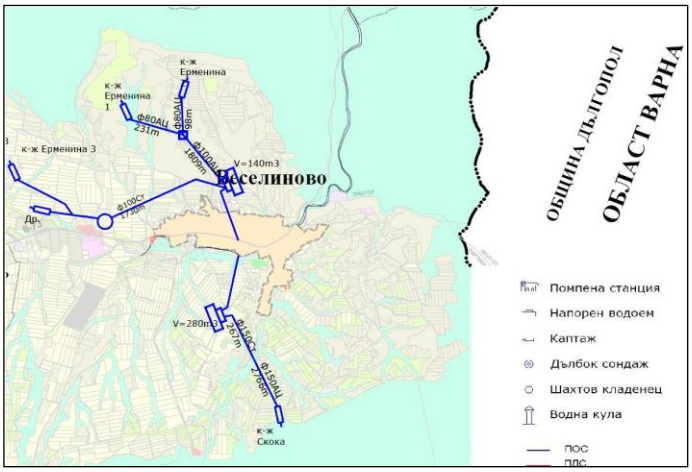

Фигура 8 Схема на водоснабдителна система Веселиново

❖ ВОДОСНАБДИТЕЛНА СИСТЕМА АЛЕКСАНДРОВО

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ВС Александрово - водата за селото се добива от каптаж „Стоянкина чешма“. Водата постъпва в резервоар с обем 100м3. За осигуряване на вода на по-високата част от селото, помпена станция Александрово подава вода към друг напорен резервоар с обем 100м3.

Фигура 9 Схема на водоснабдителна система Александрово

В близост до с.Александрово община Смядово е изградила каптиран извор - каптаж "Ходжа чешма" с Разрешително №21510130/02.02.2010 г. който може да осигури необходимите допълнителни водни количества в обем до 15768 м3/год., но не е изграден довеждащ водопровод до населеното място.

За ВС Александрово е предвиден вариант за изграждане на ново водоснабдително съоръжение от каптаж "Ходжа чешма".

❖ ВОДОСНАБДИТЕЛНА СИСТЕМА РИШ

ВС Риш - включва 2 свързани по между си напорни резервоара и 4 каптажа. Резервоарите са с обеми 160м3 и 500м3. Каптаж „Бяла вода“ е с дебит 1,5 л/сек. Каптажи „Ливадите“ 1 и 2 са съответно с дебити 0,7л/сек. и 1,6л/сек. Само за каптаж „Ак су” има издадено Разрешително за водоползване от БДЧР 2151 0300/ 25.04.2012 г. с годишен лимит от 20 000 м3. Довеждащият водопровод от каптаж "Андонови кладенци" е аварирал и водоизточникът не се ползва.

Поради недостига на вода през цялата година, е предвидена възможност за връзка с водоснабдителна система Тушовица. Поради малки и променливи дебити нуждите на селището се покриват едва 50%, а през летните месеци положението е още по-критично.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

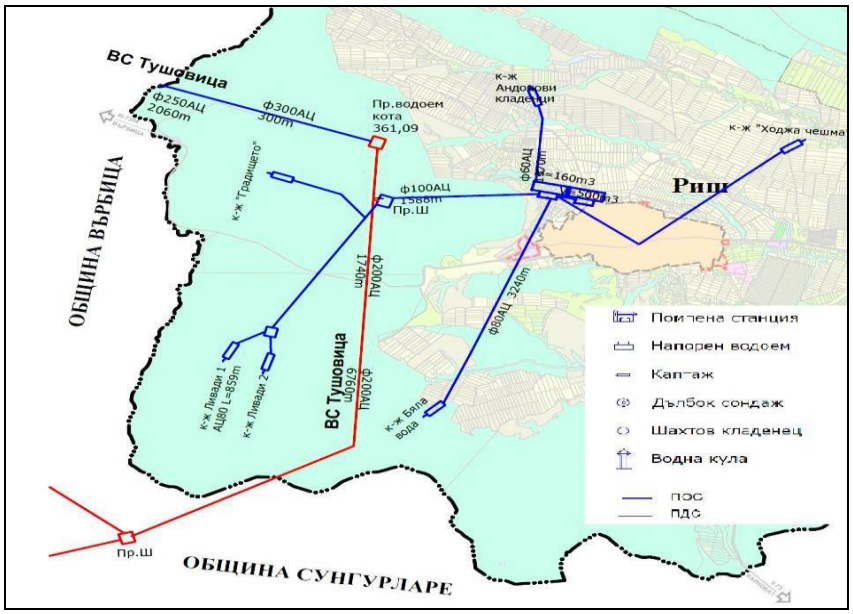

Фигура 10 Схема на водоснабдителна система Тушовица

Наличните водоизточници не могат да осигурят необходимото водно количество. Населеното място е на режим на водоподаване, като допълнително водоснабдяване при недостиг на вода се осъществява от ВС Тушовица.

Като допълнителен водоизточник може да бъде използван каптаж „Градището", който е изграден от община Смядово и за него има издадено БДЧР 2151 0129/ 12.02.2010 г. с проектен дебит 0.456 л/с. и разрешено годишно водно количество от 14380 м3. Каптажът черпи вода от ПВТ BG2G000K1hb039.

Като стратегическа цел за селото е изграждане на ново водоснабдително съоръжение – каптаж „Градище".

Оценка на водоснабдителната система

Най-големият проблем на водоснабдяването са огромните загуби. Освен загубите и остарелите тръбни системи, основен проблем е и качеството на водата. Голям процент от външните водопроводи са етернитови и вредят на човешкото здраве. Качеството по химически показатели на питейната вода е под установения стандарт в голяма част от населените места. Ниските качествени химически показатели се дължат на завишени съдържание на нитрати във водата. Летните месеци в редица от селата в общината има режим на водата. Сред основните приоритети за общината следва да бъде подобряването на качеството на питейната вода. Също така с поетапната подмяна на остарелите водопроводни мрежи и съоръжения, ще се намалят загубите на вода. Необходимо е да се предприемат мерки за разширяване на водоснабдителните групи и проучване на нови каптажи за допълнително водоснабдяване на селата.

През 2020 г. започна изпълнението на строително-монтажните работи по реконструкция и рехабилитация на водопроводната мрежа за питейно-битово водоснабдяване в селата Риш и Янково, община Смядово, по проект № 27/07/2/0/00285 „Реконструкция и рехабилитация на водопроводната мрежа за питейно-битово водоснабдяване на селата Риш и Янково, община

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване", за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ", по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ"

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Смядово", който се осъществява с финансовата подкрепа на Програма за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., Мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони", подмярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура", съгласно Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № 27/07/2/0/00285 от 13.02.2019 г.

2.7. *Степен на изграденост, степен на ползваемост и състояние на канализационната система в населените места*

Висок екологичен риск създава ненапълно изградената канализационна мрежа в град Смядово и липсата на такава в останалите населени места в общината. Видът на канализационната мрежа е смесена канализационна мрежа с преливници. Към настоящият момент, общата дължина на изградена канализационна мрежа е 19 781м или 65 %.

Фигура 11 Съществуваща канализационна мрежа Смядово

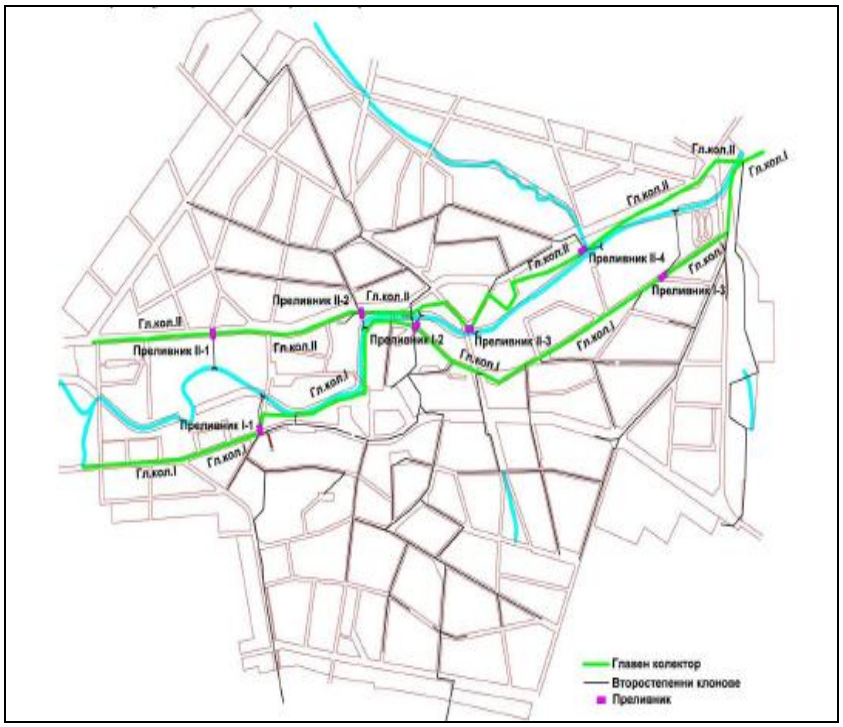

Канализационната мрежа е изпълнена в периода 1975 – 2010 г., по проект от 1974 г. и се състои от два главни колектора и мрежа от второстепенни клонове. Главните колектори са разположени по двата бряга на Селска река, като в края на града се събират в един и отвеждат събраните отпадъчни води към нефункциониращата ПСОВ Смядово. Гл. кол. II се зауства в Гл. кол. I чрез бетонов коритообразен мост канал. По трасетата на главните клонове са изградени седем броя дъждопреливници, хидравлично оразмерени за петкратна степен на разреждане. Отливните им канали са заустени в река Смядовска. Канализацията е изградена от бетонови тръби с кръгъл профил от Ø200мм до Ø1200мм.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване", за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ", по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ"

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Изградената до 2009 г. улична канализационна мрежа в гр. Смядово е 15 444 м. През 2009 г. чрез финансиране от ПУДООС е изпълнен проект „Канализационна мрежа на гр. Смядово и е изградена канализационна мрежа с обща дължина 3112 м.

Спрямо уличната мрежа изградената канализация е 50 % от общата дължина на уличната мрежа. Битовите отпадъчни води от необхванатата с канализация част от града, се заустват в попивни или изгребни ями, като водите попиват в почвата, което води до замърсяване на подпочвените води. Това рефлектира директно върху населението, тъй като водоснабдяването на града се осъществява от сондажи и кладенци. За това говори и високото съдържание на нитрати открити във водоизточниците.

Доизграждането на уличната канализация е крайно наложително, тъй като в града съществуват множество проблеми със заустване на отпадните води от домакинствата в септични ями или директно в няколко прилежащи дерета и река Смядовска, вливаща се в река Брестова, приток на река Голяма Камчия.

2.8. *Селищни пречиствателни станции за отпадъчни води*

Към момента на територията на гр. Смядово няма работеща пречиствателна станция за отпадъчни води. Битовите отпадъчни води от жителите на града се заустват в попивни или изгребни ями, като част от тях се заустват в Селска река (Смядовска), а останалата част попива в почвата, което води до замърсяване на подпочвените води. Това рефлектира директно върху населението, тъй като водоснабдяването се осъществява от сондажи и кладенци. От изключително важно значение за състоянието на околната среда е изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води в община Смядово.

След извършено прединвестиционно проучване, относно възможностите и подходящите терени за изграждане на Пречиствателна станция за отпадъчни води, като най-подходяща площадка е определен терен, разположен източно спрямо населеното място на града. Избраният терен на площадката, ще позволи гравитачно отвеждане на битовите отпадъчни води от населеното място. През 2020 г., е обявена процедура за възлагане на обществена поръчка за избор на изпълнител, с предмет: „Технически проект за изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води гр. Смядово и довеждаща инфраструктура – ел. захранване, довеждащ път, довеждащ водопровод и довеждащ колектор“. Процедурата е проведена и е избран изпълнител, с който е сключен Договор за изработване на технически проект за изграждане на ПСОВ гр. Смядово. В резултат Община Смядово има разработен „Технически проект за изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води гр. Смядово и довеждаща инфраструктура – ел. захранване, довеждащ път, довеждащ водопровод и довеждащ колектор“. През 2022 година се проведе процедура по реда на глава 6 от ЗООС и/или чл.31 от ЗБР на техническия проект и има издадено Решение №ШУ-47-ПР/2022 г. от директора на РИОСВ – Шумен за преценяване необходимостта от извършване на оценка за въздействие върху околната среда (ОВОС). Работният проект е съгласуван без забележки и от ВиК – Шумен. През 2024 година предстои подготовка на проекта документация и кандидатване пред ПУДООС необходима за кандидатстване пред ПУДООС за безвъзмездна финансова помощ.

2.9. *Източници на замърсяване*

2.9.1. Източници на замърсяване на атмосферния въздух

В Община Смядово постъпването на емисии от вредни вещества в атмосферата се формира от битово и административно отопление, производствени фирми около гр. Смядово, транспорта, селскостопански дейности и дейности върху открити площи с насипни материали (депа, сметища, строителни площадки и др.), като най-голям дял се пада на битовите отоплителни източници.

Замърсяванията на атмосферния въздух от битови потребители се наблюдава главно през зимния период, при ползването на твърди горива в битовия сектор, в зависимост от метеорологичните условия. През летния период основният източник на замърсяване на въздуха е повишената концентрация на прахови частици.

Основен източник на емисии от линейни източници са отработили газове от моторни превозни средства. Отделените от двигателите вредни вещества (азотни оксиди, въглероден оксид, серни оксиди и въглеводороди) влошават качеството на атмосферния въздух. Поради увеличаване на автомобилния трафик през летния сезон на годината се увеличават емисиите от ФПЧ10. Емисиите на прахови частици са причинени от директни емисии от отработените газове на автомобилите, от износване на гумите, от неблагоустроените улици и повторното суспендиране на праха по пътищата. Замърсяването на атмосферния въздух от автомобилния транспорт на територията на общината е незначително, предвид голямата територия и слабия трафик на автомобили.

ИЗВОДИ:

✓ Качеството на атмосферния въздух в общината отговаря на стандартите и не създава здравен риск за населението й. Община Смядово се характеризира с нисък потенциал на замърсяване на атмосферния въздух – няма установено превишаване на ПДК, климатичните условия неблагоприятстват задържане и събиране на атмосферни замърсители в приземния въздушен слой.

✓ Отоплителните инсталации са основен източник на замърсяване на въздуха през зимния сезон. С използване на екологично чисто гориво – газ за отоплителните инсталации, термопомпи или други алтернативи, замърсяването чувствително ще намалее. За територията на община Смядово има издаден лиценз за разпределение на природен газ № Л-132 -08 от 26.02.2004 г. на „Аресгаз” ЕАД, но дружеството не е изградило съответната инфраструктура в нито едно населено място от общината.

✓ Желателно е да се търсят и използват и други нови енергийни източници, освен природен газ, което би допринесло до значително намаление на емисиите, свързани с използването на течни и твърди горива, които за България се характеризират с високо съдържание на сяра.

✓ Озеленяването и благоустрояването на уличните платна ще доведат до по-ниски нива на прах в атмосферния въздух. Във връзка с европейската и национална политика,

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

насочени към намаляване на емисиите от парниковите газове и пряко свързаната с този факт промяна на климата, община Смядово е предприела мерки, свързани с повишаване на енергийната ефективност и внедряване на възобновяеми енергийни източници.

2.9.2. Източници на замърсяване на почвата

Почвите са акцептор на всички вредни въздействия в околната среда и като такива създават потенциален риск за здравето на населението. Степента на замърсяване и деградиране на почвите е обусловена от промишлеността, транспортът, неефективното земеделие, естествените процеси (ветрова ерозия, други екзогенни фактори), експлоатацията на подземни богатства и депонирането на отпадъците.

Почти 2/3 от площта на Община Смядово е разположена върху почви с мощност на почвения профил над 30см. Половината от територията на общината е горски територии и се стопанисва от ТП „ДГС-СМЯДОВО", гр. Смядово. Разпределението на почвите в горските територии по почвен тип е следното:

- **сиви горски почви установени върху** 158 653 дка – 92% от общата площ на горските територии;

- **светлосиви горски почви обхващат** 8302 дка – 5%;

- **тъмносиви горски почви върху** 837 дка – 0,4%;

- **хумусно-карбонатни почви** срещат се върху 607 ха – 2,4%;

- **алувиални почви върху 40ха – 0,2%**.

Замърсяването на почвата с тежки метали – Cd, Cr, Cu, Ni, Pb и Zn се контролира от РИОСВ – Шумен. В с. Бял бряг се намира пункт за мониторинг №382 с местонахождение масив 40, местност „Харманлък", от който се вземат проби два пъти в годината. Следят се следните показатели: почвена реакция, специфична електропроводимост, биогенни елементи - общ азот, общ фосфор, органично вещество – общ въглерод и органичен въглерод, обемна плътност, pH (H2O), гранулометричен състав, както и тежки метали.

По Програма за почвен мониторинг II ниво „Контрол и опазване на почвата от вкисляване и засоляване" за периода (2015-2019г.) е извършен мониторинг в пункт с. Риш - няма констатирани нарушения по показателите.

В Община Смядово няма производства, които да замърсяват почвите с тежки метали (олово, цинк, мед, арсен, кадмий, никел, хром) и нефтопродукти. Възможно е частично локално замърсяване с нефтопродукти в района на бензиностанциите, намиращи се на територията на общината, но за това няма данни. (*Нормата за допустимо съдържание на нефтопродукти в почвата е 300мг/кг почва).*

Замърсявания на почвите в общината се предизвиква от нерегламентирано изхвърляне на твърди битови отпадъци (отпадъци от различен характер, вкл. и опасни). Непрекъснатото усъвършенстване на системите и контрола по сметосъбирането ще елиминира изцяло съществуващите локални замърсявания от микросметища и нерегламентирано изхвърляне на

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване", за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ", по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ"

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

отпадъците. В местата с високи подпочвени води, съществува тенденция /естествен процес/ за вкисляване и засоляване на почвите.

Няма данни за зони с почви, замърсени с вредни вещества. Потенциални източници за замърсяване на почвите в района са битовата дейност, селскостопанство и животновъдство.

2.9.3. Източници на замърсяване на водите

2.9.3.1. Основните проблеми за нормалното водоснабдяване в общината произтичат от състоянието на водопроводната мрежа, която е технически амортизирана с висока степен на аварийност и големи загуби на вода. Състоянието на тръбната мрежа е изключително лошо, което влошава качеството на водата и крие сериозен здравен риск за местното население. Поради повредите по водопроводните тръби и нарушената им херметичност, има голяма опасност от пропускане на вещества с неясен произход във водооборота на населените места, което ще рефлектира върху консуматорите на вода. За намаляване загубите на вода от водопроводните мрежи е необходима реконструкция или подмяна на водопроводните мрежи.

2.9.3.2. Констатирани са случаи на замърсяване на питейните води с нитрати в с. Янково.

2.9.3.3. Два района са със значителен потенциален риск от наводнения, степен - висок: BG2_APSFR_KA_101 и BG2_APSFR_KA_05.

2.9.3.4. Четири потенциално опасни язовира.

2.9.3.5. Три повърхностни водни тела, от които две са в умерено екологично състояние, едно в лошо.

2.9.3.6. Осем подземни водни тела, от които четири са в лошо химично състояние. Всички подземни водни тела са определени като зони за защита на водите, предназначени за питейно- битово водоснабдяване.

2.9.3.7. Точкови източници на замърсяване- Канализация Смядово.

2.9.3.8. Територията на община Смядово, попада в уязвима (нитратна) зона.

ИЗВОДИ:

На основание анализа за състоянието и качеството на водите за региона на община Смядово могат да се определят следните приоритети:

- изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води в гр. Смядово;
- доизграждане на канализационната мрежа в гр. Смядово, обхващайки 100% от населението на града;
- реконструкция или подмяна на водопроводните мрежи в населените места в Община Смядово с цел осигуряване на по-високо качество на питейната вода, по-малко загуби и липса на режим на водоподаване;
- В програмата за реализация на Плана за интегрирано развитие на община Смядово за периода 2021 – 2027 г. са включени мерки и дейности, които са част към действащият План за управление на речните басейни (ПУРБ 2016 – 2021 г.) за Черноморски район, а именно:

- Мярка – „Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места“, с действие: „Изпълнение на проекти за изграждане, реконструкция или модернизация на канализационна система вкл. ГПСОВ, определени за конкретните агломерации с над 2000 е. ж., съгласно приложение № 5 към Националния каталог от мерки.
- Мярка – „Забрани и ограничения за изпълнение на дейности в зоните за защита на питейните води и в определените санитарно - охранителни зони (СОЗ) и буферните зони около водовземните съоръжения/системи“, с действие: „Контрол на ограниченията и забраните в границите на СОЗ и зоните за защита на питейни води“.

- Битовите отпадъчни води от необхванатата с канализация част от града, се заустват в попивни или изгребни ями, като водите попиват в почвата, което води до замърсяване на подпочвените води. Това рефлектира директно върху населението, тъй като водоснабдяването на града се осъществява от сондажи и кладенци. За това говори и високото съдържание на нитрати открити във водоизточниците.
- Доизграждането на уличната канализация е крайно наложително, тъй като в града съществуват множество проблеми със заустване на отпадните води от домакинствата в септични ями или директно в няколко прилежащи дерета и река Смядовска, вливаща се в река Брестова, приток на река Голяма Камчия.

3. Отпадъци

3.1. Генерирани отпадъци по видове и източници

Отпадъците са пряк замърсител на въздуха, водите и почвата и носят непосредствен риск за здравето на човека, затова решаването на проблемите, свързани с управлението на отпадъците се явява един от най-сериозните екологични проблеми. От друга страна отпадъците са ценен енергиен и суровинен източник и тяхното минимизиране и повторна употреба води до съхранение на природни ресурси

3.1.1. Битови отпадъци

На територията на общината 100 % от населението е обхванато в регионална система за организирано сметосъбиране и сметоизвозване. Битовите отпадъци се формират от жизнената дейност на хората. Количеството и съставът на отпадъците зависят от мястото на образуване, стандарта на живот на населението и неговата култура, степента на благоустроеност на населените места, начин на отопление. Като се изхожда от административно-териториалната и социално-икономическа характеристика на община Смядово, основните източници на ТБО се явяват домакинствата и промишлените предприятия.

Таблица №11: Данни за битовите отпадъци в община Смядово

Показател	Мерна единица	2019	2020	2021	2022
Образувани битови отпадъци	тон	1369,9	1376,9	1497,66	1489,52
Предадени отпадъци за сепариране	тон	1369,9	1376,9	142,46	-

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Предадени отпадъци в инсталация за механично-биологично третиране	тон	-	-	1355,20	1489,52
Предадени за рециклиране битови отпадъци	тон	17,380	19,210	19,210	18,820
Предадени отпадъци за депониране	тон	1140,03	1254,26	133,27	13,640
Дял на населението, обхванато от системи за организирано сметосъбиране	%	100	100	100	100

Таблица 12: Постъпили и сепарирани битови отпадъци в Инсталацията на МБТ с. Езерово, за 2022г.

Приети нето/тон	**Образувани / тон**						
1	**2**	**3**	**4**	**6**	**7**	**8**	**9**
битови 20 03 01	**хартия 19 12 01**	**метали**	**пластмаса 19 12 04**	**RDF 19 12 10**	**стабилизирана органична фракция (СОФ) 19 05 03**	**инертна фракция 19 12 09**	**загуби**
1489.520	31.280	14.895	35.748	363.443	229.833	507.926	306.394
Общо 1489.520					**Общо образувани:**	**1183.126**	**306.394**

След направения анализ на представените данни в табл. 12 е видно, че генерираното количество смесени битови отпадъци за периода 2019-2022 г. е 5773,98 тона или 1433,50 средно годишно. Генерираното количество на общия битов отпадък в община Смядово в периода 2019 г. – 2022 г. се увеличава с около 8,73 %.

3.1.2. Биоразградими отпадъци

Съобразно изискването на Закона за управление на отпадъците (ЗУО), Община Смядово се стреми да ограничи смесването на биоразградимите отпадъците със смесения битов отпадък, чрез насърчаване на гражданите да компостират в личния си двор.

Биоразградимите отпадъци са с най-голям относителен дял в морфологичния състав на генерираните на територията на община Смядово отпадъци. Съществува ясно изразена сезонна зависимост на генерираните и депонирани количества биоразградими отпадъци.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Таблица 13: Сезонно разпределение на дела на биоразградимите отпадъци в община Смядово

	Градински отпадъци %	Дървесни отпадъци %	Хранителни отпадъци %	Хартиени отпадъци %
Зима	14	3	11	3
Пролет	16	5	6	1
Лято	15	4	8	6
Есен	16	5	5	4
Средно за годината	***15.25***	***4.25***	***7.50***	***3.50***

Източник: Четири сезонен морфологичен анализ на битовите отпадъци, генерирани на територията на община Смядово, 2023 г.

Източници на растителни отпадъци са имотите със земеделско ползване извън регулация и дворните пространства на жилищните имоти. Задължение на всеки производител на земеделска продукция е да организира оползотворяването на растителните отпадъци. До настоящия момент не са изградени съоръжения и инсталации за биологично третиране на растителните отпадъци на територията на общината. Съществува практика за биоразграждане на място в почвата, където попадат растителните отпадъци вследствие на обработка на земеделската земя. Често се прилага и изгаряне на изсъхнали растителни отпадъци, срещу което се води борба - дейността противоречи на добрите земеделски практики, при които се използват различни методи за оползотворяване на органичните отпадъци.

Количеството на растителните отпадъци, образувани от растениевъдството в дворните пространства на жилищните имоти е около една четвърт от общото количество битов отпадък, отделян от домакинствата. Този отпадък понастоящем е основната съставка, замърсяваща териториите в покрайнините на населените места или попада в съдовете за битови отпадъци. Не е популярна практиката за оползотворяване на растителни отпадъци в самите дворните места. В процеса на компостиране растителните отпадъци се явяват суровина. При прилагането му се ограничава постоянното изнасяне на органични вещества от почвата и едновременно се постига ограничаване употребата на органични торове за сметка на много добрите хранителни съставки в компоста.

През 2018г. в Община Смядово се въведе система за разделно събиране на зелени и биоразградими отпадъци, чрез закупуване на специализирано транспортно средство с натрупаните средста от отчисленията по чл.20 от Наредба *№7 от 19.12.2013г.* по сметката за чужди средства на РИОСВ-Шумен; съоръжение за раздробяване на растителни отпадъци и 50 броя контейнери за биоразградими отпадъци.

Във връзка с одобрено проектно предложение на Община Смядово №BG16M1OP002-2.009-0064 *„Ефективно управление на отпадъците в Община Смядово“*, през 2022 година стартира кампания за събиране на заявления от участници, желаещи да получат безплатно компостер и въвеждане на домашно компостиране във всички населени места в община Смядово. За изпълнение на дейността се осигуриха и разпределиха 287 броя компостери, разпределени безвъзмездно на домакинства и в дворове на социални и учебни заведения, кметства, детски градини и обществени зелени площи.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

За предствратяване образуването на отпадъците, Община Смядово предлага нова безлатна услуга за своите граждани „Шредиране и раздробяване на градински отпадъци на мястото на образуването им“, по проект №BG16M1OP002-2.009-0064 *„Ефективно управление на отпадъците в Община Смядово“*. Със средствата по проекта са закупени 5 броя дробилки и 2 броя мулчери /шредери/ за трактори. Услугата се извършва от служители към Общинското предприятие, след подадено заявление за участие в проекта и след конкретна заявка за избраната услуга.

За отмизириване управлението на биоразградимите отпадъци, бъдещите планове на община Смядово са:

- продължаване и разширяване на кампанията за безвъзмездно предоставяне на домакинствата, компостери за зелени и други биоотпадъци за домашно компостиране;
- продължаване с предлагане на безплатна услуга за жителите на общината „Шредиране и раздробяване на градински отпадъци на мястото на тяхното образуване“

3.1.3. Отпадъци от опаковки

От 2014 г. Община Смядово има сключен договор с „Булекопак“ АД - организация за оползотворяване на отпадъци от опаковки, която извършва разделно събиране на отпадъците от опаковки на територията на общината. От 01.01.2019г. в системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки се включи и територията на с. Янково. Системата се състои от жълти контейнери тип „Бобър“ с обем 1100 литра и зелени контейнери тип „Иглу“ обем 1,0 – 1,5 м^3:

- В град Смядово, контейнерите са разположени 15 броя жълти контейнери и 13 броя зелен контейнери, тип „Иглу“.
- В село Янково контейнерите са разположени в 3 точки – 3 броя жълти контейнери и 3 броя зелени контейнери, тип „Иглу“

Таблица 14: Контейнери за разделно събиране на отпадъци от опаковки, разположени на територията на Община Смядово

Точки	Населено място	Брой жители*	Жълт контейнер тип „Иглу“	Зелен контейнер тип „Иглу“	Предоставен обем /литри/
15	Гр. Смядово	4 026	15	13	42 000
3	С. Янково	716	3	3	9 000
Общо:			**18**	**16**	**51 000**

**По данни на ГРАО – население по настоящ адрес към 31.12.2022 г.*

Източник: Община Смядово

Жълтите контейнери са предназначени за отпадъци от хартиени, пластмасови и метални опаковки, а зелените – за отпадъци от стъклени опаковки. Върху контейнерите са поставени информационни стикери с видими и четливи надписи какви видове отпадъци от опаковки се събират в тях. Цветните контейнери на БУЛЕКОПАК са разположени обикновено до търговските обекти, за да може да се отделя по чист отпадък, но въпреки това пак е замърсен.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

3.1.4. Строителни отпадъци

Строителните отпадъци се генерират от населението в населените места и от изпълнението на големи строителни обекти на територията на общината. Отпадъците от строителни и строително – ремонтни дейности не се отделят регулярно и няма конкретни данни за количествата и състава им. Няма практика за разделяне и сортиране на строителни отпадъци и обикновенно смесени с битовите, те се депонират на регионалното депо.

Основен проблем в управлението на отпадъците в община Смядово е свързан с изхвърлянето на строителните отпадъци, генерирани от домакинствата в резултат на ремонтни дейности, в контейнерите за смесен битов отпадък, около тях или на други забранени места. Това изключително много затруднява сметосъбирането и сметоизвозването, а генерирането им към общия поток смесен битов отпадък увеличава и разходите по услугите, свързани с битовите отпадъци.

Отпадъците от строителство и ремонти - камъни, тухли, бетон, гипс и други заемат 10 % относителен дял в морфологичния състав на отпадъците в община Смядово.

В Община Смядово са предприети следните мерки за разделно събиране на строителните отпадъци от бита и отделянето им от смесения битов отпадък:

- Определена е площадка за събиране на строителни отпадъци върху ПИ с идентификатори 67708.307.493 по кадастралната карта на град Смядово, като се предвижда основната дейност да е събиране на строителни отпадъци от бита до предаването им на лице, притежаващо документ по чл. 35 от ЗУО, на база сключен договор. Площта на площадката е 2646 кв.м и отговаря на изискванията на *НАРЕДБА № Н-4 от 2.06.2023 г. за условията и изискванията, на които трябва да отговарят площадките за съхраняване или третиране на отпадъци, за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци и за транспортиране на производствени и опасни отпадъци,* издадена от министъра на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 52 от 16.06.2023 г..
- Закупена е необходимата техника за извозване: багер - 2 броя, товарен автомобил - 1 брой и трактор – 1 брой.
- Сключен е договор с външен изпълнител с предмет "Транспортиране и депониране на строителни отпадъци".
- Въведена е процедура по заявяване на услуга за извозване и събиране на строителни отпадъци от бита.

3.1.5. Специфични потоци отпадъци

Разделното събиране на опасните битови отпадъци в Община Смядово, все още се извършва кампанийно.

Във връзка със задълженията на кмета на общината да организира дейности по разделно събиране на опасни отпадъци от общия поток битови отпадъци, Община Смядово има сключени договори със следните организации:

→ Договор №35/10.05.2021 г. с организация по оползотворяване „Екобатери“ АД за събиране, транспортиране, временно съхраняване, предварително третиране и предаване за

оползотворяване и/или обезвреждане на НУБА, образувани на територията на Община Смядово.

→ Договор № 36/10.05.2021 г. с организация по оползотворяване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) „Елтехресурс“ АД за изграждане на система за събиране на отпадъците от излязло от употреба електрическо и електронно оборудване от територията на Община Смядово

На територията на Община Смядово няма изградена и работеща пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) и не се генерират отпадъци от утайки.

3.2. Съществуващи практики за събиране и третиране на отпадъци

3.2.1. Събиране и транспортиране на отпадъци

В община Смядово има добре изградена система за събиране, транспортиране и депониране на отпадъците, която обхваща 100% от населението на общината във всички населени места.

Битовите отпадъци се събират по график от Общинско предприятие „Чистота, озеленяване, благоустройство и охрана“ и се извозват до инсталация за механично-биологично третиране на отпадъците, включващо сепариране на рециклируемите отпадъци за последващо оползотворяване и третиране на отделената органична фракция – „ЕКОИНВЕСТ АСЕТС“ АД в с. Езерово, община Белослав

Депонирането на количествата отпадъци събрани от системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки и отпадъци от хартия, картон, метали, пластмаса и стъкло от територията на община Смядово, които не са годни за рециклиране на отпадъците, образувани от територията на Община Смядово се извършва на Регионално депо гр. Шумен на база сключен договор с Община Шумен, като собственик на депото.

Сметосъбирането и сметоизвозването на битовите отпадъци се извършва от Общинско предприятие „Чистота, озеленяване, благоустройство и охрана” гр. Смядово. Отпадъците се събират смесено, като основният поток отпадък, генериран на територията на общината е смесения битов отпадък с код 20.03.01.

Районът на организираното сметосъбиране и сметоизвозване в община Смядово е разделен на следните подрайони:

I подрайон - гр. Смядово;

II подрайон - с. Веселиново, с. Александрово и с.Риш;

III подрайон – с. Кълново, с. Янково, с. Бял бряг, с. Ново Янково, с. Желъд и с. Черни връх.

Системата за събиране и транспортиране на смесени битови отпадъци, използвана на територията на Община Смядово е организирана с:

- 503 броя контейнери тип „Бобър” с вместимост 1,1 куб.м. и улични кошчета.
- 50 броя контейнери за биоразградими отпадъци
- 543 броя контейнери с вместимост 120 л., с червен капак
- 862 броя контейнери с вместимост 240 л., със жълт капак;
- съоръжение за раздробяване на растителни отпадъци

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- ❖ товарен автомобил – 2 броя;
- ❖ специализирано транспортно средство – 3 броя.

В изпълнение на чл. 19, ал. 3, т. 14 от Закона за управление на отпадъците е изготвен регистър на площадките за предаване на отпадъци от пластмаса, стъкло, хартия и картон на територията на Община Смядово, като в град Смядово има една регистрирана площадка за изкупуване на хартия - ЕТ „Донка Стойкова”.

В Наредбата за управление на отпадъците на община Смядово е определена организация на дейностите по третиране на строителни отпадъци и земни маси, формирани от строителни площадки, премахването на строежи и текущи ремонти на сгради и съоръжения, с изключение на битовите. Извозването на строителните отпадъци от обекти се извършва на база сключен договор, с лица имащи право да извършват дейности по транспортиране и депониране на строителни отпадъци.

Община Смядово е предприла следните мерки за разделно събиране на строителните отпадъци от бита и отделянето им от смесения битов отпадък:

1. Определена е площадка за събиране на строителни отпадъци върху ПИ с идентификатори 67708.307.493 по кадастралната карта на град Смядово, като основната дейност е временно събиране на строителни отпадъци от бита до предаването им на лице притежаващо документ по чл. 35 от ЗУО, на база сключен договор. Площта на площадката е 2646 кв.м и отговаря на изискванията на *НАРЕДБА № Н-4 от 2.06.2023 г. за условията и изискванията, на които трябва да отговарят площадките за съхраняване или третиране на отпадъци, за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци и за транспортиране на производствени и опасни отпадъци* /обн., ДВ, бр. 52 от 16.06.2023 г./

2. Сключен е договор с външен изпълнител с предмет "Транспортиране и депониране на строителни отпадъци".

Управлението на строителната площадка, ще е в съответствие със Закона за управление на отпадъците и Наредбата за управление на отпадъците на община Смядово

3.2.2. Оползотворяване и обезвреждане на отпадъци

Община Смядово, като цяло има добре действаща система за сметосъбиране, но се справя трудно с нерегламентираното изхвърляне на отпадъци. Системата за организирано сметосъбиране и сметоизвозване се нуждае от дооборудване със специализирана техника и съдове за отпадъци, както и осигуряване на благоустроени места за контейнерите за отпадъци (джобове). Предприемане на мерки на намаляване на количеството на битовите отпадъци, предвидени за депониране чрез прилагане на мерки за отделяне на биоразградимите и строителни отпадъци и планиране на мерки за изграждане на площадка за компостиране на биоразградими отпадъци от паркове и градини и площадки за временно съхранение и/или оползотворяване на строителните отпадъци. Въвеждане на ефективна система за разделно

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

събиране на отпадъци от хартия, пластмаса, стъкло и метал като се има предвид, че 30% от потока битови отпадъци са рециклируеми компоненти..

През 2022 година Община Смядово стартира с изпълнението на проект „**ЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ В ОБЩИНА СМЯДОВО“ по процедура** BG16M1OP002-2.009 „Изпълнение на демонстрационни проекти в областта на управлението на отпадъците“ на Оперативна програма по околна среда, **номер на АДБФП BG16M1OP002-2.009-0064-C01/24.02.2022 г.**

Основната цел на проекта е постигане на съответствие с йерархията при управлението на отпадъците съгласно Директива 2008/98/ЕО и изпълнение на целите заложени в Закона за управление на отпадъците, Националния план за управление на отпадъците и Програмата за управление на отпадъци на територията на община Смядово. В резултат от изпълнението на проекта ще се постигне намаляване количеството на депонираните битови отпадъци (БО), чрез повторна употреба, рециклиране и оползотворяване.

Цели на проекта:

1. Намаляване на количеството на депонираните битови отпадъци.

2. Въвежда мерки за предотвратяване образуването на отпадъците за подготовка за повторна употреба или за рециклиране на битовите отпадъци с цел постигане на целите по чл. 31, ал. 1 на Закона за управление на отпадъците.

3. Намаляване генерирането на отпадъци на глава от населението чрез предотвратяване на образуването им, рециклиране и повторно използване.

4. Повишаване осведомеността и общественото самосъзнание за спазване на йерархията за управление на битовите отпадъци и провеждане на инициативите за предотвратяване на отпадъците и за увеличаване на участието на гражданите в разделно събиране.

Проектът включва дейности за третиране само на битови отпадъци в пълно съответствие с йерархията при управлението на отпадъците, съгласно Директива 2008/98/ЕО и с Националния план за управление на отпадъците и Програмата за управление на отпадъци на територията на община Смядово. Като мярка за предотвратяване на образуването на битовите отпадъци, вкл. отпадъците, които не могат да бъдат рециклирани се извършват дейности за шредиране и раздробяване на градински отпадъци на мястото на тяхното образуване и въвеждане на домашно компостиране в 160 домакинства, в кметствата, социалните заведения, училищата и детските градини и обществени зелени площи на територията на общината. Като мярка за подготовка на отпадъците за повторна употреба, както и насърчаване на повторната употреба и ремонт се изгради Център за поправка и повторна употреба, събиране на стари дрехи и текстил, събиране на книги и организиране на център за размяна на ненужни вещи. Провеждане на кампаниите за популяризиране на резултатите от демонстрационния проект с цел промяна в поведението на гражданите и взимането на информирани решения при управлението на битовите отпадъци. Привличането на общественото внимание към предотвратяване образуването на битови отпадъци, към подготовката за повторна употреба и

към разделното събиране на битови отпадъци с последващо рециклиране е най-важната стъпка за стимулирането на промяна в поведението с цел формиране на общество с нулеви отпадъци.

3.2.3 Стари замърсявания с битови и други отпадъци на територията на общината

На територията на Община Смядово всички нерегламентирани сметища са закрити. Преустановена е експлоатацията на Общинското депо за ТБО в гр.Смядово, тъй като не отговаря на нормативните изисквания. За него общината има изготвен качествен технически проект за техническа и биологична рекултивация, за да се пристъпи към физическото закриване на депото. Проектът няколкократно е представян в ПУДООС за финансиране, но е отказвано финансиране с мотиви, че не попада в обхвата на приетите приоритети, а именно „Финансиране на проекти за рекултивация на депа с прекратена експлоатация, обект на процедурата по нарушение №2012/2082 за неизпълнение на задълженията от страна на Република България на член 14 от Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 г., относно депонирането на отпадъци.

При установяване на локални нерегламентирани замърсявания се предприемат незабавни мерки по отстраняването им. Добре организираната система за сметосъбиране и сметоизвозване и ефективния контрол от страна на общинската администрация водят до значително намаляване на броя на инцидентните локални замърсявания с отпадъци на територията на община Смядово.

На територията на община Смядово се съхраняват пестициди и други препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност. За предотвратяване замърсяването на почвите с пестициди Община Смядово е предприела съответните действия. През 2000 г. общината кандидатства за финансиране по проект: „Събиране и съхранение на негодните и излезли от употреба пестициди в контейнери “Б Б-куб”. Проекта се финансира и всички негодни пестициди, натрупани на територията на Община Смядово - 28м3 твърди и 4255 л. Течни, се съхраняват в контейнери 6 броя “Б Б-куб” по технологията на фирма „БАЛ БОК ИНЖЕНЕРИНГ”АД - гр.София, разположени на площадка в ЗК „Голяма Камчия” - гр. Смядово. Площадката е с площ 3764 м2. Намира се на отстояние 350 м. от жилищната зона и 200 м. от съществуващ водоем. РИОСВ – Шумен извършва регулярни проверки на площадката.

3.3. Рискове за замърсяване от депонирането на отпадъците

Депонирането на отпадъци се разглеждат като точкови, локални замърсявания. Замърсяванията могат да имат антропогенно въздействие върху подземните води, в следствие съществуващото, с преустановена експлоатация, общинското депо за ТБО в гр. Смядово, течове от замърсени площадки, депа на производствени и опасни отпадъци, местоположения на стари замърсители, затворени индустриални терени. При замърсявания от точкови източници в подземните води се повишава съдържанието на биогенни вещества.

3.4. Почви и нарушени терени

Според почвено географското райониране на страната, общината попада в Долнодунавска почвена област с провинция Източно-Балканска. Почти 2/3 от площта на Община Смядово е разположена върху почви с мощност на почвения профил над 30см. Най-разпространените почви в общината се срещат основно следните генетични почвени типове.

Клас Лесивирани почви (Luvisols), тип Сивите горски почви (Luvisols) – характеризират се с липса на ясно изразен подзолен хоризонт. Хумусното съдържание е по-малко – в старо обработваемите площи е около 1,5 – 2,5 % по дълбочина на профила хумусното съдържание рязко намалява в илувиалния хоризонт. В повърхностния хоризонт реакцията е слабо кисела – pH 5.5-6.5, а в алувиалния е кисела – pH 4.5-5.5.

Тъмно сивите горски почви се срещат на равни до полегати терени. Те са установени на площ от 837 дка. Хумусния хоризонт е мощен, достига до 40см. Общият почвен профил е с голяма мощност – до 200 см. Съдържанието на хумус в хоризонт А е сравнително висок от 2.14 до 8.50, при средна стойност 5.09%. Това са най-плодородните почви на територията на общината. Върху тях растат високопроизводителни букови и дъбови, чисти и смесени дървостои.

Сивите горски почви се срещат повсеместно по цялата територия на общината, на всякакви изложения и теренни форми. Те заемат площ от 158 653 дка. Хумусният хоризонт е средномощен, между 15 и 35 см. Средните стойности на хумус в хоризонт А – 2.90% са около два пъти по-малки от тези на тъмносивите горски почви. Подходящи са отглеждане на пшеница, царевица, дъбови култури, слънчоглед

Светлосивите горски почви се срещат на припечни, стръмни склонове. Те са установени на площ от 8302 дка. Почвеният профил рядко достига 60 см. Хумусният хоризонт е маломощен. Съдържанието на хумус едва достига до 1%. По механичен състав са глинесто-песъчливи, средно и силно каменливи. Потенциалното почвено плодородие е ниско. Подходящи са за отглеждане на: овес, ръж и др.

Наносни почви /досегашните алувиални почви/ (Fluvisols, FAO, 1988) Установени са по бреговете на р.Камчия, р.Брестова и р.Смядовска. Общата им площ е около 400 дка. Почвеният профил е мощен, над 100см. и въпреки ниския процент на хранителни вещества, потенциалното почвено плодородие е доста високо.

Делувиалните почви (Colluvisols) – спадат също към почви, несвързани със зонални климатични условия. Те се образуват в резултат от свличането, движението и натрупването на най-разнообразен теригенен и скален материал по вдлъбнатините на терена и в основата на планински склонове, в дъната на долините, сухи долове и дерета, в основата на дълги склонове при алувиалните тераси и др. в горната част на конусите и шлейфовете се формират от чакълести и грубочастични почви, в средата и долната част с по-добро овлажнение те имат развит хумусен хоризонт, а в конусите и шлейфовите периферии, където изклиняват подпочвените води на повърхността те са заблатени.

На отделни изолирани петна се срещат ***хумусно-карбонатни почви.*** Те са установени на площ от 6 070 дка. Основната скала е варовик. Почвеният профил е маломощен, не повече от 60

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване", за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ", по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ"

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

см. Поради тази причина и във връзка с тежкия механичен състав, почвеното плодородие е ниско.

В Община Смядово няма производства, които да замърсяват почвите с тежки метали (олово, цинк, мед, арсен, кадмий, никел, хром) и нефтопродукти. Възможно е частично локално замърсяване с нефтопродукти в района на бензиностанциите, намиращи се на територията на общината, но за това няма данни. (Нормата за допустимо съдържание на нефтопродукти в почвата е 300мг/кг почва).

Замърсявания на почвите в общината се предизвиква от изхвърлянето на твърди битови отпадъци (отпадъци от различен характер, вкл. и опасни). Непрекъснатото усъвършенстване на системите и контрола по сметосъбирането ще елиминира изцяло съществуващите локални замърсявания от микросметища и нерегламентирано изхвърляне на отпадъците. В местата с високи подпочвени води, съществува тенденция /естествен процес/ за вкисляване и засоляване на почвите. Липсата на стръмни склонове, съчетани с добрата залесеност на терена, не създават условия за развитие на ерозионни процеси. Ерозията се изразява предимно скрито под формата на площно повърхностно измиване на хоризонт А в различна степен. В част от територията на Ришката котловина сивите горски почви са силно ерозирали с разкритие на почвообразуващата скала и обхваната от равнинната ерозия. В низинния пояс ерозията е слабо проявена и има локален характер. В слаба и средна степен се среща по южните склонове на Преславска планина, докато западните склонове на Провадийското плато са средно ерозирали. Линейна ерозия се среща ограничено, като частично дълбочинно изравяне на леглата на водните течения

3.5. Замърсени почви с тежки метали, пестициди, нефтопродукти, нитрати, други замърсители

Замърсяването на почвата с тежки метали – Cd, Cr, Cu, Ni, Pb и Zn се контролира от РИОСВ – Шумен. В с. Бял бряг се намира пункт за мониторинг № 382 с местонахождение масив 40, местност „Харманлък”, от който се вземат проби два пъти в годината. Следят се следните показатели: почвена реакция, специфична електропроводимост, биогенни елементи - общ азот, общ фосфор, органично вещество – общ въглерод и органичен въглерод, обемна плътност, pH (H2O), гранулометричен състав, както и тежки метали.

За периода 2015-2022 г. на територията на община Смядово проверяваните показатели са под праговите стойности на Наредба № 3 от 01.08.2008 г.

Замърсявания на почвите в общината се предизвиква от нерегламентирано изхвърляне на твърди битови отпадъци (отпадъци от различен характер, вкл. и опасни). Непрекъснатото усъвършенстване на системите и контрола по сметосъбирането ще елиминира изцяло съществуващите локални замърсявания от микросметища и нерегламентирано изхвърляне на отпадъците. В местата с високи подпочвени води, съществува тенденция /естествен процес/ за вкисляване и засоляване на почвите.

Няма данни за зони с почви, замърсени с вредни вещества. Потенциални източници за замърсяване на почвите в района са битовата дейност, селскостопанство и животновъдство.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

3.6. Ерозирали почви

Липсата на стръмни склонове, съчетани с добрата залесеност на терена, не създават условия за развитие на ерозионни процеси. Ерозията се изразява предимно скрито под формата на площно повърхностно измиване на хоризонт А в различна степен. В част от територията на Ришката котловина сивите горски почви са силно ерозирали с разкритие на почвообразуващата скала и обхваната от равнинната ерозия. В низинния пояс ерозията е слабо проявена и има локален характер. В слаба и средна степен се среща по южните склонове на Преславска планина, докато западните склонове на Провадийското плато са средно ерозирали. Линейна ерозия се среща ограничено, като частично дълбочинно изравяне на леглата на водните течения.

Най - изразителни са ерозиралите терени по югозападните склонове на Провадийското плато и стръмните и полегати терени на Ришката котловина. Борбата срещу почвената ерозия се води чрез създаване на пълноценни култури и насаждения с добър почвозащитен и антиерозионен ефект. Локални заблатявания, се оформят предимно през влажния сезон, в ниските участъци, предимно по руслото на р. Камчия. Терените със заблатявания и временно повърхностно преовлажняване са или частни земеделски земи или земи общинска собственост.

В сезона по прибиране на реколтата ежегодно се издава Заповед на кмета на общината за забрана паленето на стърнищата, тъй като е предпоставка за разрастване на пожари и се унищожава хумусния слой на почвата, за образуването на който са нужни години.

чл. 7, ал. 1 от ЗВ, основен принцип при отношенията, свързани със собствеността върху водните обекти е упражняването на собственост, без да се допуска нарушаване на целостта и единството на хидроложкия цикъл и на природната водна система. Забраните на чл. 134 от ЗВ касаят разполагането на животновъдните ферми, жилищни и вилни сгради и стопански постройки в заливаемите тераси на реките принадлежащите земи и водохранилищата, както и складиране на пестициди, депониране и третиране на отпадъци; засаждането на трайни насаждения с плитка коренова система. Изискванията на чл. 143, ал. 1 от ЗВ за защита от вредното въздействие на водите разпореждат недопускане на дейности, с които се нарушава естественото състояние на проводимостта на речните легла, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици и използването им като депа за земни и скални маси. Забраните на чл. 146 от ЗВ касаят застрояването в заливаемите тераси на реките и сервитута на хидротехническите съоръжения;

- При извършване на дейности, граничещи с води и водни обекти – публична държавна собственост е необходимо да се определят границите, в съответствие с чл. 155, ал. 1, т. 1 от ЗВ.

Изискванията на чл. 44 и чл. 46 от ЗВ, в случай на водовземане и/или ползване на воден обект, включително чл. 46, ал. 4 по отношение на заустването на битово-фекалните води.

- Изискванията на чл. 198о от ЗВ, че предоставянето на ВиК услуги на потребители се извършва единствено от ВиК оператор по реда на ЗВ и Закона за устройство на територията;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- Изискванията на чл. 125 от ЗВ, че включването на нови количества отпадъчни води, следва да се съобрази с капацитета и ефективността на съществуващата канализационна система;

- При липса на канализационна система, предвид чл. 132 от ЗВ, лицата от стопанска дейност на които се формират отпадъчни води, са длъжни да изградят пречиствателни съоръжения в съответствие с изискванията за заустване във воден обект.

- Съгласно чл. 16, параграф 6, второ тире от Директива 2000/60/ЕС на Европейския парламент и Съвета (приложима съгласно §143 от ПЗР на ЗИД на Закона за водите, обн. в ДВ брой 65/2006г.) в срок до края на 2020 г., следва да се осигури пълното преустановяване на заустванията, емисиите и изпусканията на всички приоритетно опасни вещества, посочени в Приложение № 1 на Наредбата за стандарти за качеството на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители.

Не е регистрирано замърсяване над ПДК на почвите в общината и са подходящи за развитие на екологично земеделие. Почвите в Община Смядово са подходящи за отглеждане на: зърнено-хлебни, зърнено-фуражни технически култури, зеленчуци, лозови и овощни насаждения. Наличие на терени с ерозирали почви и необходимост от прилагане на мерки за борба с ерозията. Общото състояние на почвите в общината е добро. Основната задача е да се съхрани почвеното плодородие и да се запазят земите от замърсяване с пестициди, торове и други замърсители.

3.7. Физически нарушени почви и терени

Нарушаването на терените се свързва както с антропогенна деструкция - добив на полезни изкопаеми, изоставени земи, строителна дейност, незаконни сметища и пр., така и с рискови природни фактори като срутища, свлачища, наводнения, пожари.

На територията на община Смядово има няколко регистрирани свлачища в района на с.Янково – http://gz-varna.mrrb.government.bg/landslide/

- SHU 25.87429-01
- SHU 25.87429-02
- SHU 25.87429-03

4. Ландшафт

Територията на община Смядово притежава разнообразни типове ландшафти, при което доминират типовете с подчертано естествен характер. Нивото на увредени ландшафти е съвсем ниско. Запазените възможности за естествено развитие, които характеризират повечето типове ландшафти и изразяват тяхната устойчивост, са индикация за това, че територията се нуждае предимно от дейности и действия с превантивен (поддържащ) характер по отношение запазване и обогатяване на основните видове.

Община Смядово е район с планински и полупланински характер. Наличието на гори, реки, потоци и красиви местности като “Челина” и “Лисичка кале” от IV-VI век в гр.Смядово,

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

“Хисаря” в с.Кълново, “Калето” в с. Черни връх са благоприятни фактори за развитие на туризъм – риболовен, екологичен, селски и др.
Удобни за развиване на екстремен туризъм са Екотуристически маршрут до местностите „Софрата” и „Скока” в с. Веселиново. ”Скока”- за опазване на характерен ландшафт, включващ скални венци, водопад, забележителни карстови и скални образувания, включително скалното образование ”Софрата”.

5. Защитени територии и зони и биоразнообразие

5.1. Защитени територии

Защитените територии са предназначени за опазване на биологичното разнообразие в екосистемите и на естествените процеси, протичащи в тях, както и на характерни или забележителни обекти на неживата природа и пейзажи.

Под режим на защита на територията на общината има две категории защитени територии - защитени местности и природна забележителност.

През 2005 г. Общинска администрация – Смядово инициира предложение за откриване на процедура за обявяване на следните защитени територии:

- Защитена местност **“Дебелеца”** в землището на с. Веселиново - с цел съхраняване и опазване на вековна буково-габърова гора на 120-130г. и находища на мъжка и женска папрат, волски език, бодлив и подезичен залист. Защитената местност е обявена със Заповед № РД-313/30.05.2006г. на МОСВ с обща площ 28,8754 ха в ДГФ на ДГС “Смядово”, гр. Смядово, в землището на с. Веселиново, община Смядово. Стопанисва се и се охранява от ДГС “Смядово”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

- Защитена местност **”Челеклията”** в землището на с. Веселиново. Защитената местност е обявена с цел съхраняване и опазване на приоритетно местообитание от типа “панонски гори”, включващо находища на червен божур, понтийска ведрица, момкова сълза и др. защитени растителни и животински видове със Заповед № РД-312/30.05.2006 г. на МОСВ с площ 22,4248 ха. Намира се в землището на с. Веселиново, община Смядово, в ДГФ на ДГС “Смядово”. Стопанисва се и се охранява от ДГС “Смядово”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

На територията на Защитените местности са забранени дейности, противоречащи на изискванията за опазване на обекта, предмет на защита: забележителен ландшафт, местообитания на застрашени, редки или уязвими растителни и животински видове и съобщества.

- Природна забележителност **“Скока”** в землището на с.Веселиново - с цел опазване на скални венци, скални образувания “Софрата” и “Ямите” и водопад по поречието на река Кръщеница. Обявена е със Заповед № РД-314/30.05.2006г. на МОСВ с площ 111,0350 ха в ДГФ на ДГС “Смядово”, гр. Смядово, в землището на с. Веселиново, община Смядово. Стопанисва се и се охранява от ДГС “Смядово”, под контрола на РИОСВ-Шумен. На територията на природната забележителност се забраняват дейности, които могат да нарушат естественото й състояние или да намалят естетическата й стойност.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

5.2. Защитени зони

Част от Общинските горски територии на Община Смядово попадат в териториалния обхват на следните защитени зони по Закона за биологичното разнообразие (ЗБР)- "Натура" 2000:

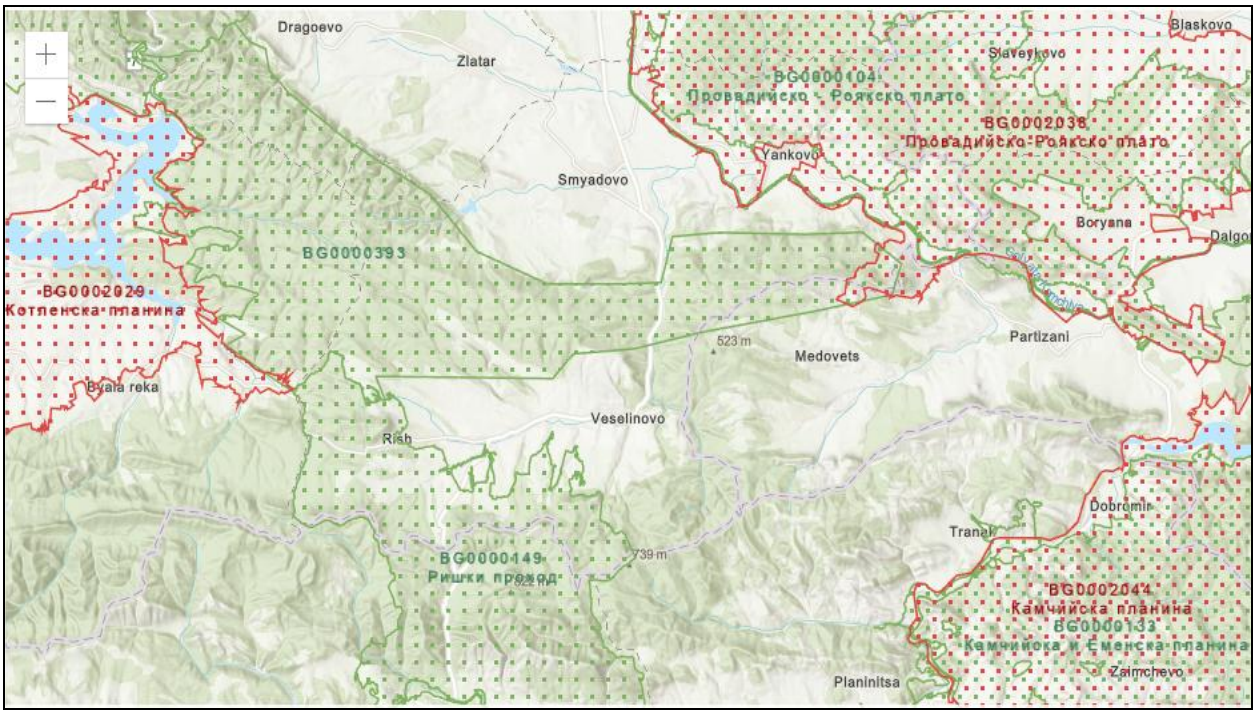

*Фигура 12:*Защитени зони

1. BG 0002038 „Провадийско-Роякско плато” - защитена зона за птиците, обявена с Решение № МС №802/2007 г. (ДВ бр.107/2007г.), Заповед за изменение № РД-134/10.02.2012г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 26/30.03.2012г.) и Заповед № РД-73 от 28.01.2013 г. (ДВ бр. 10 от 05.02.2013г.)

2. BG 0000393 „Екокоридор Камчия-Емине” - защитена зона за местообитанията, обявена със Заповед № РД-335/31.03.2021 г. на Министъра на околната среда и водите

3. BG 0000501 „Голяма Камчия” - защитена зона за местообитанията, обявена със Заповед № РД-972/08.12.2023 г. на Министъра на околната среда и водите.

4. BG 0000149 „Ришки проход” - защитена зона за местообитанията, обявена със Заповед № РД-991/ 10.12.2020г. на Министъра на околната среда и водите.

5. BG 0000104 „Провадийско-Роякско плато” - защитена зона за местообитанията, обявена със Заповед № РД-988/10.12.2020 г. на Министъра на околната среда и водите.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Таблица 15 Баланс на територията на защитени зони от Натура 2000 и защитени територии

Наименование на териториалния елемент	Обща площ на ЗЗ	Площта от ЗЗ, попадаща в територията на общ. Смядово
	ха	ха
Защитени зони от Натура 2000		
1. Защитена зона "Голяма Камчия" - BG0000501	216,69	54,40
2. Защитена зона "Екокоридор Камчия - Емине" - BG0000393	28 054,79	8 916,10
3. Защитена зона "Провадийско - Роякско плато" - BG0000104	50 158,59	4 679,29
4. Защитена зона "Провадийско - Роякско плато" - BG0002038	84 031,50	6 309,93
5. Защитена зона "Ришки проход" - BG0000149	11 861,50	4 959,06
Защитени територии и природни забележителности		
1. Защитена местност "Дебелеца"	28.88	28,88
2. Природна забележителност "Скока"	111.04	111,04
3. Защитена местност "Челеклията"	22.42	22,42

За опазване на биологичното разнообразие в общината е необходимо да се инвентаризират и картират на други потенциални находища на застрашени и защитени вида. На установените находища на защитени видове е необходима изпълнение на проекти за мониторинг относно състоянието на находищата относно брой индивиди, определяне на възрастовата структура на ценопопулацията (брой цъфтящи или плодоносещи индивиди), здравословно състояние (наличие на повреди или вредители)

5.3. Биоразнообразие

Разнообразието на релефа, почвените характеристики и климата обуславят значително биологично разнообразие. Горските екосистеми в района са много ценни в икономически, екологичен и социален аспект, тъй като поддържат богат растителен и животински свят и имат важни водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции.

Според комплексното физикогеографско райониране община Смядово попада в Източна Дунавска равнина. Общината се характеризира със сравнително добре запазена растителност. Характерна е ксерофитна и мезоксерофитна, микротермна и мезотермна растителност в

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ксеротермния дъбов пояс и в хълмистите равнини. От тревната растителност преобладава луковидна ливадина, пасищен райграс, троскот, на места и белизма и по-рядко садина, главно по селските мери.

5.3.1 Защитени видове растения и животни

На територията на Община Смядово има обявени 6 бр. вековни дървета, които се намират на територията на държавен горски фонд и са описани в таблицата по-долу.

Таблица 16 Списък на вековни дървета на територията на ДГС Смядово

Дървесен вид	Заповед за обявяване	Населено място	Възраст	Височина	Диаметър
Бряст	*Заповед № 235 от 04.04.1980 г.*	гр. Смядово	250	20	5,02
Бук	*Заповед № 8271 от 02.07.1948 г.*	с. Риш	200	23	2,8
Бук	*Заповед № 8271 от 02.07.1948 г.*	с. Риш	290	23	3,1
Дъб (цер) – 1 бр.	*Заповед № 8271 от 02.07.1948 г.*	с. Риш	250	20	2,5
Дъб (цер) – 1 бр.	*Заповед № 8271 от 02.07.1948 г.*	с. Риш	250	21	3,0
Полски ясен – 1 бр.	*Заповед №* РД-811 от 30.*10.2019 г.*	с. Бял бряг	170	22	6,40

При теренните проучвания на територията на ДГС Смядово са открити находища на видове, включени в Червения списък на International Union for Conservation of Nature (IUCN) Международен съюз за опазване на природата (1997) с използвани категории “критично застрашен” и “уязвим”, Червената книга на НРБ, том I и II, Атлас на ендемичните растения в България. Това са:

- **Черноморска ведрица (*понтийска ведрица*) (*Fritillaria pontica* Wahl.)** Видът е защитен и е включен в ЗБР, в Червена книга на Н.Р. България (Велчев и др. 1984) с категория „рядък”. Български субендемит.
- **Червен (красив) божур (*Paeonia peregrina* Mill.) - в**идът е включен в Червена книга на Н.Р. България (Велчев и др. 1984) с категория „рядък”.
- **Лудо биле (*Atropa bella–donna L.*) -** Видът е в Червена книга на Н.Р. България с категория „рядък” (Велчев и др. 1984).;
- **Горска съсънка (*Anemone sylvestris* L.) -** Видът е включен в Червена книга на Н.Р. България (Велчев и др. 1984) с категория „застрашен”.
- **Многоцветна момкова сълза (*Pollygonatum multiflorum* (L.) All.)**
- **Бодлив залист (*Ruscus aculeatus L.*)**

При проучване, във връзка с определяне на горите с висока консервационна стойност (ГВКС) за територията на Държавно горско стопанство (ДГС) Смядово и в изпълнение на принцип 9 от стандарта за сертификация управлението на гори по схемата на FSC е извършена

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

инвентаризацията в горските територии в Община Смядово и са установени следните защитени или редки животински видове, обитаващи района и включени в Приложение 1 на Националното ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност, изготвено от WWF – DCP:

1. Видра (*Lutra lutra*) Застрашен вид, включен в „Червена книга на България, том 2.

2. Черен щъркел (*Ciconia nigra L.*). Застрашен вид, включен в „Червена книга на България, том 2,

3. Горски бекас (*Scolopax rusticola* L.) много рядък гнездещ вид, разпространен главно в Рила,Пирин, Родопите и Стара планина, по-рядко –и в Странджа. През последните 50 години е драстично намалял у нас както като гнездещ, така и като мигриращ вид. **Рядък вид**, включен в „Червена книга на България, том 2.

4. Гълъб хралупар (*Columba oenas* L.) Застрашен вид, включен в „Червена книга на България, том 2, стр. 121". **У нас е пред прага на изчезване като гнездещ, с катастрофално намаляваща численост**.

5. Скален орел (*Aquila chrysaetos*) Много **рядък вид** у нас, включен в Приложение 1 на Директивата за птиците на ЕС и в Червената книга на България /застрашен/.

6. Малък креслив орел (*Aquila pomarina)* Малочислен гнездещ вид у нас, най-разпространен из равнинните и нископланински широколистни гори в Източна България.Включен в Червената книга на България и в Приложение 1 на Директивата за птиците.

7. Орел змияр (*Circaetus gallicus*) - Рядък вид, включен в Приложение 1 на Директивата за птиците на ЕС и в Червената книга на България.

8. Малък орел (*Hieraetus pennatus*) Малоброен и застрашен от изчезване вид у нас и в Европа.Включен в Червената книга на България и в Приложение 1 на Директивата за птиците на ЕС.

9. Червеногуша мухоловка (*Ficedula parva*) Много рядък вид врабчоподобна птица у нас. Включена в Приложение 1 на Директивата за птиците на ЕС и в новата Червена книга на България.

10. Смок мишкар (E*laphe longissima longissima* Laurenti) Застрашен вид, включен в „Червена книга на България, том 2, стр. 39

11. Сив кълвач (*Picus canus*) Рядък и бързо намаляващ вид у нас, включен в Приложение 1 на Директивата за птиците на ЕС, включен н в новата **Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius)*** Рядък и бързо намаляващ вид у нас, включен в Приложение 1 на Директивата за птиците на ЕС. Червена книга на България (под

12. Черен кълвач (*Dryocopus martius*) Рядък вид, включен в „Червена книга на България и в Приложение 1 на Директивата за птиците на ЕС.

13. Осояд (*Pernis apivorus)* Застрашен вид, включен в „Червена книга на България, том 2 и в Приложение 1 на Директивата за птиците на ЕС.

14. Голям ястреб (*Accipiter gentilis)* Рядък вид, включен в Червената книга на България.

15. Малък ястреб (*Accipiter nisus)* Включен в Червената книга на България.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване", за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ", по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ"

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

16. Бухал (*Bubo bubo* L.) Застрашен вид, включен в „Червена книга на България/ново издание/ и в Приложение 1 на Директивата за птиците на ЕС

17. Горска улулица (*Strix aluco*) Защитен вид. Включен е в приложение III на ЗБР.

18. Горска ушата сова (*Asio otus*) Защитен вид, Включен е в приложение III на ЗБР.

19. Козодой (*Caprimulgus europaeus*) Козодоят е застрашен вид, включен в Приложение 1 на Директивата за птиците.

20. Полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*) - Много рядък вид пойна птица, гнезди у нас основно в Източна България. Световно застрашен вид. Защитен у нас. Включен в Приложение 1 на Директивата за птиците на ЕС и в новата Червена книга на България.

5.4. Лечебни растения

От представителите на лечебните растения, на територията на Община Смядово се срещата следните видове, като коприва, лапад, лайка, лавандула, мащерка, мента, босилек, риган,бял равнец, жълт и червен кантарион, горска ягода, глухарче, бръшлян, девесил, овча опашка, мъжка папрат, сладка папрат, живовлек, липа, люляк, бодлив залист и др. както и находища на червен божур в местността „Божурица“ с. Риш.

За опазване на лечебните растения в общината се осъществява периодичен контрол на дейността на билкоизкупвателните пунктове, регистрирани на територията на общината и се информира населението за забрана на бране, продажба и изкупуване на диворастящи, застрашени и защитени растения и видове под ограничителен режим на ползване. Средногодишно за ползване на лечебни растения от общинския поземлен фонд през годината се издават около 2 бр. позволителни за събиране на лечебни растения. Напоследък зачестяват случаите за ползване на лечебни растения без позволително, но установяването на нарушителите е трудно.

5.5. Горско стопанство

Горско стопанство

Горската територия заема най-голям дял 51.37% от общата територия. Разпределението на земеделската земя, урбанизираните територии, водни течения и земя, необходима за транспорта и инфраструктура е показана на фигурата по долу.

Фигура 13. Разпределение на площи на община Смядово по видове територии

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Горските територии в района са разположени на площ от 181 224,86 дка. Основна част от териториите, заети с горска растителност са държавна собственост и се стопанисват от ТП „ДГС – Смядово" към „Североизточно държавно предприятие" ДП – Шумен, Министерство на земеделието и храните.

Общата площ на горите, собственост на община Смядово е 2 054,9 ха, като от тях 1281,1 ха са върху горски фонд и 773,8 ха са върху земеделски земи.

Горските територии на община Смядово са разположени край дълбоки дерета, пресичащи обработваемите земи на град Смядово и селата Александрово, Бял бряг, Веселиново, Желъд, Кълново, Ново Янково, Риш, Черни връх и Янково, попадащи в територията на дейност на ТП "ДГС – Смядово".

Най-разпространените дървесни видове по площ са: цер – 45,9% от залесената площ, следван от келявия габър – 18,0%, габър – 14,7%, благун – 4,8%, черен бор – 4,4%, процента на акацията, белия бор, клена е до 2,0%. Разпределението на дървесните видове по запас е: цер – 43,1% от залесената площ, следван от габър – 21,6%, благун – 3,9%, черен бор – 10,8%, бял бор – 6,7%.

Горските общински територии попадат в Тракийска горскорастителна област – подобласт Източна Стара планина.

Горското стопанство е стратегически резерв за развитието на дейности като туризъм, дърводобив и дървопреработване, лов, рационално и екологосъобразно ползване на диворастящи билки, гъби и горски плодове. Развитието на дейностите, свързани с възпроизводството, ползването и опазването на горите, създава работни места на населението.

Комплексната оценка на отделните групи фактори, влияещи върху качеството на околната среда показва, че община Смядово се характеризира с добро качество на околната среда:

• Природните и климатични дадености на територията са с благоприятни екологични характеристики;

• По отношение на антропогенните условия общината е в относително добра позиция. В градската част липсват крупни производствени замърсители на атмосферата, водите и почвата;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване", за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ", по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ"

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

• Основни проблеми, свързани със замърсяването на атмосферата са автомобилният транспорт и битовият фактор - прахта от непочистените и неблагоустроени улици, битовите отпадъци;

• Проблемът за отпадъчните води на град Смядово трябва да се реши с доизграждане на канализационната мрежа на града и изграждане на ПСОВ;

• За намаляване на големите загуби по водопроводната мрежа в общината е необходимо да се подменят или реконструират водопроводните мрежи в населените места в Община Смядово;

• Община Смядово се нуждае от финансови средства за закриване на депото за ТБО в гр. Смядово;

• Оптимизиране на системата на организирано сметосъбиране и сметоизвозване на битовите отпадъци чрез дооборудване със специализирана техника и съдове.

• Изграждане на инфраструктура и създаване на система за събиране и оползотворяване на строителите отпадъци.

• Оптимизиране на система на зелени и биоразградими отпадъци.

• Въвеждане на правила и прилагане на практики за минимизиране на смесените битови отпадъци.

6. Шум

Шумът е от основните неблагоприятни фактори, водещи до акустичен дискомфорт в околната среда. На територията на община Смядово няма значими източници на шум, определени като такива в Закона за защита от шума в околната среда. В общината няма постоянен пункт за измерване на шума.

Основните фактори, влияещи върху акустичното състояние на населените места в общината са: транспортен шум и шум от търговски и подобни на тях дейности са слабо изразени. По-големите промишлени предприятия на територията на Община Смядово се намират извън регулация. Относно транспортния шум голяма част от населението в селата използва превозни средства с животинска тяга. В Общината няма градски транспорт, който да натоварва с шум околната среда. Рискови райони по отношение на транспортен шум са:

1. Второкласен път Шумен-Карнобат преминаващ през с. Веселиново;
2. Третокласен път Шумен – Айтос- Бургас преминаващ през с. Янково
3. Района около автогара Смядово.

В тези райони и в цялата Община не са изготвяни шумови характеристики, съгласно нормативната база на МЗ. По данни на РЗИ – Шумен за периода 2015-2019 г., няма регистрирани емисии от шум и шумови натоварвания.

7. Зелени площи в Община Смядово

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

В териториите на общините се устройват озеленени площи, обединени в зелена система, като средство за подобряване на микроклимата и хигиенните условия и за организиране на отдиха на населението. Основа на зелената система са озеленените площи, за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществени потребности от национално или общинско значение - паркове, градини, улично озеленяване. В община Смядово поддържането на озеленените площи изцяло е поета от общинското предприятие „Чистота озеленяване, благоустройство и охрана". Най-добре развита и поддържана е зелената система в общинския център гр. Смядово. Поддържането на зелената система и изграждането на нови зелени площи е свързано с много голям ресурс от финансови средства, работна ръка и техника.

8. Радиационна обстановка и влияние на нейонизиращи лъчения

Радиологичното състояние на околната среда се осъществява чрез ИАОС в лабораторията за радиационни измервания в гр. Варна. Показателите, по които се извършват непрекъснати и периодични контролни наблюдения са: радиационен гама фон; специфична активност на естествени и техногенни радионуклиди в почви, дънни утайки и отпадъчни продукти; обща бета - активност на води, обемна специфична активност на естествени и техногенни радионуклиди в аерозолни проби. Няма данни за отклонения от естествените стойности и надфонови превишения в района.

Както на територията на общината, така и в съседните общини няма потенциални източници на замърсяване.

Дейността по опасни химични вещества и управление на риска е свързана с прилагане изискванията на *Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси,* и Глава седма, Раздел I на *Закона за опазване на околната среда.*

На територията на община Смядово има три предприятия, класифицирани като предприятия с висок/нисък потенциален риск - две с нисък рисков и едно с висок рисков потенциал:

1. „ Караш Инвест" ООД, гр.Габрово – Дейността на предприятието е производство и съхранение на взривни вещества и боеприпаси. Предпирятието е класифицирано като предприятие с висок рисков потенциал. Обособеното производство се намира на територията на бившите химически заводи. До обектите се стига от гр.Смядово по шосе от четвъртокласната пътна мрежа . Складовата база се намира в гориста местност на отстояние около 3000 метра от производствената площадка. Състои се от 23 склада за съхранение на взривни вещества и боеприпаси.

2. "Мега Груп" ЕАД, гр. Варна - "Инсталация за обезводняване на оводнени петролни продукти и производство на разтворители, промишлен газьол и котелно гориво", гр. Смядово – Предприятие с нисък рисков потенциал. С Разрешително № №96/2008г. предпирятието е класифицирано като предприятие с нисък рисков потенциал

3. „Булбиокем" ЕООД гр. Габрово – Предприятие за производство на разредители и

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване", за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ", по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ"

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

битумен продукт. Разположено на територията на бивш химчески завод и класифицирано с нисък рисков потенциал.

9. Управленски ресурси

9.1. Роля на Общинския съвет и общинската администрация при изпълнение на политиката по опазване на околната среда в община Смядово

Дейността на общинската администрация на община Смядово се контролира и утвърждава от Общинския съвет, който има 12 члена. Към Общинския съвет функционират 4 постоянни комисии.

Кметът на община Смядово е органът на изпълнителната власт в общината. Съгласно чл. 79, ал.1 от Закона за опазване на околната среда, кметът разработва програма за опазване на околната среда и контролира нейното изпълнение. Също така кметът на общината организира и контролира дейностите по третиране на ТБО на територията на община Смядово. Органите за управление на зелената система са Общинският съвет на община Смядово, кметът на община Смядово и кметове и кметски наместници на селищата в общината.

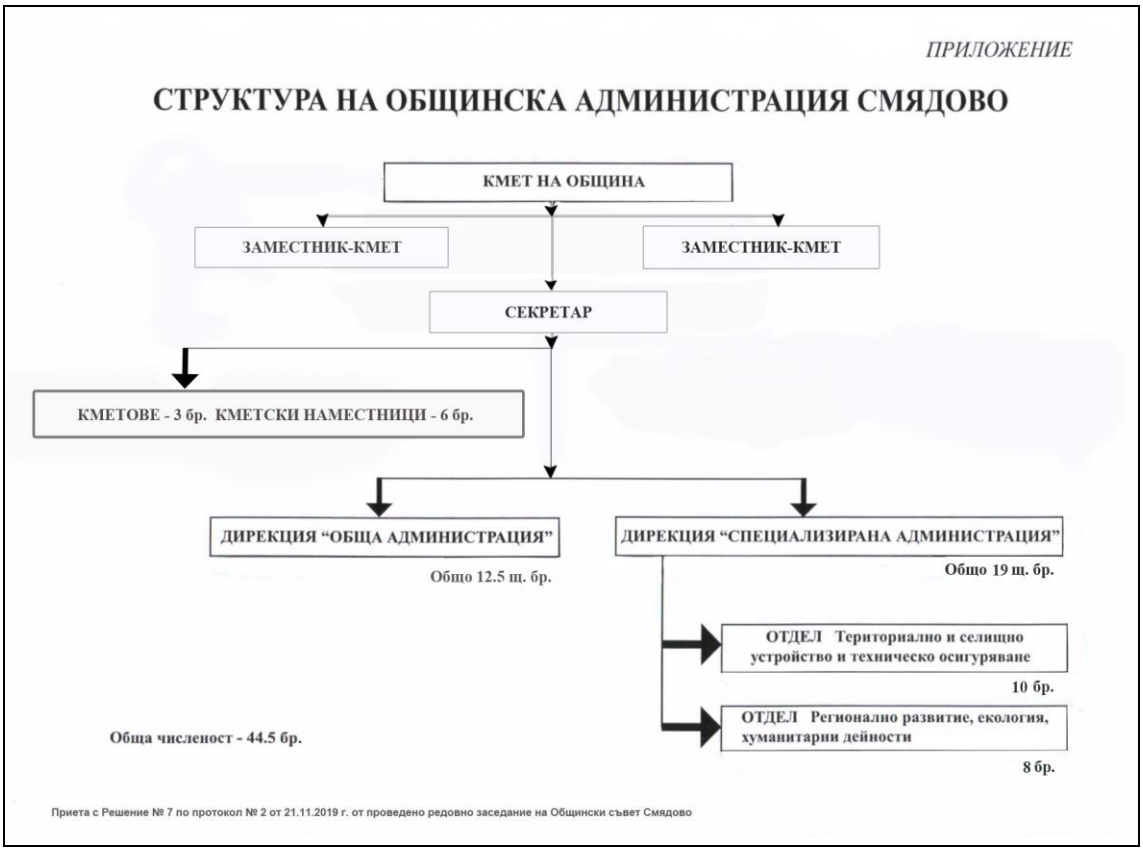

Фигура 14 Структура на общинската администрация на Община Смядово

Дейността на кмета се подпомага от заместник кмет, отговарящи за различни сфери на общинската дейност. Общинската администрация се дели на обща и специализирана. В

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване", за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ", по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ"

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Дирекция „Специализирана администрация“ функционира отдел „Териториално и селищно устройство и техническо осигуряване” и отдел ”Регионално развитие, екология и хуманитарни дейности. Политиката по управление на околната среда в община Смядово се осъществява в съответствие със законодателството, местните нормативни и стратегически документи.

В рамките на дейността „Опазване на околната среда“ са включени:

- Непрекъснато подобряване на административните услуги, чрез разработване и внедряване на нови и/или внасяне на непрекъснати целенасочени подобрения в процесите на системата за управление на качеството на околната среда;
- Повишаване инициативността и мотивацията на общинската администрация за изпълнение на целите и политиката по качеството на околната среда. Подобряване на условията и процесите в общинската администрация за адекватното и пълно приложение на изискванията на нормативната база, регламентиращи предоставянето на административните услуги;
- Непрекъснато подобряване на околната среда чрез анализ, мониторинг и управление на дейностите;
- Провеждане на политика за предотвратяване на замърсяванията на околната среда;
- Извършване на периодичен екологичен преглед, с анализ на въпросите, свързани с околната среда и въздействието върху нея, при изпълнение на дейностите на общинска администрация, определяне, контрол и управление на дейностите, въздействащи върху околната среда;
- Постигане на резултатност спрямо околната среда, изразена в измерими резултати от управлението на дейностите по околната среда.

Услуги, които отдел ”Регионално развитие, екологични и хуманитарни дейности”извършва за населението на общината:

<u>Административни услуги – екология</u>

1. Издаване на разрешения за отсичане, кастрене на дървета и храсти в регулативните черти на населеното място;
2. Издаване на разрешения за отсичане, кастрене на дървета и храсти извън регулативните черти на населеното място
3. Издаване на разрешения за отсичане, кастрене на дървета и храсти под режим на особена закрила**.**
4. Издаване на разрешения на физически и юридически лица за извозване на строителни отпадъци:

- за земни маси от жилищно строителство, изкопи за подземни комуникации, пътно строителство
- за строителни отпадъци
- за други неопасни отпадъци

5. Проверка и отговор на жалби, молби и предложения на граждани, свързани с проблеми по опазване на въздуха, водите, почвите, околния шум и ограничаване вредното въздействие на отпадъците върху околната среда**.**

6. Проверка и отговор на жалби на граждани, свързани с проблеми по отглеждане на домашни животни в жилищната територия..
7. Издаване на удостоверения за култивиране на лечебни растения
8. Издаване на позволително за бране на лечебни растения на територии, които са общинска собственост.
9. Предоставяне на обществен достъп на комплексни разрешителни, инвеститорски предложения и ОВОС
10. Маркиране на отсечени дървета
11. Издаване на удостоверение за маркиране на дървесина, добита по чл.131б от ПП на Закона за горите.
12. Издаване на удостоверение за превоз на дървесина, добита по реда на ЗОСИ.
13. Издаване на становища по проекти и инвестиционни предложения
14. Издаване на удостоверение за наличие на нанесени имуществени щети на граждани вследствие на бедствия и аварии.
15. Издаване на разрешение за депониране на строителни отпадъци и земни маси върху общински терени.
16. Издаване на протокол след извършена обстоятелствена проверка от комисия, назначена от кмета на общината по подадени молби, жалби, заявления и др. от заинтересовани лица.

Общински наредби, свързани с дейности по опазване на околната среда:

- ❖ НАРЕДБА за управление на отпадъците на територията на Община Смядово;
- ❖ Наредба за изграждане и опазване на зелената система на територията на община Смядово;
- ❖ Наредба №1 за поддържане и опазване на обществения ред, чистота и общинското имущество на територията на Община Смядово;
- ❖ Наредба за реда и условията за отглеждането на селскостопански животни на територията на община Смядово;

9.2. Обмен на информация и сътрудничество с регионални органи, съседни общини, бизнеса, НПО

На територията на община Смядово са регистрирани общо 6 сдружения с нестопанска цел в различни сфери на обществения живот. Впечатление прави, че всички са определени да осъществяват дейност в обществена полза, но към настоящия момент реално не всички осъществяват активна дейност. Две от тях са свързани с опазването на околната среда на територията на Община Смядово:

- ❖ **СДРУЖЕНИЕ "ШАНС ЗА ВСИЧКИ"** - Развитието и утвърждаването на духовните дейности, гражданското общество, образованието, подпомагането на диалога в обществото, социалната интеграция и личностната реализация; защита на човешките права; подпомагане на социалната интеграция и личностната реализация, подпомагане на нуждаещите се от грияи; Развитие на социални дейности, насочени към деца и младежи от социалните домове, инвалиди,

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

възрастни и хора в неравностойно положение; запознаване на обществото с проблемите на гражданите от средни и малки общини в полупланински, икономически слаби и изостанали райони, както и в тези със смесен в егнокултурно и в етнорелигиозно отношение население, техните нужди. Развитие и утвърждаване на духовните им ценности, подпомагане на социалната им интеграция, личностна реализация, социалната и икономическата им адаптация, защита на човешките права; подпомагане на професионалната квалификация и преквалификация в различни сфери, с цел повишаване конкурентната способността на човешките ресурси; подпомагане дейности в сферата на екологията /опазване и защита на околната и природната среда, биоразнообразие, опустиняването на земите, климата, водите и др; и. да съдейства за развитие то на дейности в сферата на туризма и внедряването на специализирани видове туризъм; подпомага взаимодействието между структурите на гражданското общество, местните администрации и сходни организации в страната и чужбина с цел обмен на програми, идеи и добри практики за транснационално религиозно и социално сближаване.

❖ **МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА ДЪЛГОПОЛ – СМЯДОВО** – Създадена е, за да отговори на подхода ВОМР (водено от общностите местно развитие) по Програмата за развитие на селските райони. Работи в посока развитието на общините Смядово и Дългопол в сферите на: подобряване на конкурентоспособността, опазването на околната среда, подобряване качеството на живот и разнообразяване на икономическите дейности в района на Сдружението. Стимулира въвеждането на нови методи и ресурси за развитие на района, чрез развиване на целева и иновативна политика в селските райони. Спомага за развитието на неземеделски икономически дейности, включително туризъм. Създава и развива нови, по-качествени услуги в съответствие с нуждите на местното население /общност/. Стимулира и подпомага изграждането на гражданско общество, демократизация и прозрачност в дейността на централните и местните органи на управление, чрез осъществяване на граждански инициативи и сътрудничество с държавни институции, местни и регионални власти. Дейността му е насочена към повишаване цялостната атрактивност и привлекателност на района на Сдружението, като място за достоен и интересен живот и работа. Повишава образователното равнище на населението, чрез активно включване на местната общност във форми на продължаващо обучение за възрастни.

9.3. Информиране на обществеността

За информиране на обществеността по отношение опазването на околната среда се използват интернет страницата на общината (https://smyadovo.egov.bg/), информационните табла в общинска администрация, кметствата и кметските наместничества, медиите - електронни и печатни, facebook страница „Еко новини от община Смядово“ и елекронен бюлетин във вайбър канал „Община Смядово – електронен бюлетин“

Чрез интернет страницата на община Смядово населението се уведомява за новини относно:

- Необходимост от алтернативно водоснабдяване на определени селища;

• Допустими сгради за включване в програмата за саниране;
• Определените райони и честотата за сметосъбиране и сметоизвозване на територията на общината;
• Обратна връзка за подаване на сигнали за нарушения на екологичното законодателство;

9.4. Системи за наблюдение и контрол на качеството на околната среда

Община Смядово е включена в състава на област Шумен и е в обхвата на регионална инспекция по околна среда и води – Шумен и Басейнова дирекция за управление на водите в Черноморски район, с център Варна.

На територията на община Смядово няма постоянно действащи пунктове за контрол качеството на атмосферния въздух. За района на общината наблюденията върху състоянието на атмосферния въздух се извършват единствено с мобилната автоматична станция на Регионална лаборатория Варна към Изпълнителната агенция по околната среда – София.

9.5. Услуги, предоставяни от общината и на територията на общината, свързани с опазване на околната среда - обхват на дейност и статут на фирмите, осъществяващи съответната дейност:

- **Третиране на отпадъците**

Битовите отпадъци се събират по график и се извозват до инсталация за механично-биологично третиране на отпадъците в с. Езерово, община Белослав. Сметосъбирането и сметоизвозването на битовите отпадъци се извършва от Общинско предприятие „Чистота, озеленяване, благоустройство и охрана" гр. Смядово. Отпадъците се събират смесено, като основният поток отпадък, генериран на територията на общината е смесения битов отпадък с код 20.03.01. От 2014г. в община Смядово е въведена система за разделно събиране на отпадъците от опаковки, чрез договор за сътрудничество № 117 от 11.07.2014 г. между Община Смядово и „БУЛЕКОПАК" АД гр. София за организиране на система за разделно събиране на отпадъците от опаковки, както и отпадъците от хартия, пластмаса, стъкло и метал от бита на територията на Община Смядово.

- **Водоснабдяване, канализация и пречистване на отпадъчните води**

В програмата за реализация на Плана за интегрирано развитие на община Смядово за периода 2021 – 2027 г., са включени мерки и дейности, които са част към действащият План за управление на речните басейни (ПУРБ 2016 – 2021 г.) за Черноморски район, а именно:

- Мярка – „Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места", с действие: „Изпълнение на проекти за изграждане, реконструкция или модернизация на канализационна система вкл. ГПСОВ, определени за конкретните агломерации с над 2000 е. ж., съгласно приложение № 5 към Националния каталог от мерки.

- Мярка – „Забрани и ограничения за изпълнение на дейности в зоните за защита на питейните води и в определените санитарно - охранителни зони (СОЗ) и буферните зони около

водовземните съоръжения/системи“, с действие: „Контрол на ограниченията и забраните в границите на СОЗ и зоните за защита на питейни води“.

- **Озеленяване и чистота в населените места**

В община Смядово поддържането на озелененните площи изцяло е поета от общинското предприятие „Чистота озеленяване, благоустройство и охрана”.

10. Икономически показатели

Икономиката на община Смядово не функционира в затворена системата, а като част от общата икономика на страната и най-вече на областта. Местните икономически характеристики оказват влияние върху тези на областно и национално ниво и обратното. Това дава възможност, чрез анализ, да се открояят силните местни икономически страни, които имат най-голям дял в общата икономика. Ключовите характеристики, които се проследяват, са свързани с развитието на икономиката и жизнения стандарт на жителите на община Смядово. От друга страна, общото състояние на икономиката в България оставя своя отпечатък върху местната такава.

В икономическия профил на общината са представени сектори и икономически дейности (отрасли), за които са налице определени ресурси и традиции в развитието им – с най-голям дял са предприятия от „търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“ – 77 бр. и „селското, горското и рибно стопанство“ – 37 бр.

10.1. Развитие на отделните отрасли в общината

10.1.1.Първичен сектор

В първичния икономически сектор се включва добиването на суровини за преработване, земеделие, дърводобив, лов и риболов.

Икономическа среда е относително диверсифицирана, както за селскостопанския, така и за промишлния сектор и услуги, представени от фирми, предприятия и стопанства в различни отрасли и с различаващи се организационни мащаби.

Индустриалният сектор в област Шумен се доближава до средното ниво за България.

Има възможности за развитие на биологично земеделие и екологично чиста продукция.

Анализът на стопанската дейност е извършен на базата на информация от НСИ, от регистъра на статистическите единици и други данни, използвани за териториално-устройствени проучвания.

В икономическия профил на общината са представени сектори и икономически дейности (отрасли), за които са налице определени ресурси и традиции в развитието им – главно предприятия от селското, горското и рибно стопанство, преработваща промишленост и търговия.

Първичният (аграрен) сектор е с голямо значение за развитието на общината.

10.1.2.Селско стопанство

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Селското стопанство е традиционна икономическа дейност за населените места в общината като то е важен отрасъл в селата. Представено е от подотраслите растениевъдство и животновъдство, които са застъпени във всички селища на общината и имат важна роля за цялостното й развитие. Те са основен източник на доходи в селата.

10.1.2.1. Растениевъдство

Земеделските земи заемат значителна част от територията на общината. Използваната земеделска площ е 155 418,155 дка, което е 44.54% от територията на общината.

Таблица 117 Баланс по видове територии по предназначение

Вид на територия по предназначение	Имоти, бр.	Площ, дка	Площ, %
За нуждите на селското стопанство	24989	155418,155	44,05%
За нуждите на горското стопанство	765	181224,86	51,37%
Населени места	71	10307,792	2,92%
Водни течения и водни площи	158	3901,106	1,11%
За нуждите на транспорта	75	1951,797	0,55%
ВСИЧКО	28329	352803,710	100,00

Източник: Общинска служба „Земеделие“ – Смядово

Таблица 18 Баланс по видове територии по предназначение по населени места (в дка)

№ по ред	Землище гр./с./	За нуждите на селското стопанство, дка	За нуждите на горското стопанство, дка	Населени места, дка	Водни течения и водни площи, дка	За нуждите на транспорта, дка	Всичко, дка
1	Смядово	48282,825	411110,428	3875,651	1139,832	777,358	95186,094
2	Александрово	6427,930	17134,946	663,040	116,426	21,055	24363,397
3	Бял бряг	9256,474	12657,335	429,028	454,708	233,369	23030,914
4	Веселиново	25158,690	44749,496	1204,088	157,705	45,721	71315,700
5	Желъд	2873,696	4273,852	279,289	98,116	118,971	7643,924
6	Кълново	9403,549	6405,590	740,870	797,876	151,102	17498,987
7	Ново Янково	5487,786	862,946	398,543	81,012	61,243	6891,530
8	Риш	24600,268	37410,279	1381,127	388,060	349,035	64128,769
9	Черни връх	5307,925	1848,448	334,771	237,309	33,387	7761,840
10	Янково	18619,012	14771,540	1001,385	430,062	160,566	34982,565
Всичко		155418,155	181224,86	6439,875	3901,106	1951,797	352803,710

Източник: Общинска служба „Земеделие“ – Смядово

Констатира се намаление в броя на регистрираните земеделски стопани, отглеждащи животни и пчелни семейства, независимо от възможността, която община Смядово предлага за производство на екологично чисти (биологични) пчелни продукти, поради липсата на индустриални замърсители в района.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Растениевъдството е свързано с отглеждане на зърнено-хлебни, зърнено-фуражни и технически култури. Размерът на площите засети с зърнено-хлебни култури (пшеница) бележи спад за последната стопанска година. От маслодайните култури, освен маслодайния слънчоглед, определен интерес има и към маслодайната рапица, с изключение на стопанската 2019-2020 г. Посевите от рапицата са под 1%, поради ниски добиви и лоши климатични условия.

Устойчиви тенденции в добивите на основните култури, отглеждани на територията на община Смядово не се наблюдават.

Овощните видове, които са характерни за общината са: праскови, ябълки, череши, сливи, орехи и лешници. Овощарството на територията на общината не е развито. Съществуващите трайни насаждения са предимно в дворовете на стопаните и са за лична консумация. Наследените от бившите ТКЗС и АПК масиви с трайни насаждения са негодни за ползване. Основна причина за това е възстановяване на собствеността върху съществуващи овощни и лозови масиви, които са раздробени на малки парцели и в последствие занемарени и изоствени от собствениците им. Голяма част от тях са с изтекъл амортизационнен срок на използване, поради което е необходимо възстановяването им и създаване на нови насаждения. Засаждането на нови лозя или овощни градини изисква големи инвестиции, възвръщаемостта, на които започва едва след 4-5 години. Благодарение на средствата предоставени по програмата за развитие на селските райони и помощта на ДФ ”Земеделие” през последните 10 години доведе до създаване на нови масиви с трайни насаждения, предимно орехи и лешници. От данните за последните две стопански години продукция от орехови и лешникови насаждения не е реализирана, поради липса на зимна влага и засушаване.

Тревожен фактор е зеленчукопроизводството в общината. То не се развива, поради липса на работещи преработвателни предприятия, проблеми с напояване на площите, предизвикани от изключително лошото състояние на напоителните канали и липсата на хидромелиоративни съоръжения. По тази причина зеленчукопроизводството се прилага, само от дребни земеделски стопанства за собствени нужди /семейни градини/.

10.1.2.2. Животновъдство

В общината има частни животновъди, които предимно отглеждат дребни преживни животни (кози, овце), чиято продукция е предназначена за лична консумация в стопанството, без пазарна ориентация.

10.1.3.Вторичен сектор

Вторичният икономически сектор или индустриалният сектор, включва икономическите сектори, които създават завършен, използваем продукт: продукция и конструкция.

Промишлеността в общината е представена от предприятия на преработващата промишленост – производство на битови електроизделия, дърводобив и дървообработване, производство на фуражи, хранително-вкусова и друга промишленост.

Икономическият потенциал на общината е съсредоточен основно в гр. Смядово и се явява основен фактор за осигуряване на трудова заетост на работната сила от района.

Бизнес инфраструктура и основни предприятия

− **„ТЕСИ" ООД**, град Смядово - дъщерна фирма на „Фикосота" АД с предмет на дейност производство на блокове за маслен радиатор, маслени радиатори, газови печки и перални. Фирмата е създадена през 1998 г. като акционерно дружество, с модерна техника, вносни суровини и реализация на продукцията на вътрешния и външен пазар (в над 30 страни).

− **„БАЙФА" АД**, град Смядово – с предмет на дейност производство на смески. Фирмата е с модерна техника, работеща с български суровини и вносни компоненти, с реализация на продукцията на вътрешния и външен пазар.

Значителен дял от общинската икономика заемат дърводобивът и дървообработването:

− **„ЛОБИЛЕС" ООД**. Фирмата е създадена през 2002 г. с предмет на дейност дърводобив и дървообработване. Работи с български суровини, продукцията се реализира предимно на местния пазар.

− **„ЕВРОТРАНС" ООД**. Фирмата извършва дейност от 2000 г. с предмет на дейност - дърводобив и транспорт. Работи със съвременна техника, суровините са български.

− **„ЕНЕРДЖИ" ЕООД** - функционира от 1997 г. с предмет на дейност дървообработване (производство на палети и детайли). Работи с модерна техника с български суровини.

− **ЕТ „СЛАВЧО СТАНЕВ"**, с. Бял бряг - цех за обработка на дървен материал за мебелната промишленост, създаден през 1993 г. Техниката е от съвременна, използваните суровини са български.

− **„НОВ ХОРИЗОНТ" ЕООД**, гр. Смядово

10.1.4.Третичен сектор

Третичният икономически сектор е съвкупността от отрасли и дейности с голямо социално значение. В него се извършват услуги, задоволяващи потребностите на хората. С най-голямо значение са отраслите: транспорт, търговия, туризъм, образование, наука, здравеопазване и други социални сфери, комуникации, съобщения. Данните сочат, че най-висок относителен дял в произведена продукция и нетни приходи от продажби е на отрасъл търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети. Висок дял има хуманното здравеопазване и социалната работа.

10.1.5.Туризъм

Географското и транспортно разположение, природните и екологични дадености на община Смядово определят туризма като една от алтернативите за развитие на местната икономика. На територията на общината се намират редица природни забележителности, исторически и културни паметници, анализирани в този план.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване", за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ", по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ"

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Община Смядово има Маркетингова стратегия за развитие на туризма и действаща Програма за развитие на туризма, която следва да се счита за раздел „Общинска програма за развитие на туризма“ в ПИРО. Остава ангажимент на Общинска администрация – Смядово да организира актуализирането на програмата и привеждането и съобразно измененията на законовите разпоредби.

В сферата на туристическата дейност има регистрирани 2 фирми и едно физическо лице - “Агро Инвест 12” ЕООД, „РИКОС 12“ ЕООД и Румяна Ефтимова.

Капацитетът на легловата база е 39 легла, разпределени в общо 3 туристически обекта - къща за гости и стаи за гости. Местата в заведенията за хранене и развлечения са 488, разпределени в 11 обекта и конферентна зала със 100 места. Делът на туризма в общинската икономика е твърде малък.

Капацитетът на легловата база е 39 легла, разпределени в общо 3 туристически обекта - къща за гости и стаи за гости. Местата в заведенията за хранене и развлечения са 488, разпределени в 11 обекта и конферентна зала със 100 места. Делът на туризма в общинската икономика е твърде малък.

10.2. Състояние на инфраструктурата на Община Смядово

10.2.1. Транспортна инфраструктура

Железопътна инфраструктура

На територията на община Смядово преминава железопътна линия № 26 Шумен – Комунари обслужваща гр. Смядово и две села /Бял бряг и Желъд/. Категоризацията на жп линията, съгласно „Наредба за категоризация на железопътни линии в Република България, включени в железопътната инфраструктура, и закриване на отделни линии или участъци от линии“ е железопътна линия II категория. Категоризацията на жп линията, преминаваща през територията на община Смядово, съгласно Нормативна уредба на ДП „НК ЖИ“, по товаронапрежение е VI клас. Габаритът на натоварване съгласно инструкция за натоварване и превозване на негабаритни и тежки товари е „GB“ на жп линията, преминаваща през община Смядово.

Структурата на изградената ЖП мрежа на територията на общината, включва основните ЖП линии:

- част от Шумен – Комунари /сп. Бял бряг – сп. Желъд/ № 2271 дължина км 21+030 до км 40+000, единична, електрифицирана;

Освен ЖП гара при гр. Смядово съществуват и ЖП спирки при с. Бял бряг и с. Желъд. Коловозното развитие на жп гара Смядово се състои от 5 приемно-отправни коловоза.

На територията на общината са разположени 3 прелеза: км 25+340 – гара Смядово неохраняем с АПУ, км 32+995 до км 38+808 в междугарие Смядово – Комунари.

Техническото състояние на релсо-траверсовата скара е добро и гарантира заложените в графика за движение на влаковете скорости. Диагнозното натоварване е 5 бр. влакове и жп

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

возила за денонощие, а прогнозното – 4 бр. влакове и жп возила на денонощие. Товаропотоците по жп транспорта са съсредоточени главно в направлението: Шумен – Комунари, които се състоят предимно от строителни материали и селскостопански продукти. На 25 км от гр. Смядово преминава жп магистрала София – Варна.

През периода 2018 г. – 2020 г. от ДП НКЖИ е направено отводнително съоръжение на ЖП линията Шумен-Комунари в участъка от км 18+500 до км 21+500.

Автомобилен транспорт

Със съседните общини транспортното обслужване се осъществява по второкласен път II - 73 /Шумен – Карнобат/ и три третокласни пътища III – 7301 /Ивански – Дългопол/, III – 7302 /Смядово – Преслав/ и III – 7304 /Риш – Върбица/, като те обслужват половината от населените места от общината. Останалите населени места се обслужват единствено от общински пътища с обща дължина 20.28 км, чието състояние е задоволително.

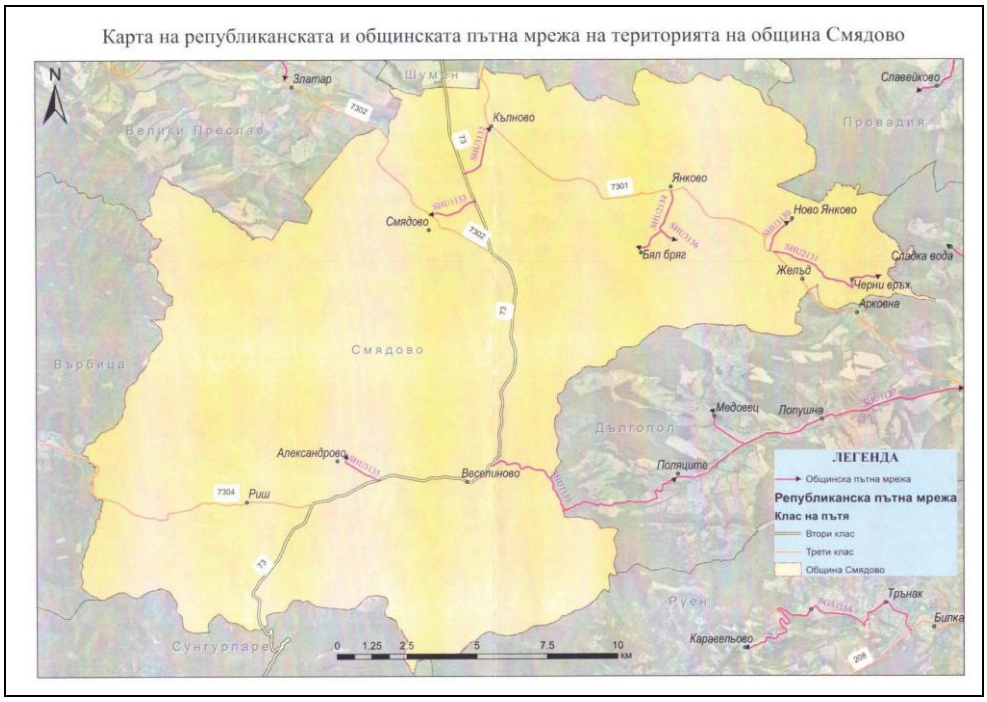

Фигура 15: Карта на републиканска и общинска пътна мрежа на територията на Община Смядово

Републиканска пътна мрежа

Описание и свързаност на републиканската пътна мрежа, преминаваща през територията на Община Смядово:

❖ **Републикански път II-73** е второкласен път, част от Републиканската пътна мрежа на България, преминаващ по територията на области Шумен □□Бургас. Дължината му е 89,9 км.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

През територията на Община Смядово дължината му е 26,3 км, асфалтобетон, км 17+200 - 43+500.

❖ **Републикански път III-7301** е третокласен път, част от Републиканската пътна мрежа на България, преминаващ по територията на Шуменска □□Варненска област. Дължината му е 31,2 км. През територията на Община Смядово дължината му е 16,55 км, асфалтобетон, км 4+900 - 21+450.

❖ **Републикански път III-7302** е третокласен път, част от Републиканската пътна мрежа на България, преминаващ изцяло по територията на Шуменска област. Дължината му е 25,2 км. През територията на Община Смядово дължината му е 7,0 км, асфалтобетон, км 0+000-7+000.

❖ **Републикански път III-7304** е третокласен път, част от Републиканската пътна мрежа на България, преминаващ изцяло по територията на Шуменска област. Дължината му е 28,8 км. През територията на Община Смядово дължината му е 9,67 км, асфалтобетон, км 0+000-9+667.

Общинска пътна мрежа

Общинските пътища са отворени за обществено ползване и осигуряват транспортните връзки от местно значение. Те са свързани с републиканските пътища или с уличната мрежа на населените места. Изграждането, ремонтът и поддържането на общинските пътища се осъществява от общината.

Таблица 19 Състояние на общинските и местни пътища от територията на Община Смядово

№	Път №	Стар номер	Наименование на пътя	от км	до км	Дължина в км	Състояние
1	SHU1133	73014	/II-73,Смядово-Веселиново/-жп гара Смядово-Смядово-/III-7302/	0,000	1,900	1.900	Задоволително
2	SHU1137	73019	/II-73/-Веселиново-Граница общ.(Смядово-Дългопол)-Поляците-Партизани-/III-7301/	0,000	5,500	5.500	Задоволително
3	SHU2131	73009 M2	/III-7301,Янково-Желъд/-Черни връх-Дом за жени с психични разстройства	0,000	4,500	4,500	Задоволително
4	SHU2134	73015	/III-7301,Кълново-Желъд/-Янково-Бял бряг	0,000	2,630	2,630	Задоволително
5	SHU3130	73007	/III-7301,Янково-Желъд/-Ново Янково	0,000	1,500	1,500	Задоволително
6	SHU3132	73013	/II-73,Радко Димитриево-Смядово/-Кълново-/III-7301/	0,000	2,050	2,050	Задоволително
7	SHU3135	73018	/II-73, Веселиново - п.к III - 7304 –Риш/ - Александрово	0,000	1,500	1,500	Задоволително

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване", за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ", по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ"

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

8	SHU3136	М3	/SHU2134,Янково-Бял бряг/- жп спирка Бял бряг	0,000	0,700	0,700	Задоволително
ОБЩО:				**20,280**			
1	МП	73026	разклон Риш - стар път	0,000	2,700	2,700	Задоволително до лошо
2	МП		/II–73/ - Промишлена зона гр. Смядово	0,000	5,047	5,047	Задоволително до лошо
3	МП	73015	/II–73/ - Бял бряг	0,000	5,000	5,000	Задоволително до лошо
ОБЩО:				**13,747**			

Източник: ОПУ – Шумен, Община Смядово

С Решение №641 от 10.09.2020 г. на Министерски съвет на Република България, се променя наименованието на общински път SHU3135 /II-73, Веселиново – Риш/ - Александрово, на SHU3135 / II – 73, Веселиново – п.к. III – 7304 – Риш/ - Александрово.

Фигура 16 Схема на общинските и местни пътища на Община Смядово

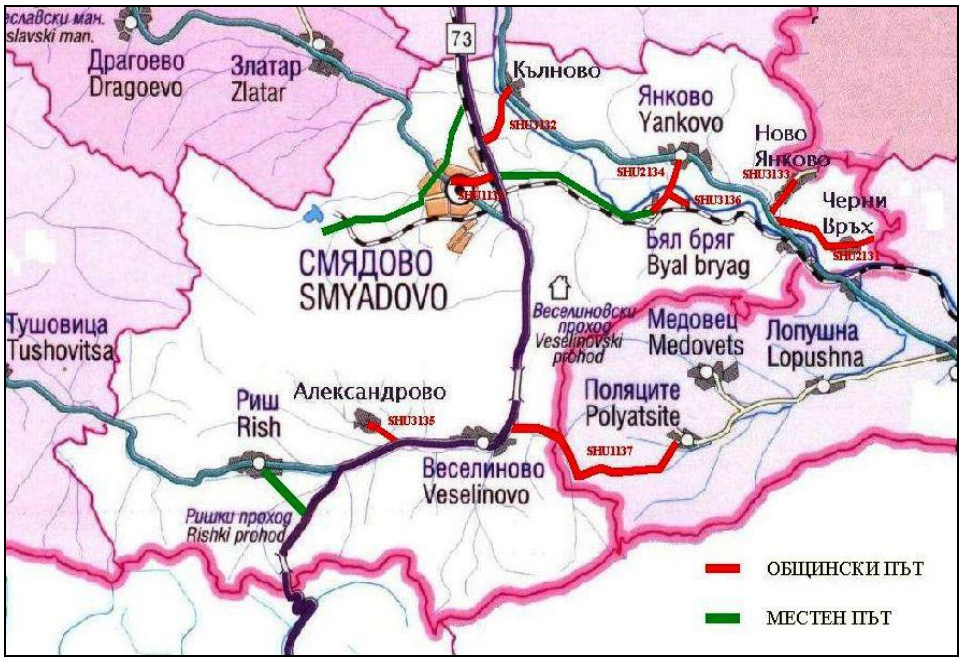

Улична пътна мрежа

Значителна част от уличните и тротоарните настилки в град Смядово все още не отговарят на желанията на гражданите и на стандартите за безопасност и качество, все още има и неизградени улици. Състоянието на общинската улична мрежа е изключително лошо, голяма част от нея е на трошенокаменна настилка без износващ пласт и без тротоарни настилки. Също както и общинската мрежа, поддръжката на уличната мрежа се извършва от общината, като средствата отделени за поддръжка на над 145 км улици са 30 000 лв. годишно.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Таблица 20 Улична пътна мрежа на община Смядово

№	Населено място	Улична мрежа по регулационния план		Площади /м2/	Тротоари /м2/	Съоръжения /мостове и водостоци/ бр.
		м	кв м			
1.	гр. Смядово	36078	430210	41138	19096	20
2.	с. Веселиново	20316	208992	29152	16330	12
3.	с. Кълново	12445	139186	18620	1086	3
4.	с. Риш	20071	212913	50363	6123	13
5.	с. Бял бряг	7857	57591	21991	1360	3
6.	с. Александрово	12394	112564	23194	600	4
7.	с. Желъд	5670	54322	6301	1050	1
8.	с. Ново Янково	9002	82860	10294	666	1
9.	с. Янково	16306	169142	20730	630	19
10.	с. Черни връх	4415	42563	36490	300	2

Община Смядово има сравнително благоприятно географско положение поради наличието на главна пътна артерия – Ришки проход, който е основна работеща пътна връзка между Североизточна и Югоизточна България и действаща ЖП линия.

Състояние на републиканската пътна мрежа на територията на Община Смядово е добро с изключение на път III-7301 (Радко Димитриево - Смядово) Ивански - Кълново - Янково - Жълъд - Арковна - Партизани – Комунари, които се нуждае от рехабилитация.

Идентифициране са общинските и местни пътища, които се нуждае от рехабилитация и е необходимо търсене на източници за финансиране.

В изпълнение подобряване на мрежата от общински и местни пътища на територията на община Смядово за осигуряване на достъп до туристически, исторически обекти, както и достъп до образователни, здравни и социални услуги в населените места и развитие на месната икономика е необходимо реконструкция/рехабилитация и поддържане на общинската пътна мрежа в добро състояние.

Има възможност за развиване на населените места, като се проучи възможността и евентуалното изграждане на алтернативни пътни отсечки със статут на общински път.

Необходимо е реконструкция/рехабилитация на уличната мрежа във всички населени места на територията на общината.

С подобряване качеството на общинската, местната и уличната мрежа на територията на община Смядово се подобрява и Безопасното движение по пътищата.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Междуселини автобусни линии

Населените места в община Смядово се обслужват от линии от областната транспортна схема в две направления: Шумен – Черни Връх и Шумен – Смядово – Върбица. На територията на община Смядово функционира само една автогара, която е категория III, с административен адрес: гр. Смядово, ул. „Захари Величков“ № 13. Няма населено място без осигурена транспортна връзка, както с общинския, така и с областния център. Изключение е само с.Желъд.

11. Финансови показатели

Съставянето, приемането и изпълнението на общинските бюджети е уредено в Закон за общинските бюджети (ЗОБ). Съгласно ЗОБ, чл. 2 „Общинските бюджети и извънбюджетните средства се управляват от органите на местното самоуправление и местната администрация в съответствие с разпоредбите на закона“.

11.1. Приходна част на бюджета

Приходната част на бюджета на Община Смядово се формира основно от собствени приходи, субсидии от Републиканския бюджет и други държавни трансфери. Собствените приходи включват приходи от местни данъци, такси, услуги и права, предоставяни от общината и разпореждане с общинска собственост /отдаване под наем, продажби, концесии/.

Собствените приходи (данъчни и неданъчни) са по-малко в сравнение с трансферите от централния бюджет, което обуславя силната зависимост на общината от държавните трансфери, т.е общината е заложник на трансферите и субсидиите от централното управление.

Собствените приходи са минимални, а разходите за инвестиции са изцяло зависими от европейските фондове.

По отношение структурата на местни приходи не се наблюдава промяна. Приходите от местни данъци се състоят предимно от приходи от данък върху недвижимите имоти, данък върху превозните средства и данък при придобиване на имущество по дарения и възмезден начин. Несъществен дял в обема на данъчните приходи заема патентния данък, който е преотстъпен на общините след отпадане на пътния данък.

Постъпленията от неданъчните приходи са главно от такса битови отпадъци, за ползване на домашен социален патронаж, такси за ползване на пазари, тържища и панаири, такси за технически и административни услуги, приходи от наеми на имущество, приходи от наеми на земя и др.

През периода 2015 г. - 2019 г. имаме увеличение, както на данъчните, така и на неданъчните приходи. Основно увеличението на данъчните приходи се дължи на подобряване на събираемостта на данъците, чрез разпращане на писма на длъжници.

СУБСИДИИ

Субсидиите са изключително важни за издръжката на общината

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Таблица 21: Приходи на община Смядово за периода 2017 – 2022 година в лева

Приходи по пера в Община Смядово	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.Имуществени и други данъци	316,109.00	302,492.00	334,371.00	374,353.00	420,264.00	474,483.00
2.Неданъчни приходи	509,511.00	513,912.00	600,120.00	646,929.00	600,120.00	633,203.00
3.Субсидии от ЦБ	4,771,334.00	5,823,124.00	6,610,421.00	7,297,796.00	8,641,340.00	9,735,588.00
4.Други приходи	18,532.00	23,886.00	10,268.00	153,117.00	87,603.00	63,307.00
Общо	**5,615,486.00**	**6,663,414.00**	**7,555,180.00**	**8,472,195.00**	**9,749,327.00**	**10,906,581.00**

11.2. *Разходна част на бюджета*

Данните за структурата на бюджетните разходи на община Смядово по функции са представени в таблица ”Структура на разходите по функции”.

Изхождайки от принципите за финансова децентрализация, разходите по бюджетите на община Смядово са групирани в две основни групи – разходи за делегирани от държавата дейности и разходи за местни дейности. Разпределението на дейностите, финансирани от общинските бюджети на местни и делегирани от държавата и определянето на единни разходни стандарти за финансиране на делегираните от държавата дейности за функциите – Образование, Здравеопазване, Социално осигуряване, Подпомагане и грижи и Почивно дело, Култура, Религиозни дейности се определя с Решения на Министерския съвет за всяка бюджетна година.

В структурата на бюджетните разходи по функции с най-висок относителен дял е функция „Образование”, „Социално осигуряване и грижи”, следвани от функция „Общо държавни служби”. От местните дейности с най-голям относителен дял са разходите за функция „Жилищно строителство”, БКС и опазване на околната среда” и „Икономически дейности”.

Таблица 22 Структура на разходите по функции на Община Смядово 2017-2022 г.

Разходи по пера в община Смядово	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Държавни служби	936,231	982,370	1028515	1099042	1351484	1556818
Отбрана и сигурност	84,182	99,297	115,881	127917	194699	310951
Образование	1909927	2050320	2467843	2645530	3165622	3459137
Здравеопазване	68,711	64,826	77,995	64678	85303	111337
Социално осигуряване	1464368	1915548	2424450	2574513	3386414	4472426
Жилищно строителство, БКС и опазване на околната среда	841528	1184215	1631621	557379	947708	701889
Почивно, културно и религиозно дело	213,469	203,756	239,658	205540	246376	268862
Икономически дейности и услуги	117,012	76,157	174,061	198681	197427	391013

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Други		469	11767	10125	7125	5071

Наименование на параграф	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Заплати и осигурителни вноски	3,397,136.00	3,820,590.00	4,583,374.00	5,463,154.00	6,557,104.00	7,541,363.00
Издръжка	1,561,997.00	1,589,194.00	1,679,670.00	1,661,451.00	1,948,740.00	2,779,926.00
Стипендии	6,135.00	7,360.00	7,955.00	9,479.00	12,186.00	10,838.00
Помощи и трансфери	28,138.00	13,760.00	18,009.00	22,631.00	36,933.00	33,254.00
Субсидии	170,293.00	153,712.00	177,532.00	200,034.00	250,493.00	230,710.00
Разходи за лихви и участия	143.00	513.00	11,816.00	10,125.00	7,357.00	5,071.00
Капиталови разходи	471,586.00	989,811.00	1,691,416.00	116,531.00	769,345.00	676,342.00
Общо	**5,635,428.00**	**6,576,958.00**	**8,171,791.00**	**7,483,405.00**	**9,582,158.00**	**11,277,504**

Основни изводи:

- Силната зависимост за развитието на общината от субсидиите и трансферите от централния бюджет.
- Забавяне на въвеждане на финансова децентрализация на общините.
- На общините се прехвърлят отговорности за предоставяне на определени услуги, а управленските решения и ресурси са централизирани.
- Най-голямо увеличение на субсидиите се наблюдава при функция „Образование" и „Социални дейности" .
- Като цяло се наблюдава финансова стабилност на община Смядово.
- През перида европроектите са основна алтернатива за реализиране на социалната и инвестиционна политика на община Смядово.

12. Демографски показатели

Община Смядово е разположена в югоизточната част на област Шумен. С площта си от 353,767 km2 е 3-та по големина сред 10-те общините на областта, което съставлява 10,43% от територията на областта.

По официални данни на служба "ГРАО" населението на Община Смчдово 5502. Съпоставено с данните от 2015 година, населението бележи тенденция на спад в абсолютния брой. Като цяло за Североизточния район за планиране /СИР/ се наблюдава спад на населението.

Основните причини са отрицателния естествен прираст и вътрешната миграция. Основна причина за миграцията е липсата на професионална реализация на територията на общината и високата безработица.

Влошена е възрастовата структура в селата на общината – тя е от регресивен тип: нарастват броят и делът на възрастното население и намаляват този на младите генерации. Силно завишен е делът на лицата в надтрудоспособна възраст, което показва застаряване на населението и влошени демографски показатели по отношение на възпроизводството му.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване", за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ", по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ"

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Увеличава се делът на хората, търсещи услугите на мрежата за социална защита. Съществува тенденция на връщане на пенсионирани лица в селата за извършване на селскостопанска дейност в личните стопанства

Таблица 23. Брой на населението по общини в област Шумен към *31.12.2021 г.;*

Населено място	2021			
	В градовете		В селата	
	Мъже	Жени	Мъже	Жени
Област Шумен	48579	53060	33898	33886
Велики Преслав	3249	3492	2540	2535
Венец	-	-	3517	3565
Върбица	1630	1657	3525	3425
Каолиново	775	749	5622	5657
Каспичан	1696	1777	1911	1936
Никола Козлево	-	-	3146	3098
Нови пазар	5227	5480	2325	2454
Смядово	**1724**	**1841**	**1155**	**1232**
Хитрино	-	-	3544	3529
Шумен	34278	38064	6613	6455

източник: НСИ

Градското население в община Смядово е концентрирано в едноименния административен център.

Таблица 24 Таблица за броя на населението в община Смядово 2015-2021 г.

							(брой)
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Общо	Общо	Общо	Общо	Общо	Общо	Общо
Смядово	6226	6186	6118	6062	6000	6109	5952
с. Александрово	71	70	72	63	63	69	69
с. Бял бряг	222	219	219	209	209	219	214
с. Веселиново	551	557	537	539	528	521	489
с. Желъд	58	59	55	54	47	44	38
с. Кълново	146	144	133	128	126	159	143
с. Ново Янково	111	111	110	107	105	126	115
с. Риш	659	646	635	629	604	582	571
гр. Смядово	3623	3601	3586	3576	3559	3629	3565
с. Черни връх	130	127	119	113	111	108	106
с. Янково	655	652	652	644	648	652	642

Източник: НСИ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Отрицателното изменение в броя на населението през последните години е един от основните неблагоприятни фактори за бъдещото демографско и социално-икономическо развитие на общината. То води до промени свързани с възпроизводствения потенциал в общината, работната сила и социално-икономическото й развитие.

Структура на населението

Полова структура

От принадлежността към съответния пол зависи участието на индивида в естественото възпроизводство, мястото в семейството и участието в трудовия процес. С нарастването на възрастта съотношението между половете до голяма степен се определя от смъртността, която е по-висока сред мъжете над 40-годишна възраст, отколкото сред жените.

През годините не се наблюдава съществена промяна в половата структура на населението в община Смядово.

Съотношението между жените и мъжете към края на 2021 г. в община Смядово е мъжете са **2879**, а жените – **3073.**

Икономическа активност на населението, пазар и производителност на труда

Равнище на безработицата в община Смядово

След високото ниво на безработицата, отбелязано през 2015 г. от 14.5% за община Смядово, през следващите години се забелязва трайното й намаляване. Безработицата в общината е под средното ниво за област Шумен, което е добър показател и прави района благоприятен за живеене. Макар и оптимистични обаче, стойностите са над средните за страната.

Таблица 25. Коефициент на безработица 2017 - 2021 г., Източник: НСИ, Бюро по труда - Смядово

	2017	2018	2019	2020	2021
Област Шумен	16.00	11.70	10.10	11.10	13.90
Смядово	9.25	10.31	10.10	10.26	8.96

Анализът на възрастовата структура на регистрираните безработни лица в община Смядово сочи, че най-нисък е делът на младите хора до 29 г. Лицата на възраст от 30 г. до 49 г. съставляват втората по големина грпа на безработни лица. Най-висок през годините е делът на лицата на възраст над 50 г.

Интерес при определяне на бъдещото развитие на общината представлява анализът на професионалната структура на безработните лица. Данните от справката сочат, че най-високият дял е на лицата без специалност и придобита професия. Висок е и делът на безработните лица с работническа професия.

Анализът на нивото и степента на образование на регистрираните безработни лица на територията на община Смядово сочи, че най-голям е делът на лицата със завършено средно образование.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Освен действащите национални програми, Община Смядово и Дирекция „Бюро по труда" прилагат различни мерки за намаляване на безработицата. Общината осигурява заетост и посредством реализацията на различни проекти, финансирани със средства от Европейския съюз.

С оглед интегриране на пазара на труда и недопускане изпадане под линията на бедност на безработните от неравнопоставените групи, Община Смядово е осигурила заетост:

- по програми за заетост на 300 лица;
- по насърчителни мерки за заетост на 24 лица;
- по различни проекти на 192 лица.

Създаването на заетост и превръщането на общината в привлекателна за квалифицирани специалисти е възможно само чрез реализиране на целенасочена политика за насърчаване на самонаемането и привличне на бизнес инвеститори, готови да разкриват нови работни места.

Друга възможност за осигуряване на трудова заетост е стимулиране и насърчаване въвеждането на иновативни за общината практики, като социално предприемачество. Посредством осигуряването на добри условия за реализация на кадри, съществуващата трудова емиграция може да бъде овладяна и спряна.

Възрастта, полът, професионалната квалификация и степента на завършеното образование на безработните лица са от съществено значение за реализацията им на пазара на труда.

Образование

Просперитетът на обществото като цяло се базира на потенциала, който притежават неговите членове. Повишаването на качеството на образованието в национален мащаб е необходимо условие за подготовката на човешкия ресурс за работа и реализация в условията на европейския пазар на труда. Съобразявайки се с установените реформи, насочени към развитие и усъвършенстване на образователната система в България, Общинска администрация съсредоточава вниманието си към запазване и развитие на местната образователната инфраструктура и подобряване качеството на предоставяните образователни услуги. Ниската раждаемост през последните години се отразява неблагоприятно забелязва се значително намаляване на броя на децата, включени в предучилищното, основното и средното образование. Това от своя страна затруднява ефективното осъществяване на учебно възпитателна дейност и поражда необходимост образователните заведения, функциониращи на територията общината да бъдат съсредоточени в селищата с най-многобройно население.

Мрежата от училища, детски градини и обслужващи звена е важна част от образователната система на всяка страна. Състоянието й оказва сериозно влияние както върху качеството на образователно-възпитателния процес, така и върху редица области от социалния живот в населеното място, общината, областта и цялата страна.

Образованието в община Смядово е с изцяло публичен характер, като към настоящия момент няма учебни институции, финансирани от частния сектор.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване", за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ", по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ"

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Към настоящия момент в общината функционират три детски градини, две основни уилища и едно средно училище, разпределени по населени места, както следва:

- ✓ Детска градина „Маргаритка“ в гр. Смядово;
- ✓ Детска градина „Радост“ в село Янково;
- ✓ Детска градина „Щастливо детство“ в село Риш;

Възпитателно-образователния процес протича в целодневна форма на организация. Детските градини разполагат със сравнително добра материалнотехническа база, педагогически кадри и помощен персонал с опит и квалификация и предоставят оптимални условия за отглеждане, възпитание, обучение и социализация на децата. В детските заведения се осигурява равен достъп на всички деца за качествено образование, гарантиран е достъп до добра подготовка на всяко дете за постъпване в училище, създадени са условия за овладяване на книжовен български език в междуетническа среда. Осигуряват се адекватни възможности за обучение на деца със специални образователни потребности.

Всички детски градини са общински, разполагат с достатъчен сграден фонд, отговарящ на условията за цялостен, качествен и пълноценен процес на предучилищно образование.

На територията на община Смядово функционират общо три учебни заведения: едно средно училище, разположено в град Смядово и две основни училища в селата Янково и Риш.

- ✓ Средно училище „Св. Св. Кирил и Методий“ в град Смядово;
- ✓ Основно училище „Христо Ботев“ в село Янково;
- ✓ Основно училище „Васил Априлов“ в село Риш

Училищата разполагат със сравнително добра материалнотехническа база, педагогически кадри и помощен персонал с опит и квалификация и предоставят оптимални условия за провеждане на учебния процес. В учебните заведения се осигурява равен достъп на всички ученици, гаратиращ добрата подготовка и качественото им образование. Създадени са необходимети условия, осигуряващи адекватни възможности за обучение на деца със специални образователни потребности. Всички училища са общински, те разполагат с достатъчен сграден фонд, отговарящ на условията за цялостен, качествен и пълноценен процес на училищното образование.

В община Смядово е развита инфраструктура на образованието, даваща възможности за получаване на средно и основно образование. Това е обусловено от обслужващите функции на общината и броят на децата и учениците. Сградите на училищата са публична общинска собственост.

Ниската раждаемост през последните години се отразява неблагоприятно – забелязва се значително намаляване на броя на децата, включени в предучилищното, основното и средното образование. Това от своя страна затруднява ефективното осъществяване на учебно-възпитателна дейност и поражда необходимост образователните заведения, функциониращи на територията общината да бъдат съсредоточени в селищата с най-многобройно население. Намаляването на децата в училищна възраст в селата през последните години води до проблеми с пълняемостта на паралелките в училищата.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Образованието, като една от приоритетните дейности на общината е свързано с мерки, насочени към: постигане на максимален обхват на децата в задължителна училищна възраст; осигуряване на равен достъп до качествено образование на всички ученици; подобряване на материално-техническата база чрез извършване на основни и текущи ремонти на училищата и спортните площадки към тях, детските градини и детските площадки в общината; повишаване на енергийната ефективност на училищата и детските градини.

Здравна инфраструктура.

Организацията на здравеопазването в Община Смядово включва индивидуални практики за първична извънболнична медицинска помощ.

В общината има 5 лекарски практики: Смядово и Кълново -3, Веселиново, Александрово и Риш – 1, Янково, Бял бряг, Жълъд и Ново Янково - 1. Едната практика в Смядово е незаета. Наблюдава се голямо текучество на лични лекари в селата.

Специализираната медицинска помощ се осигурява от специалисти на договорни отношения с община Смядово, които идват в определени дни от месеца. На територията на Община Смядово функционира филиал на Центъра за спешна медицинска помощ - Шумен.

Една от особеностите на малките общини, присъща и за община Смядово е наличието на предимно застаряващо население. Тази характеристика предполага необходимост от перманентно медицинско присъствие, което да удовлетворява здравните нужди на всички жители.

На територията на община Смядово практикуват трима лични лекари. Двама от тях осъществяват своята дейност в гр. Смядово, а един обслужва здравните потребности на населението в селата Риш, Янково и Веселиново. Към всеки личен лекар е назначена на работа по една медицинска сестра. Налична е една свободна практика, която да реализира дейност по селата. Наблюдава се голямо текучество на практиките в селата.

Училищното здравеопазване е решено, като е осигурено здравно обслужване на всички учебни заведения и детски градини. Към община Смядово са назначени три щатни бройки медицински сестри, които по утвърден график обслужват всички учебни заведения.

Центърът за спешна и неотложна медицинска помощ е единственото здравно заведение разположено на територията на общината. В него са ангажирани двама лекари, петима фелдшери, три медицински сестри и петима шофьори ии санитари. За обезпечаване нуждите на населението са налични два автомобила, чиито техническо оборудване е задоволително, разполагат с ЕКГ апарат, дефибрилатор, пулсомер и др. В общината съществува дефицит на местни медицински кадри, поради тази причина повечето специалисти пътуват от областния център до гр. Смядово. В този обхват попадат: двама кардиолози, един гинеколог, един невролог, двама стоматолози, двама педиатри, един очен лекар, един лекар уши, нос и гърло и един психиатър.

Общината разполага с лаборатория, в която се извършват рутинни медицински изследвания на кръв, урина, правят се профили за диабет и др. В селата Ново Янково, Черни

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

връх, Желъд и Александрово съществуват оборудвани помещения, пригодени за медицински прегледи.

Нуждите от лекарства и медикаменти на населението на общината се покриват от съществуващата аптека, разположена в гр. Смядово, която е в договорни отношения с Националната здравноосигурителна каса. Освен нея, на разположение на жителите са идвете дрогерии в града. Липсата на аптеки в селата обуславя необходимост жителите, нуждаещи се от лекарства и медикаменти да пътуват до града. Предвид нелекото финансово и здравословно състояние, в което се намират повечето от тях, подобно пътуване ги затруднява допълнително.
Училищата и детските градини в общината, разполагат със здравен кабинет и медицинска сестра към него, където при възникнала необходимост да се окаже първа медицинска помощ.

Социалните услуги

В община Смядово се предоставят широк кръг от социални услуги, развити на основата на оценка на потребностите от социални услуги в общината, в партньорство със заинтересованите страни. Те обхващат уязвими общности и различни възрастови групи от населението на територията на общината.

По данни на АСП, Регионална дирекция за социално подпомагане (РДСП) – Шумен, на територията на община Смядово има териториално поделение на АСП към Дирекция „Социално подпомагане" Велики Преслав. Сградата на териториалното поделение е публична общинска собственост, предоставена за безвъзмездно ползване от община Смядово.

По данни на РДСП – Шумен броят на целево подпомаганите лица в община Смядово през 2016 г. е следният:

• По реда на чл. 9 от ППЗСП (с доход по-нисък от определения от МС диференциран минимален доход) през 2016 г. - общо 42 д.;

• По реда на чл. 42 от ППЗИХУ с месечни добавки - общо 78 д.;

• По реда на ППЗИХУ с месечни добавки за лица с увреждания - общо 641 д., от които с ментални увреждания - 179 д. (вкл. домът за пълнолетни лица с психични разстройства в с. Черни връх) и с физически увреждания – 462 д.

Социалните услуги в зависимост от средата, в която се предоставят са социални услуги, които се предоставят в общността и социални услуги, които се предоставят в специализирани институции.

Таблица 26 Видовете социални услуги, които се предоставят в община Смядово

СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ИНСТИТУЦИИ			
№ по ред	**Вид**	**Адрес**	**Капацитет**
1.	**Дом за пълнолетни лица с психични разстройства**	*с. Черни връх, общ. Смядово*	**64**
СОЦИАЛНИ УСЛУГИ В ОБЩНОСТТА ОТ РЕЗИДЕНТЕН ТИП			
№ по ред	**Вид на услугата**	**Адрес**	**Капацитет**
1.	**Защитено жилище** /ЗЖ/	*Гр. Смядово, ул. «Баба Донка» № 6а*	9

2.	**Защитено жилище** /ЗЖ/	*Гр. Смядово, ул. «Баба Донка» № 6а*	7
3.	**Защитено жилище** /ЗЖ/	*Гр. Смядово, ул. «Баба Донка» № 6а*	8
4.	**Защитено жилище** /ЗЖ/	*С. Янково, ул. „Атанас Колев" № 16*	8
5.	**Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с умствена изостаналост** /ЦНСТПЛУИ/	*с. Веселиново, ул. „Цар Борис I" № 4*	15
6.	**Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с умствена изостаналост** /ЦНСТПЛУИ/	*с. Веселиново, ул. „Цар Борис I" № 4*	8
7.	**Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с психични разстройства /ЦНСТПЛПР/**	*гр. Смядово, ул. „Калиакра"№ 1*	15
8	**Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с деменция №1 и №2**	*Гр. Смядово, ул."Цар Калоян"3*	
СОЦИАЛНИ УСЛУГИ В ОБЩНОСТТА ОТ НЕРЕЗИДЕНТЕН ТИП			
1.	**Домашен социален патронаж**	Гр. Смядово, ул. «Черноризец Храбър»	60
2.	**Дневен център за стари хора**	Гр. Смядово, ул. «Александър Стамболийски»	20
3.	**Дневен център за пълнолетни лица с увреждания**	Гр. Смядово, ул. «Баба Донка» № 6а	20
4.	**Център за обществена подкрепа**	Гр. Смядово, ул. «Никола Вапцаров" № 8	15
5.	**Предоставяне на топъл обяд**	Гр. Смядово, пл. «Княз Борис I"	150
6.	**Комплекс за интегрирани услуги**	Гр. Смядово, ул. «Беласица" 3	116
7.	**Патронажна грижа**	Гр. Смядово, пл. «Княз Борис I"	22

Специализирани институции за социални услуги в община Смядово

Социални услуги в специализирани институции се предоставят след изчерпване на възможностите за извършване на услуги в общността.

Специализираните институции за предоставяне на социални услуги са: домове за деца или младежи с увреждания; домове за възрастни хора с увреждания; социално учебно-професионални заведения; домове за стари хора, приюти; домове за временно настаняване.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване", за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ", по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ"

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

IV. АНАЛИЗ НА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ (SWOT-АНАЛИЗ)

SWOT анализът като качествен аналитичен и прогностичен метод дефинира действието на вътрешните и външните фактори за развитие на Община Смядово и възможностите за избор на подходяща стратегия за постигане на целите на развитието.

Принципа на интегриран подход по отношение на разработването Програмата за околна среда е екстраполиран от аналитичната част на документа в SWOT анализа. Отделните елементи на анализа са разгледани в тяхната цялост и взаимодействие. Приложена е общата матрица за този вид анализ, отразяваща взаимодействието на вътрешните фактори (силни и слаби страни), и външните фактори (възможности и заплахи). Освен на база на документалното проучване при разработването на SWOT анализът са взети предвид резултатите от проведени анкетни проучвания и обществено обсъждане.

Силните страни (Strengths) са ресурс, умение или друго преимущество, което притежава общината. Силната страна е отличителна компетенция, която дава сравнително предимство.

Слабите страни (Weaknesses) представляват ограничения или недостиг на ресурси, умения и способности, които сериозно възпрепятстват развитието на сектора.

Възможностите (Opportunities) представляват най- благоприятни елементи на външната среда. Това са благоприятни външни фактори, от които общината се възползва или би могла да се възползва.

Заплахите (Threats) са най-неблагоприятните сегменти на външната среда. Те поставят най-големи бариери пред настоящото или бъдещото (желаното) състояние.

Резултатите от SWOT анализа позволяват точно формулиране на приоритетите и целите за развитие на общината, както и периодична оценка на мястото ѝ в рамките на региона. Резултатите от SWOT анализа позволяват да се планират и реализират конкретни мерки за коригиране на състоянието. Сред елементите на анализа има взаимовръзки, които разкриват потенциала за развитие, а също и такива, които показват ограниченията (лимитиращите фактори) и проблемите, които предстои да бъдат преодолени.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
1. Благоприятно местоположение на ос «север-юг», свързваща Северна и Южна България; 2. Екологично чист район със съхранена природна среда, богато биоразнообразие и защитени територии; 3. Богати водни ресурси – реките Селска река, Брестова, Камчия и язовирите Качица, Янково и Александрово; 4. Богато културно-историческо наследство –	1. Недостатъчно финансови средства в общинския бюджет и в населението 2. Неразвит туристически отрасъл и културно-исторически туристически продукти; 3. Неблагоприятна инвестиционна среда, ниска конкурентоспособност и слаба икономическа активност на населението; 4. Амортизирана и в лошо състояние на водопроводната мрежа и липса на канализация в малките населени места и на пречиствателна

важен ресурс за развитие на туризма; 5. Добро качество на въздуха и почвите и ниско ниво на замърсяване на водите на територията на общината; 6. Наличие на обширни екологично чисти и защитени територии и зони по НАТУРА; 7. Наличие на достатъчен сграден фонд за задоволяване на потребностите на образователната, здравната системи култура и духовност; 8. Добре развити социални услуги и социална инфраструктура. 9. Наличие на богат горски фонд с добра репродуктивност; 10. Наличие на добри климатични и почвени предпоставки за развитие на селското стопанство; 11. Опит в привличането на външни средства чрез реализиране на проекти по ЕСИФ и други донорски програми; 12. Установени партньорства с други общини за реализиране на съвместни проекти; 13. Утвърдени традиции в сферата на самобитни изкуства, художествена самодейност	станция за отпадъчни води в гр. Смядово; 5. Липса на квалифицирана работна сила; 6. Монокултурно растениевъдство – интензивно зърнопроизводство, малък дял на зеленчукопроизводство, овощарство и лозарство 7. Силната зависимост за развитието на общината от субсидиите и трансферите от централния бюджет 8. Забавяне на въвеждане на финансова децентрализация на общините. 9. На общините се прехвърлят отговорности за предоставяне на определени услуги, а управленските решения и ресурси са централизирани. 10. Незакрито и нерекултивирано общинско депо за ТБО 11. Липса на собствени финансови средства за съфинансиране на големи екологични проекти.
ВЪЗМОЖНОСТИ	**ЗАПЛАХИ**
1. Реновиране на съществуващия публичен сграден фонд с въвеждане на мерки за енергийна ефективност; 2. Рехабилитация на пътната и водоснабдителна инфраструктури; 3. Изграждане на канализационни системи и пречиствателна станция за отпадъчни води в гр. Смядово; 4. Оползотворяване на енергия от ВЕИ и отпадъци; 5. Потенциал за развитие на поливно земеделие, зеленчукопроизводство, овощарство и лозарство; 6. Развитие на животновъдство, излизащо от рамките на домакинствата и малките стопанства към средноголеми и големи ферми;	1. Задълбочаване на демографските проблеми и миграция на квалифицирани специалисти; 2. Липса на инвестиции и финансов ресурс за подобряване на инфраструктурата; 3. Влошаване на екологичната обстановка поради липса на пречиствателни съоръжения и инсталации за оползотворяване на биоразградими и строителни отпадъци; 4. Недостатъчен капацитет за разработване и управление на проекти, финансирани от Европейските структурни фондове, предимно в стопанския сектор; 5. Липса на квалифицирана работна сила за работа в промишлеността и селскостопанския сектор; 6. Липсата на свободен финансов ресурс от

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

7. Съпътстваща селскостопанското производство преработвателна промишленост; 8. Потенциал за развитие на интегриран културно-исторически, селски, еко -туризъм, лов и риболов; 9. Въвеждане на междусекторни услуги за гражданите /социални и здравни/; 10. Подобряване на бизнес условията, чрез въвеждане на електронни общински услуги; 11. Провеждане на информационни кампании сред малцинствата за подобряване на здравно-социалния им статус; 12. Повишаване грамотността и образованието сред малцинствените групи; 13. Развитие на интензивното земеделие. Увеличение на поливните площи; 14. Развитие на биологичното производство, производство на билки и гъби и пчеларство; 15. Разнообразяване на земеделието към зеленчукопроизводство, овощарство и лозарство; 16. Развитие на животновъдство, излизащо от рамките на домакинствата и малките стопанства към средно големи и големи ферми; 17. Разширяване привличането на туристи чрез представяне на бита, фолклора, празниците и обичаите в селата от общината; 18. Усвояване на възможностите за финансиране от фондовете на ЕС. 19. Озеленяването и благоустрояването на уличните платна. 20. Стимулиране на биологичното земеделие и контрол върху нежелани процеси. 21. Регламентиране на терените, използвани за пашуване и контрол върху естественото им състояние; 22. Провеждане на залесителни и други рекултивационни мероприятия върху терените, засегнати от ерозия; 23. Възстановяване на нарушени терени (сметища, строителство на обекти от	страна на бенефициентите за съфинансиране на проекти; 7. Опасност от посегателства върху природните и културно-исторически дадености; 8. Недостатъчни инвестиции в културно-историческото наследство и туризма. 9. Антропогенно въздействие върху подземните води в следствие на: - точкови източници на замърсяване ,като локални замърсявания с отпадъци, общинското депо за ТБО в гр. Смядово, течове от замърсени площадки, депа на производствени и опасни отпадъци, местоположения на стари замърсители, затворени индустриални терени. При замърсявания от точкови източници в подземните води се повишава съдържанието на биогенни вещества. - дифузни източници на замърсяване са земеползването (орна земя и трайни насаждения), селища без изградена канализационна мрежа, урбанизирани територии. Значимите проблеми от този вид въздействие върху подземните води са увеличаване съдържанието на нитрати, фосфати, сулфати, хром, желязо и манган. Съдържанието на нитрати е водещ параметър за дифузните внасяния при подземните води. - Проблеми от значими водочерпения - това са водочерпения за питейни нужди, за земеделието, за промишлени цели, като проблемите тук се проявяват при свръхводочерпене на подземните водни тела

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

инфраструктурата и др.) и контрол върху състоянието им;	

Както е видно от проведения анализ, основните предимства на община Смядово се свързват с богатия й природен капитал и устойчивата политика на общината за опазването му, от която са налице сериозни постижения. За преодоляването на слабите страни (повечето от които унаследени проблеми, производни на стопанските функции на общината в периферията на Шуменска област) и на съвременните предизвикателства, произтичащи от динамични естествени фактори на средата, е необходима приемственост и последователност в провежданата политика с активизиране по отношение привличането на инвестиции и ефективното оползотворяване на средства (обвързване на общинския бюджет с различни програми, финансирани от правителството и фондовете на ЕС) в подкрепа на нейните решения. Община Смядово има наличен природен потенциал и многобройни възможности за перспективното му усвояване в подкрепа на благосъстоянието на населението й. Важна роля в тази насока имат:

- ❖ обновяването на стопанската и селищната инфраструктура
- ❖ правилна ориентация в новите стратегически цели за развитие на региона
- ❖ умело стопанско управление на природните активи, без риск за опазването на околната среда
- ❖ мотивация на населението и привличането му в реализацията на общинската политика и използването на предимствата на активните междуобщински взаимодействия.

V. ВИЗИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА СМЯДОВО

Настоящата програма е разработена от принципните позиции за приемственост в общинската политика, интегриран подход в управлението на територията и устойчивост на търсените резултати. На това основание община Смядово се придържа към следната визия:

ВИЗИЯ

„ОПАЗВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА В ОБЩИНА СМЯДОВО И УСТОЙЧИВО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРИРОДНИЯ Й КАПИТАЛ ЗА УВЕЛИЧАВАНЕ НА БЛАГОСЪСТОЯНИЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО Й“

Програмата се основава на задълбочен анализ на актуалното състояние на околната среда в общината и на перспективите й на развитие в контекста на общата политика за развитие на област Шумен и Североизточен район като цяло. Подборът на конкретни мерки за постигането на поставените цели и открояването на приоритетни сред тях е съобразено с реалните възможности на общината, потребностите на населението й и общата визия за развитие на страната ни като част от Европейската общност.

VI. ЦЕЛИ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

1. Стратегическа цел

Главната стратегическа цел, която е заложена в настоящата Програмата за опазване на околната среда е ***„Постигане на балансирано териториално развитие в унисон с опазване на околната среда на територията на община Смядово ”***

2. Приоритети и специфични цели на програмата

В рамките на дефинираната стратегическа цел за периода 2023-2028 г. са определени 6 конкретни специфични цели:

Специфична цел 1: Опазване качеството на атмосферния въздух
Специфична цел 2: Устойчиво и интегрирано управление на водните ресурси в Община Смядово
Специфична цел 3: Модерницазия и ефективност в системата за управление на отпадъците в Община Смядово
Специфична цел 4: Опазване и управление на биологичното разнообразие и природни ресурси в Община Смядово
Специфична цел 5: Подобряване на градската среда чрез обновяване и модернизиране на зелените и рекреационни пространства
Специфична цел 6: Подобряване на административния капацитет за управление на околната среда и ангажиране на местното население

Приоритети	Мярка
Приоритет 1. Въздух	1.1. Подобряване качеството на атмосферния въздух 1.2. Повишаване на енергийната ефективност и използването на ВЕИ
Приоритет 2. Води	2.1. Обезпечаване на добро състояние и ползване на водните ресурси на територията на общината. 2.2: Управление на риска от природни бедствия, аварии и катастрофи
Приоритет 3. Отпадъци	3.1. Оптимизиране на системата за ефективно и целесъобразно управление на битовите отпадъци и внедряване на нови технологии 3.2. Подобряване на контрола на дейностите по управление на отпадъците, предотвратяване възникването на нерегламентирани сметища и премахване на стари замърсявания
Приоритет 4. Биоразнообразие	4.1. Опазване и поддържане на биологичното разнообразие на територията на община Смядово. 4.2 Устойчиво управление на защитените територии и зони по Натура 2000 в Община Смядово
Приоритет 5. Зелена система	5.1. Поддържане и развитие на зелените площи за широко обществено ползване.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Приоритет 6. Административен капацитет	6.1. Повишавае на професионалната квалификация на служителите в Общинска администрация - Смядово; 6.2. Подобряване на информационната обезпеченост за управление на околната среда в община Смядово. 6.3. Осъвременяване и усъвършенстване на стратегическата и нормативна рамка на общината за управление на околна среда. 6.4. Информиране на населението на община Смядово, относно опазването на околната среда.

Мярка 1.1. Подобряване качеството на атмосферния въздух

Задача 1.1.1. Реконструкция и рехабилитация на общинската пътна инфраструктура.

Задача 1.1.2. Насърчаване използването на електромобили или автомобили с по-ниски емисии.

Задача 1.1.3 Въвеждане на електромобили в социалните и комунално-битовите услуги предоставяни от общината.

Задача1.1.4. Поетапно отстраняване от обществени места, паркинги и улици на всички излезли от употреба МПС.

Задача 1.1.5. Изграждане на обществени зони за отдих и зелени площи, включително зелена инфраструктура за сгради.

Задача 1.1.6. Ограничаване и прилагане на засилен контрол/санкции при замърсяване на атмосферния въздух от изгаряне отпадъци за отопление.

Задача 1.1.7. Подобряване качеството на атмосферния въздух, чрез използването на алтернативни форми на отопление.

Задача 1.1.8 Разработване на общинска програма за подобряване качеството на атмосферния въздух.

Мярка 1.2. Повишаване на енергийната ефективност и използването на ВЕИ.

Задача 1.2.1. Обследване за енергийната ефективност в обществения и жилищния сграден фонд в Общината. Подобряване на комфорта и намаляване на емисиите на CO2.

Задача 1.2.2. Въвеждане на ВЕИ в общинската и частна собственост.

Задача 1.2.3. Подмяна на уличното осветление с енергоспестяващо в населените места на общината.

Задача 1.2.4. Оборудване на обществени и частни сгради с фотоволтаични системи за производство на енергия за собствена консумация. Монтаж на котли на биомаса/дървесни пелети.

Задача 1.2.5. Подобряване на отоплението в частните жилища, извършване поетапна подмяна на отоплението използващо твърди горива, с други алтернативни уреди.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Мярка 2.1. Обезпечаване на добро състояние и ползване на водните ресурси на територията на общината.

Задача 2.1.1. Изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води в гр. Смядово

Задача 2.1.2. Доизграждане на канализационна мрежа в гр. Смядово

Задача 2.1.3. Изграждане на нови и/или реконструкция на съществуващи водоснабдителни мрежи в гр. Смядово.

Задача 2.1.4. Подмяна на водоснабдителни мрежи и съоръжения в населените места с цел намаляване на загуби и аварии по мрежите.

Задача 2.1.5. Изграждане на допълнително водоснабдяване за населените места с режийно водоподаване през летния период.

Задача 2.1.6. Актуализация на проектите на санитарно-охранителните зони (СОЗ) на основните източници за питейна вода.

Мярка 2.2: Управление на риска от природни бедствия, аварии и катастрофи

Задача 2.2.1. Предотвратяване на риска от наводнения – поддържане на проводимостта и почистване на растителността в речните легла.

Задача 2.2.2. Изграждане на съоръжения за борба с ерозията, залесяване на обезлесени участъци, устойчиво използване на земите и други.

Задача 2.2.3. Дейности за превенция, укрепване и овладяване на свлачища.

Задача 2.2.4. Поддържане и подобряване състоянието на съществуващите язовири.

Задача 2.2.5. Превенция и защита от пожари.

Мярка 3.1 Оптимизиране на системата за ефективно и целесъобразно управление на битовите отпадъци и внедряване на нови технологии;

Задача 3.1.1. Дооборудване на системата за организирано сметосъбиране на смесен битов отпадък, чрез закупуване на допълнителни съдове за отпадъци и нова техника.

Задача 3.1.2. Създаване на организация и изпълнение на дейности за предотвратяване обрауването на битови отпадъци, за подготовка за повторна употреба и/или разделно събиране на битови отпадъци и за последващото им рециклиране.

Задача: 3.1.3. Разширяване и оптимизиране на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки, както и отпадъци от хартия, пластмаса, стъкло и метал от бита. Поетапно въвеждане на разделно събиране на отпадъци от опаковки във всички нанеселени места в община Смядово

Задача: 3.1.4. Оптимизиране на системата за събиране и оползотворяване на строителите отпадъци; Модернизация на площадката за временно събиране на строителни отпадъци от домакинствата.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Задача: 3.1.5. Управление и усъвършенстване на системата за разделно събиране на биоразградимите отпадъци от домакинствата.

Задача: 3.1.6. Домашно компостиране - увеличаване на броя обхванати домакинства във фамилно компостиране.

Задача: 3.1.7. Създаване на система „споделено компостиране“.

Задача: 3.1.8. Развитие на системата за събиране на масово разпространени опасни отпадъци от домакинствата (луминисцентни лампи, батерии, акумулатори, електрически и електронни уреди и др.);

Задача: 3.1.9. Изготвяне и прилагане на мерки за предотвратяване образуването на хранителни отпадъци в общински социални, здравни, образователни и други общински звена и предприятия, където се образуват хранителни отпадъци;

Задача: 3.1.10. Въвеждане на разделно събиране на отпадъците от обувки и текстил в Община Смядово.

Задача: 3.1.11. Пилотно въвеждане на намален размер на такса „Битови отпадъци“ за домакинствата, които прилагат разделно събиране и предаване на отпадъци от бита;

Мярка 3.2. Подобряване на контрола на дейностите по управление на отпадъците, предотвратяване възникването на нерегламентирани сметища и премахване на стари замърсявания

Задача: 3.2.1. Извършване на техническа и биологична рекултивация на общинско депо в град Смядово.

Задача: 3.2.2. Изпълнение на План за мониторинг на закритото общинско депо в гр. Смядово

Задача: 3.2.3. Почистване и рекултивиране на локални замърсявания, нерегламентирани сметища и замърсени терени.

Задача: 3.2.4. Прилагане на контрол за изпълнение изискванията на ЗУО и общинската нормативна уредба.

Задача: 3.2.5. Провеждане на образователни кампании, сред населението за минимизиране и предотвратяване на отпадъците.

Задача: 3.2.6. Разработване на Програма за управление на отпадъците с включени цели и мерки за предотвратяване на отпадъците.

Мярка 4.1: Опазване и поддържане на биологичното разнообразие на територията на община Смядово.

Задача: 4.1.1. Изследване на биологичното разнообразие в земите и горите общинска собственост и конкретни мерки за опазването му.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Задача: 4.1.2. Отлагане и маркиране на терен на границите на защитени територии и зони по Натура 2000 и поставяне на сигнализация.

Задача: 4.1.3. Въвеждане и подобряване на превантивни дейности за намаляване на опасността от горски пожари в горски територии на територията на Община Смядово, забрана за палене на стърнища и гори.

Задача: 4.1.4 Осъществяване на периодичен контрол по билкоизкупвателните пунктове, съобразно изискванията на Закона за лечебните растения.

Мярка 4.2. Устойчиво управление на защитените територии и зони по Натура 2000 в Община Смядово

Задача: 4.2.1.Подпомагане разработването на планове за управление на защитени територии и защитени зони и подкрепа за изпълнение на заложените в тях дейности.

Задача: 4.2.2 Подпомагане изпълнението на мерки по опазване и възстановяване на редки и застрашени растителни и животински видове, както и на ценни природни територии в общината.

Задача: 4.2.3 Изпълнение на предвидените лесоустройствени мероприятия по горскостопанските планове за горските територии - общинска и държавна собственост.

Мярка 5.1 Поддържане и развитие на зелените площи за широко обществено ползване.

Задача: 5.1.1 Залесяване на подходящи терени с местни дървесни и храстови видове.

Задача: 5.1.2 Създаване на нови зелени пространства и екопътеки.

Задача: 5.1.3 Изграждане на нови зони за отдих.

Задача: 5.1.4 Реконструкция и рехабилитация на детски площадки и спортни съоръжения.

Мярка 6.1. Повишаване на професионалната квалификация на служителите в Общинска администрация – Смядово.

Задача: 6.1.1 Оценка на нуждите и възможностите на служителите, ангажирани с управлението на околната среда в общинската администрация

Задача: 6.1.2 Изграждане на общински капацитет за прилагане на екологичното законодателство, за разработване и управление на екологични инфраструктурни проекти и малки проекти.

Задача: 6.1.3 Поддържане и развитие на общински инспекторат по управление на околната среда с достатъчен персонал за осъществяване на инспекции и контрол.

Задача: 6.1.4 Провеждане на тематични форуми и анкети по проблемите на околната среда.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Мярка 6.2. Подобряване на информационната обезпеченост за управление на околната среда в община Смядово.

Задача: 6.2.1 Проучване на добрите практики в областта на информационното осигуряване на управлението на територията и опазването на ОС.

Задача: 6.2.2 Поддържане на раздел в сайта на общината предоставящ актуална информация за компонентите на околната среда и дейностите на общината

Задача: 6.2.3 Обществени обсъждания и дискусии по екологични проблеми

Задача: 6.2.4 Издаване и разпространение на информационни материали, свързани с околната среда

Мярка 6.3. Осъвременяване и усъвършенстване на стратегическата и нормативна рамка на общината за управление на околна среда.

Задача: 6.3.1 Изготвяне на външни аварийни планове за предприятията с висок рисков потенциал.

Задача: 6.3.2 Преглед на съществуващата практика и обновяване на нормативната рамка.

Мярка 6.4. Информиране на населението на община Смядово, относно опазването на околната среда.

Задача: 6.4.1 Провеждане на информационни кампании по теми, свързани с местни аспекти на околната среда в общината

Задача: 6.4.2 Участие в националните кампании, свързани с околната среда.

Задача: 6.4.3 Популяризиране на общинската програма за опазване на околната среда

Задача: 6.4.4 Привличане на гражданите за участие в изпълнението на проекти, свързани с опазване на околната среда

Задача: 6.4.5 Съдействие на учебните заведения при провеждане на екологичното обучение.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

МЯРКА	ЗАДАЧА	СРОК	ОТГОВОРНА ИНСТИТУЦИЯ	НЕОБХОДИМИ СРЕДСТВА	ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
Приоритет 1 - Въздух ***Специфична цел 1: Опазване качеството на атмосферния въздух***					
Мярка 1.1 Подобряване качеството на атмосферния въздух	**Задача 1.1.1.** Реконструкция и рехабилитация на общинската пътна инфраструктура	ежегодно	Община Смядово ОПУ	18 000 000	ПРСР; ОБ; БД
	Задача 1.1.2. Насърчаване използването на електромобили или автомобили с по-ниски емисии	поястоянно	Община Смядово	160 000,00	НДЕФ, ОБ, други финансиращи програми
	Задача 1.1.3 Въвеждане на електромобили в социалните и комунално-битовите услуги предоставяни от общината	2023 - 2028	Община Смядово	320 000,00	ОБ, НДЕФ, други финансиращи програми
	Задача 1.1.4. Поетапно отстраняване от обществени места, паркинги и улици на всички излезли от употреба МПС.	поястоянно	Община Смядово	-	-
	Задача 1.1.5. Изграждане на обществени зони за отдих и зелени площи, включително зелена инфраструктура за сгради.	ежегодно	Община Смядово	30 000,00 лв/год.	ОБ, ПУДООС, други финансиращи програми
	Задача 1.1.6. Ограничаване и прилагане на засилен контрол/санкции при замърсяване на атмосферния въздух от изгарянето на отпадъци за отопление	постоянно	Община Смядово РИОСВ - Шумен	-	-

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване", за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ", по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ"

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

	Задача 1.1.7. Подобряване качеството на атмосферния въздух, чрез използването на алтернативни форми на отопление.	2023-2028	Община Смядово	150 000,00	ОБ, НДЕФ, ПОС; други финансиращи програми
	Задача 1.1.8 Разработване на общинска програма за подобряване качеството на атмосферния въздух.	2024-2028	Община Смядово	12 000,00	Общински бюджет
Мярка 1.2. Повишаване на енергийната ефективност и използването на ВЕИ	**Задача 1.2.1.** Обследване за енергийната ефективност в обществения и жилищния сграден фонд в Общината. Подобряване на комфорта и намаляване на емисиите на CO_2.	2023-2028	Община Смядово	10 000 000 лв.	План за възстановяване и устойчивост; ФМ; ЕИП; НДЕФ; ПРСР; ОБ
	Задача 1.2.2. Въвеждане на ВЕИ в общинската и частна собственост.	2023-2028	Община Смядово	100 000 лв.	План за възстановяване и устойчивост; ФМ; ЕИП; НДЕФ; ПРСР; ОБ
	Задача 1.2.3. Подмяна на уличното осветление с енергоспестяващо в населените места на общината.	2023-2028	Община Смядово	160 000 лв.	План за възстановяване и устойчивост; ФМ; ЕИП; НДЕФ; ПРСР; ОБ
	Задача 1.2.4. Оборудване на обществени и частни сгради с фотоволтаични системи за производство на енергия за собствена консумация. Монтаж на котли на биомаса/дървесни пелети	2023-2028	Община Смядово	100 000 лв	План за възстановяване и устойчивост; ФМ; ЕИП; НДЕФ; ПРСР; ОБ
Приоритет 2 - Води ***Специфична цел 2: Устойчиво и интегрирано управление на водните ресурси в Община Смядово***					

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Мярка 2.1. Обезпечаване на добро състояние и ползване на водните ресурси на територията на общината.	**Задача 2.1.1.** Изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води в гр. Смядово	2023-2028	Община Смядово; ВиК; АВиК	3 500 000	ПРСР; ПУДООС; План за възстановяване и устойчивост; ОБ; ДБ
	Задача 2.1.2. Доизграждане на канализационна мрежа в гр. Смядово	2023 - 2028	Община Смядово; ВиК; АВиК	17 100 000	ПРСР; ПУДООС; План за възстановяване и устойчивост; ОБ; ДБ
	Задача 2.1.3. Изграждане на нови и/или реконструкция на съществуващи водоснабдителни мрежи в гр. Смядово.	2023-2028	Община Смядово ВиК – Шумен; АВиК	5 000 000	ПРСР; ПУДООС; План за възстановяване и устойчивост; ОБ; ДБ
	Задача 2.1.4. Подмяна на водоснабдителни мрежи и съоръжения в населените места с цел намаляване на загуби и аварии по мрежите.	2023-2028	Община Смядово ВиК – Шумен; АВиК	1 000 000	ПРСР; ПУДООС; План за възстановяване и устойчивост; ОБ; ДБ
	Задача 2.1.5. Изграждане на допълнително водоснабдяване за населените места с режийно водоподаване през летния период.	2023-2028	Община Смядово ВиК – Шумен; АВиК	150 000	ПРСР; ПУДООС; План за възстановяване и устойчивост; ОБ; ДБ
	Задача 2.1.6. Актуализация на проектите на санитарно-охранителните зони (СОЗ) на основните източници за питейна вода.	2023-2028	ВиК – Шумен	150 000	ДБ
Мярка 2.2: Управление на риска от природни бедствия, аварии	**Задача 2.2.1.** Предотвратяване на риска от наводнения – поддържане на проводимостта и почистване на растителността в речните легла.	ежегодно	Община Смядово	30 000,00	Общински бюджет

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване", за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ", по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ"

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

и катастрофи	**Задача 2.2.2.** Изграждане на съоръжения за борба с ерозията, залесяване на обезлесени участъци, устойчиво използване на земите и други.	2023-2028	Община Смядово; ДГС;	200 000	ПРСР; ДФЗ;ОБ
	Задача 2.2.3. Дейности за превенция, укрепване и овладяване на свлачищата.	2023-2028	Община Смядово; МРРБ	80 000 лв	Общински бюджет; ЕФ; ДБ; МКВП
	Задача 2.2.4. Поддържане и подобряване състоянието на съществуващи язовири	ежегодно	Община Смядово; концесионери	10 000 лв./год.	Общински бюджет; Със средства от концесионера
	Задача 2.2.5. Превенция и защита от пожари;	постоянно	Община Смядово; ОП „ЧОБиО“, ДГС	200 000	Общински бюджет, Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г.
Приоритет 3 - Отпадъци ***Специфична цел 3: Модернизация и ефективност в системата за управление на отпадъците в Община Смядово***					
Мярка 3.1 Оптимизиране на системата за ефективно и целесъобразно управление на битовите отпадъци и внедряване на нови технологии	**Задача 3.1.1.** Дооборудване на системата за организирано сметосъбиране на смесен битов отпадък, чрез закупуване на нови съдове за отпадъци и нова техника.	2023-2028	Община Смядово	500 000	ОБ, ПУДООС, ПОС
	Задача 3.1.2. Създаване на организация и изпълнение на дейности за предотвратяване обрауването на битови отпадъци, подготовка за повторна употреба и/или разделно събиране на битови отпадъци и за последващото им рециклиране.	2023-2028	Община Смядово, ОП „ЧОБиО“	1 515 000	ОБ, ПУДООС, ПОС

	Задача: 3.1.3. Разширяване и оптимизиране на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки, както и отпадъци от хартия, пластмаса, стъкло и метал от бита. Поетапно въвеждане на разделно събиране на отпадъци от опаковки във всички нанеселени места в община Смядово	2023-2028	Община Смядово, ООп; ОП „ЧОБиО“	50 000,00 лв.	ОБ, ООп, ПУДООС, ПОС
	Задача: 3.1.4. Оптимизиране на системата за събиране и оползотворяване на строителите отпадъци; Модернизация на площадката за временно събиране на строителни отпадъци от домакинствата.	2023-2028	Община Смядово, ОП „ЧОБиО“	150 000,00	ОБ, ПУДООС, ПРСР; ДБ
	Задача: 3.1.5. Управление и усъвършенстване на системата за разделно събиране на биоразградимите отпадъци от домакинствата.	2023-2028	Община Смядово, ОП „ЧОБиО“	50 000,00	ОБ, ПУДООС, ПОС
	Задача: 3.1.6. Домашно компостиране - увеличаване на броя обхванати домакинства във фамилно компостиране.	2023-2028	Община Смядово; ОП „ЧОБиО“; фирми	120 000 лв.	ОБ, Отчисления по ЗУО; ПУДООС, ПОС
	Задача: 3.1.7. Създаване на система „споделено компостиране“	2023-2028	Община Смядово	25 000 лв.	ОБ, ПУДООС, ПОС ОБ, Отчисления по ЗУО; ПУДООС, ПОС
	Задача: 3.1.8. Развитие на системата за събиране на масово разпространени опасни отпадъци от домакинствата (луминисцентни лампи, батерии, акумулатори, електрически и електронни уреди и др.;	2023-2028	Община Смядово, ООп	21 000 лв.	Община Смядово, ООп

	Задача: 3.1.9. Изготвяне и прилагане на мерки за предотвратяване образуването на хранителни отпадъци в общински социални, здравни, образователни и други общински звена и предприятия, където се образуват хранителни отпадъци;	2023-2028	Общински съвет – Смядово Община Смядово, ОП „ЧОБиО“	25 000 лв.	ОБ
	Задача: 3.1.10. Въвеждане на разделно събиране на отпадъците от обувки и текстил в Община Смядово.	2023-2028	Община Смядово, ООп	10 000 лв.	ОБ
	Задача: 3.1.11. Пилотно въвеждане на намален размер на такса „Битови отпадъци“ за домакинствата, които прилагат разделно събиране и предаване на отпадъци от бита;	2023-2028	Общински съвет - Смядово Община Смядово,	5 000	ОБ
Мярка 3.2. Подобряване на контрола на дейностите по управление на отпадъците, предотвратяване възникването на нерегламентирани сметища и премахване на стари замърсявания	**Задача: 3.2.1.** Извършване на техническа и биологична рекултивация на общинско депо в град Смядово	2023-2028	Община Смядово	1 700 000,00 лв.	ПУДООС, ОБ
	Задача: 3.2.2. Изпълнение на План за мониторинг на закритото общинско депо в гр. Смядово	2023-2028	Община Смядово	14 000,00 лв.	ОБ, ПУДООС
	Задача: 3.2.3. Почистване и рекултивиране на локални замърсявания, нерегламентирани сметища и замърсени терени.	2023-2028	ОБА – Смядово; ОП „ЧОБиО“, гр. Смядово	300 000 лв.	ОБ, такса „Битови отпадъци“
	Задача: 3.2.4. Прилагане на контрол за изпълнение изискванията на ЗУО и общинската нормативна уредба.	2023-2028	ОБА – Смядово	300 000	Такса „Битови отпадъци“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

	Задача: 3.2.5. Провеждане на образователни кампании, сред населението за минимизиране и предотвратяване на отпадъците;	2023-2028	Община Смядово; ООп;	10 000	Такса „Битови отпадъци“;
	Задача: 3.2.6. Разработване на Програма за управление на отпадъците с включени цели и мерки за предотвратяване на отпадъците;	2028	ОБА - Смядово	10 000,00 лв.	Общински бюджет
Приоритет 4 - Биоразнообразие ***Специфична цел 4: Опазване и управление на биологичното разнообразие и природни ресурси в Община Смядово***					
Мярка 4.1: Опазване и поддържане на биологичното разнообразие на територията на община Смядово.	**Задача: 4.1.1.** Изследване на биологичното разнообразие в земите и горите общинска собственост и конкретни мерки за опазването му.	2023 – 2028	Община Смядово; РИОСВ, гр. Шумен; ИАОС; РДГ; Учебни заведения; Научни институти;	300 000,00	ПОС, ПУДООС, други финансиращи програми
	Задача: 4.1.2. Отлагане и маркиране на терен на границите на защитени територии и зони по Натура 2000 и поставяне на сигнализация.	2023 – 2028	Община Смядово; РИОСВ, гр. Шумен; Общинска служба по земеделие; Служба по геодезия, картография и кадастър.	300 000	ПОС, ПУДООС, др. финансиращи програми
	Задача: 4.1.3. Въвеждане и подобряване на превантивни дейности за намаляване на опасността от горски пожари в горски територии на територията на Община Смядово, забрана за палене на стърнища и гори**.**	2023-2028	Община Смядово, ОП „ЧОБиО“, РДГ, ДГС.	20 000	ОБ
	Задача: 4.1.4 Осъществяване на периодичен контрол по билкоизкупвателните пунктове, съобразно изискванията на Закона за лечебните растения.	2023-2028	ОБА – Смядово; ОП „ЧОБиО“, гр. Смядово; РИОСВ, гр. Шумен	5 000,00	ОБ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Мярка 4.2. Устойчиво управление на защитените територии и зони по Натура 2000 в Община Смядово	**Задача: 4.2.1.** Подпомагане разработването на планове за управление на защитени територии и защитени зони и подкрепа за изпълнение на заложените в тях дейности.	2023 – 2028	ОБА – Смядово; РИОСВ, гр. Шумен; ДГС;	200 000	ПОС, ПУДООС, др. финансиращи програми
	Задача:4.2.2 Подпомагане изпълнението на мерки по опазване и възстановяване на редки и застрашени растителни и животински видове, както и на ценни природни територии в общината.	2023 – 2028	ОБА – Смядово;РИОСВ, гр. Шумен; ДГС	200 000	ПОС, ПУДООС, др. финансиращи програми
	Задача: 4.2.3 Изпълнение на предвидените лесоустройствени мероприятия по горскостопанските планове за горските територии - общинска и държавна собственост.	2023 – 2028	ОБА; РДГ; ДГС	100 000	ДБ;ОБ; Др.финансиращи програми
Приоритет 5 – Зелена система Специфична цел 5: „Подобряване на градската среда чрез обновяване и модернизиране на зелените пространства“					
Мярка 5.1. Поддържане и развитие на зелените площи за широко обществено ползване.	**Задача: 5.1.1 „**Залесяване на подходящи терени с местни дървесни и храстови видове“	2023 – 2028	ОБА – Смядово; ОП „ЧОБио“; Неформални граждански групи	60 000,00	Общински бюджет; ПУДООС
	Задача: 5.1.2 „Създаване на нови зелени пространства и екопътеки“	2023 – 2028	ОБА – Смядово; ОП „ЧОБио“ Неформални граждански групи	100 000	Общински бюджет; ПУДООС
	Задача: 5.1.3 „Изграждане на нови зони за отдих“	2023 – 2028	ОБА – Смядово	80 000	ПУДООС, ОБ
	Задача: 5.1.4 „Реконструкция и рехабилитация на детски площадки и спортни съоръжения“	2023-2028	ОБА – Смядово; ОП „ЧОБио	150 000	Об

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Приоритет 6 – Административен капацитет ***Специфична цел 6: „Подобряване на административния капацитет за управление на околната среда и ангажиране на местното население“***					
Мярка 6.1. Повишаване на професионалната квалификация на служителите в Общинска администрация – Смядово.	**Задача: 6.1.1** Оценка на нуждите и възможностите на служителите, ангажирани с управлението на околната среда в общинската администрации	2023-2028	ОБА – Смядово;	10 000	Общински бюджет;
	Задача: 6.1.2 Изграждане на общински капацитет за прилагане на екологичното законодателство, за разработване и управление на екологични инфраструктурни проекти и малки проекти.	2023-2028	ОБА - Смядово	5 000,00 лв.	ПОС, МОСВ, ОБ
	Задача: 6.1.3 Поддържане и развитие на общински инспекторат по управление на околната среда с достатъчен персонал за осъществяване на инспекции и контрол.	2023-2028	ОБА - Смядово	300 000	Такса „БО“
	Задача: 6.1.4 Провеждане на тематични форуми и анкети по проблемите на околната среда.	2023 - 2028	ОБА – Смядово; НПО; ООп; Учебни заведения;	5 000,00 лв./год.	ОБ
Мярка 6.2. Подобряване на информационната обезпеченост за управление на околната среда в община Смядово.	**Задача: 6.2.1** Проучване на добрите практики в областта на информационното осигуряване на управлението на територията и опазването на ОС.	2023 - 2028	ОБА – Смядово;	5 000,00 лв./год	ОПОС, ОБ
	Задача: 6.2.2 Създаване на раздел в сайта на общината предоставящ актуална информация за компонентите на околната среда и дейностите на общината	2023 - 2028	ОБА – Смядово;	-	-

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

	Задача: 6.2.3 Обществени обсъждания и дискусии по екологични проблеми	2023-2028	ОБА – Смядово;	-	-
	Задача: 6.2.4 Издаване и разпространение на информационни материали, свързани с околната среда	2023-2028	Община Смядово; ООп;	10 000 лв.	Такса „БО“, ОБ
Мярка 6.3. Осъвременяване и усъвършенстване на стратегическата и нормативна рамка на общината за управление на околната среда	**Задача: 6.3.1** Изготвяне на външни аварийни планове за предприятията с висок рисков потенциал.	2023-2028	Община Смядово	20 000 лв	ОБ
	Задача: 6.3.2 Преглед на съществуващата практика и обновяване на нормативната рамка	2023-2028	Община Смядово	-	ОБ
Мярка 6.4. Информиране на населението на община Смядово, относно опазването на околната среда.	**Задача: 6.4.1** Провеждане на информационни кампании по теми, свързани с местни аспекти на околната среда в общината	2023-2028	Община Смядово; ООп	1 000,00 лв./год.	ОБ
	Задача: 6.4.2 Участие в националните кампании, свързани с околната среда**.**	2023-2028	Община Смядово	-	ОБ
	Задача: 6.4.3 Популяризиране на общинската програма за опазване на околната среда	2023-2028	Община Смядово	-	ОБ
	Задача: 6.4.4 Привличане на гражданите за участие в изпълнението на проекти, свързани с опазване на околната среда	2023-2028	Община Смядово	90 000	ОБ
	Задача: 6.4.5 Съдействие на учебните заведения при провеждане на екологичното обучение	2023-2028	Община Смядово; Фирми; НПО; Учебни заведения, Детски градини	-	ОБ; ПУДООС; НПО

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

VII. ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Координация и контрол по изпълнението на програмата

Координацията по изпълнението на програмата следва да се осъществява съгласно нормативната база и организационната структура на общината. Съгласно чл. 15, ал.1, т. 10 от Закона за опазване на околната среда, „Кметовете на общини определят лицата в общинската администрация, притежаващи необходимата професионална квалификация за осъществяване на дейностите по управление на околната среда“. В община Смядово, специалисти в управлението на околната среда са назначени в отдел «Регионално развитие, екология и хуманитарни дейности»

При изпълнението на програмата следва да се следят заложените в плана за действие срокове и очакваните конкретни резултати.

В случай на настъпване на промени в нормативната база или възникнали необходимости от промяна на заложените мерки и дейности, Комисията следва да внесе мотивирано предложение до Общински съвет – Смядово за актуализация на програмата.
Програмата за опазване на околната среда е публичен документ, който следва да е достъпен за компетентните органи, заинтересовани страни и гражданите на интернет страницата на община Смядово - https://smyadovo.egov.bg/wps/portal/municipality-smyadovo/home/

Актуализация на програмата

Настоящата Общинска програма следва да бъде актуализирана при съществени промени в националното законодателство или по съображения, които биха допринесли за подобряване на плана за действие, например при навлизане в нов програмен период на страната, както и на общините или при изготвянето на значителен брой стратегически документи, финансови инструменти и др., чиито възможности следва да бъдат използвани.

Отчет за изпълнението на програмата

В съответствие с изискванията на чл. 79 от ЗООС, Програмата се приема от Общинския съвет, който контролира изпълнението ѝ (ал. 4). Кметът на община Смядово трябва ежегодно да внася в общинския съвет отчет за изпълнението на Програмата за околна среда. В този отчет се отбелязват постиженията и слабостите при изпълнението на програмата, които стават достояние и на обществеността, чрез публикуването им на интернет страницата на община Смядово и по друг подходящ начин. При необходимост се правят предложения за допълване и актуализиране на програмата. С настоящата програма се предлага отчетът да се изготвя и внася в Общинския съвет до 31 март всяка година, заедно с информацията за изпълнението на други стратегически документи на Общината по въпроси, свързани с опазване на околната среда. Екземпляр от отчета за изпълнението на Програмата за околна среда, трябва да бъде представян за информация и в РИОСВ-Шумен, съгласно чл. 79, ал. 6 от ЗООС.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Списък на фигурите:

Фигура 1. Географско положение на община Смядово……10
Фигура 2: Административни граници на община Смядово……..……...11
Фигура 3. Глобална хоризонтална слънчева радиация……..15
Фигура 4 Население по статистически райони,области,населени места, пол и възраст……16
Фигура 5: Териториално-административно устройство на община Смядово……..…16
Фигура 6. Схема на водоснабдителна група Смядово…… ……..31
Фигура 7 Схема на водоснабдителна система Янково, Бял бряг, Ново Янково, Черни връх и Желъд……..……33
Фигура 8 Схема на водоснабдителна система Веселиново ……..35
Фигура 9 Схема на водоснабдителна система Александрово ……..36
Фигура 10 Схема на водоснабдителна система Тушовица ……...37
Фигура 11 Съществуваща канализационна мрежа Смядово ……...38
Фигура 12: Защитени зони……57
Фигура 13. Разпределение на площи на община Смядово по видове територии……62
Фигура 14 Структура на общинската администрация на Община Смядово……...…65
Фигура 15: Карта на републиканска и общинска пътна мрежа на територията на Община Смядово……...76
Фигура 16 Схема на общинските и местни пътища на Община Смядово……78

Списък на таблиците:

Таблица 1: Средна температура на въздуха……13
Таблица 2:Разпределение на средните сезонни и годишни суми на валежите……14
Таблица 3: Израходвани горива за отопление в Община Смядово за периода 2015-2019г…...18
Таблица 4: Екологично състояние на основните речни артерии, прекосяващи територията на община Смядово…….....21
Таблица 5: Райони със значителен потенциален риск от наводнения……..22
Таблица 6: Оценка на екологичното и химичното състояние на подземните водни тела……..25
Таблица 7: Регистър на повърхностни водни тела, определени като зони за защита за питейни нужди, (съгласно чл. 119а от Закона за водите)……27
Таблица 8 Регистър на подземни водни тела, определени като зони за защита за питейни нужди, (съгл. чл. 119а от Закона за водите)……28
Таблица 9. Пунктове за мониторинг на подземни води за количествено и химично състояние в района на община Смядово……...28
Таблица 10 Технически характеристики на ВС Смядово и ВС Кълново…….……32
Таблица 11 Данни за битовите отпадъци в община Смядово……...…44
Таблица 12 Постъпили и сепарирани битови отпадъци в Инсталацията на МБТ с. Езерово, за 2022г……44
Таблица 13 Разпределение на дела на биоразградимите отпадъци в община Смядово……45

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Таблица 14: Контейнери за разделно събиране на отпадъците от опаковки……...46
Таблица 15 Баланс на територията на защитени зони от Натура 2000…….58
Таблица 16 Списък на вековни дървета на територията на ДГС Смядово……..59
Таблица 17 Баланс по видове територии по предназначение……71
Таблица 18 Баланс по видове територии по предназначение по населени места (в дка) ……..71
Таблица 19 Състояние на общинските и местни пътища от територията на Общ. Смядово….77
Таблица 20 Улична пътна мрежа на община Смядово……..78
Таблица 21 Приходи на Общинска администрация Смядово за периода 2017-2022……80
Таблица 22 Структура на разходите по функции на Община Смядово……..81
Таблица 23. Брой на населението по общини в област Шумен към 31.12.2021 г……..82;
Таблица 24 Таблица на адресно регистрираните по постоянен и по настоящ адрес лица област Шумен, община Смядово……..83
Таблица 25 Коефициент на безработицата……..84
Таблица 26 Видовете социални услуги, които се предоставят в община Смядово……....88

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018 г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ